

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

มัลติฟอร์มต คาเมรา

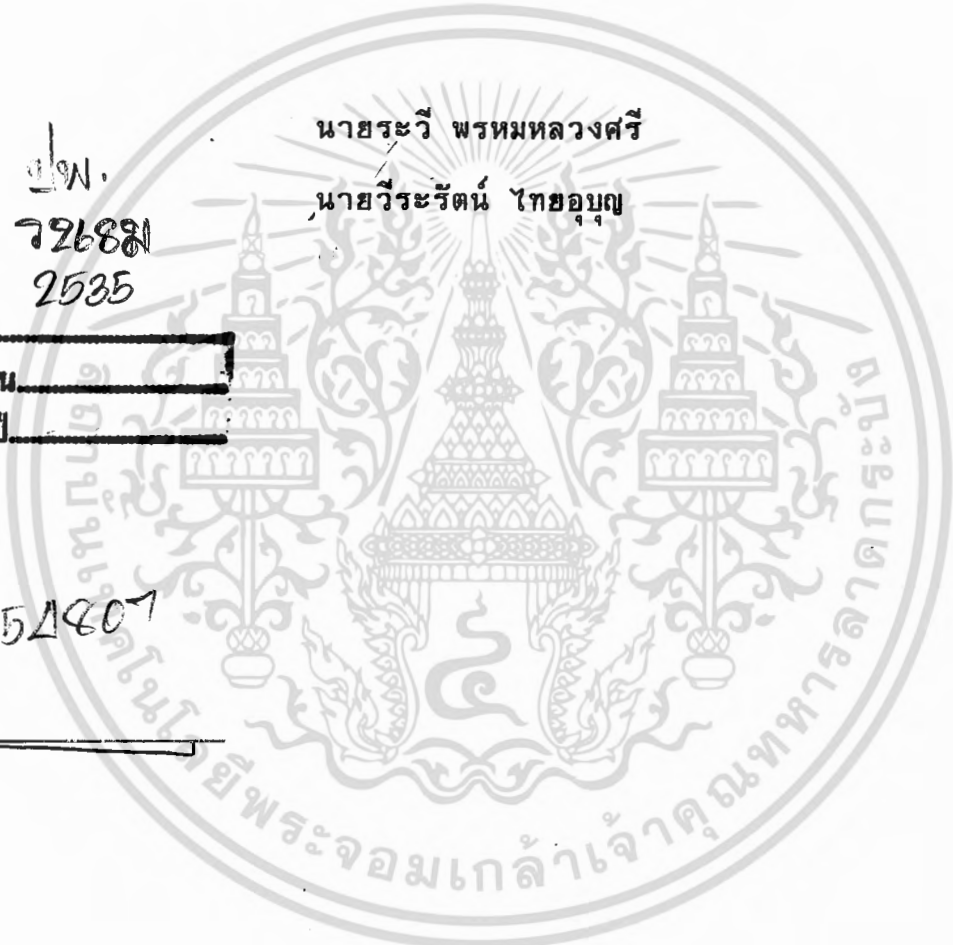
PB ๒๕๓๕

ป.พ.
๖๒๖๘๘
๒๕๓๕

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน.....
วันเดือนปี.....

๖๑๒๕๕๔๙๐๗

โครงการพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต
ภาควิชา ฟิลิกส์ประยุกต์
คณะวิทยาศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

MULTIFORMAT CAMERA

Mr. RAVEE PHOMLONGSRI

Mr. VEERARAT THAIUBOON

**A Special Project Submitted in Partial Fulfillment of the
Requirement for the Degree of Bachelor of Science**

Department of Applied Physics

Faculty of science

King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang

1992

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อโครงการพิเศษ

มัลติฟอร์มแมต คาเมรา

โดย

นายระวี พรหมหลวงศรี

นายวีระรัตน์ ไทขอุบุญ

ภาควิชา

ฟิลิกส์ประยุกต์

อาจารย์ที่ปรึกษา

ดร.ปรีชา เทียนสมประสงค์

ผศ.สุรพล รักวิชัย

อ.อัศวินทร์ คุณกิติ

ภาควิชาฟิลิกส์ประยุกต์

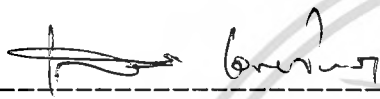
คณะวิทยาศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้า

คุณทหารลาดกระบัง

อนุมัติให้นำโครงการพิเศษนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต

(ดร.เสนห์ เอกะวิภาต)

หัวหน้าภาควิชาฟิลิกส์ประยุกต์

คณะกรรมการโครงการพิเศษ

(อ.อนุพงษ์ สร้างประภา)

ประธานกรรมการ

(ดร.ปรีชา เทียนสมประสงค์)

กรรมการ (อาจารย์ที่ปรึกษา)

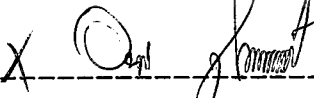

(ผศ.สุรพล รักวิชัย)

กรรมการ (อาจารย์ที่ปรึกษา)

(อ.อัศวินทร์ คุณกิติ)

กรรมการ (อาจารย์ที่ปรึกษา)

(อ.อนุชิต จารุณาวีวัฒน์)

กรรมการ

ลิขสิทธิ์ของภาควิชาฟิลิกส์ประยุกต์ คณะวิทยาศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Special Project Title   Multiformat Camera

Name   Mr. Ravee Phomlongsri
                                   Mr. Veerarat thaiuboon

Special Project Advisor Asist Pro.Dr. Preecha Tiansomprasong
                                   Asist Pro. Surapol Rukvijai
                                   Mr. Arkharin Khunkitti

Department   Applied Physics

Academic Year   1991

Abstract

Multiformat camera is equipment for storing the images detected by a Computerized Axial Tomography instrument. This special project is about design and construction of external structure of the instrument designed to be used with X-ray film of size 14X17 inches. It can record up to about 12 pictures in a frame by use stepping motor move lens for photographic. And use microprocessor CP180 Control pack with circuit that drive dual stepping motors to control stepping motors and make keyboard for select number of picture in 1 frame of film. Assembly Language was had for control the stepping motor.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำต่างๆในการทำงานโครงการพิเศษนี้ และขอขอบคุณคณะกรรมการ ที่กรุณาช่วยตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องของรายงานฉบับนี้ให้ถูกต้องยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณเป็นพิเศษสำหรับ

คุณอัศวินทร์ คุณกิติ ที่ช่วยให้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมัลติฟอร์แมต
คาเมรา

คุณธีรเจต พินนาไพโร ที่ช่วยในด้านซอฟต์แวร์สำหรับใช้ในโครงการพิเศษ

รุ่นพี่ทุกคนที่ศูนย์วิจัยสำหรับคำแนะนำต่างๆ รวมถึงอุปกรณ์ในการทำ

ขอขอบคุณเพื่อนทุกคนที่ให้กำลังใจ

ขอบคุณเป็นอย่างสูง

ระวี พรหมหลวงศรี

วีระรัตน์ ไทยอุบล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	จ
สารบัญรูป	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
บทที่ 2 ทฤษฎีและหลักเกณฑ์	4
2.1 Photography	4
2.1.1 Display characteritic	4
2.1.2 Print and Transparacies	6
2.1.3 ลักษณะของ Exposure	7
2.1.4 การปฏิบัติ	8
2.1.5 การถ่ายภาพ	9
2.1.5.1. Scale factor	10
2.1.5.2. โฟกัส	11
2.1.5.3. Exposure	12
2.2 สิ่งจำเป็นในการบันทึกภาพโดยใช้เครื่อง	
Multiformat camera	12
2.2.1 Len aperture	12
2.2.2 ฟิล์ม	13
2.2.3 Cassette	16
2.3 ทฤษฎีและหลักการทำงานของสเตปป์มอเตอร์	18
2.3.1. นิยามของสเตปป์มอเตอร์	18
2.3.2. หลักการทำงานของสเตปป์มอเตอร์	18
2.3.3. การแบ่งชนิดของสเตปป์มอเตอร์	20
2.3.3.1 Variable Reluctance	20

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ 2.3.3.2 Permanent Magnet นั้น ไม่อนุญาตให้นำไป 29 โยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	หน้า
2.3.3.3 Hybrid Stepping Motor	31
2.4 การใช้ 8255 PIA กับ Z80180	36
2.4.1. รายละเอียดเกี่ยวกับ 8255	36
2.4.2. รายละเอียดการจัดเรียงขาของ 8255	37
2.4.3. การต่อ 8255 เข้ากับ Z80180	38
2.4.4. 8255 Read และ Write register	40
2.4.5. โหมด 0 Basic register I/O	41
2.4.6. การใช้งาน 8255 ในโหมด 1	43
2.4.7. การใช้งาน 8255 ในโหมด 2	44
บทที่ 3 การวิจัยและการดำเนินงาน	46
3.1 การออกแบบเครื่องมัลติฟอร์มมิตดาเมรา	46
3.2 การออกแบบที่เคลื่อนเลนส์	48
3.3 วงจรขับ X-Y สเตปมิ่งมอเตอร์	49
3.4 CP-180 Control Pack	55
3.4.1 Z80180	56
3.5 การทำคีย์บอร์ด	57
3.5.1 แป้นควบคุมด้านหน้า	59
3.5.2 วงจรรวมของคีย์บอร์ด	60
3.6 ส่วนของโปรแกรม	60
บทที่ 4 ผลการวิจัยและวิจารณ์	63
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย	69
ภาคผนวก ก	
ภาคผนวก ข	
หนังสืออ้างอิง	
ประวัติผู้เขียน	

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 One-excitation	50
ตารางที่ 2 Two-excitation	51
ตารางที่ 3 One-twi excitation	51

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญรูป

	หน้า
รูปที่ 2.1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง Brightness กับ Bar number	5
รูปที่ 2.2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง echo amplitude กับ display brightness	5
รูปที่ 2.3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง Film exposure กับ Density characteristics	7
รูปที่ 2.4 แสดงการใช้ฟิล์ม	8
รูปที่ 2.5 แสดงถึงระบบ Bistable	9
รูปที่ 2.6 แสดงผลของการลดหน้ากล้องที่มีต่อ Depth of field	11
รูปที่ 2.7 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างช่วง Log ของ Exposure และ Low contrast film	14
รูปที่ 2.8 แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง ความไวของฟิล์มแต่ละชนิด กับแสงสีต่างๆ	14
รูปที่ 2.9 แสดงการแบ่งภาพโมเดลต่างๆ	16
รูปที่ 2.10 แสดงภาพของคาสเซต	17
รูปที่ 2.11 การใส่ฟิล์มในคาสเซต	17
รูปที่ 2.12 แสดงแรงดึงดูดทำให้เกิดแรงบิดที่หมุนอเมเจอร์ให้ไปอยู่ในตำแหน่งสมดุลย์	18
รูปที่ 2.13 แสดงถึงสนามแม่เหล็กที่เกิดขึ้นในลักษณะต่างๆ	19
รูปที่ 2.14 VR Stepping motor แบบสแต็คเดี่ยว	21
รูปที่ 2.15 แสดงลำดับการสวิทช์ 3 สเตปของวีอาร์สเตปมอเตอร์	23
รูปที่ 2.16 แสดงโครงสร้างของวีอาร์สเตปมอเตอร์	24
รูปที่ 2.17 แสดงลำดับการสเตปของ VRSM แบบ 3 เฟส	26
รูปที่ 2.18 แสดงถึง VRSM แบบ 3 เฟส	28
รูปที่ 2.19 โครงสร้างของสเตปมอเตอร์แบบแท่งแม่เหล็กถาวร	30
รูปที่ 2.20 โครงสร้างของไฮบริดสเตปมอเตอร์	31
รูปที่ 2.21 วงจรแม่เหล็กของ HSM	33
รูปที่ 2.22 ลำดับ 4 เฟสของ HSM แบบ 2 เฟส	34

	หน้า
รูปที่ 2.23	แสดงบล็อกไดอะแกรมของ 8255 36
รูปที่ 2.24	แสดงผังวงจรการถอดรหัสการเลือกพอร์ทของ 8255 39
รูปที่ 2.25	แสดงวิธีการต่อขา WR และ RD เข้ากับระบบของ Z80180 39
รูปที่ 2.26	แสดงรายละเอียดแต่ละบิตของรีจิสเตอร์ของ 8255 41
รูปที่ 2.27	บล็อกไดอะแกรมแสดงลักษณะการทำงานของ การติดต่อระหว่าง 8255 กับอุปกรณ์ภายนอกในลักษณะ Handshake 43
รูปที่ 2.28	บล็อกไดอะแกรมแสดงการทำงานของพอร์ท A ใน โหมด 2 44
รูปที่ 2.29	แสดงรายละเอียดของแต่ละขาของพอร์ท C ในโหมด 2 45
รูปที่ 3.1	แบบเครื่องมัลติพอร์มต 47
รูปที่ 3.2	ที่เคลื่อนเลนส์ 48
รูปที่ 3.3	แสดงโครงสร้างของสเตปมอเตอร์ 49
รูปที่ 3.4	แสดงมุมของโรเตอร์ 50
รูปที่ 3.5	แสดงวงจรซีเคิวนลอจิก 52
รูปที่ 3.6	แสดงไดอะแกรมเวลาของพัลส์ที่ได้จากวงจรซีเคิวน 53
รูปที่ 3.7	แสดงถึงวงจรทรานซิสเตอร์ที่ใช้ขับมอเตอร์ 54
รูปที่ 3.8	วงจร 8255 ขับสเตปมอเตอร์ 55
รูปที่ 3.9	โครงสร้างของ Z80180 57
รูปที่ 3.10	แผนผังแสดงการต่อ 8255 เข้ากับคีย์บอร์ดขนาด 12 คีย์ 58
รูปที่ 3.11	วงจรคีย์บอร์ด C080-C083 61
รูปที่ 3.12	วงจรคีย์บอร์ด C090-C093 62
รูปที่ 4.1	แสดงรูปร่างของมัลติพอร์มต 63
รูปที่ 4.2	ที่เคลื่อนเลนส์สำหรับถ่ายภาพ 64
รูปที่ 4.3	คีย์บอร์ด 64
รูปที่ 4.4	ไมโครโปรเซสเซอร์ CP180 65
รูปที่ 4.5	วงจรขับสเตปมอเตอร์ 65
รูปที่ 4.6	สเตปมอเตอร์ 66
รูปที่ 4.7	14X17 film small 66

		หน้า
รูปที่ 4.8	14X17 film medium	67
รูปที่ 4.9	14X17 film large	67

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

มัลติฟอร์แมต คาเมรา

ในการตรวจผู้ป่วยเพื่อวินิจฉัยโรคด้วยเครื่องอัลตราซาวด์ จำเป็นต้องมีการบันทึกภาพที่สนใจเก็บไว้ ซึ่งในปัจจุบันนี้มีวิธีการบันทึกภาพทางอัลตราซาวด์อยู่หลายวิธี แต่จากการศึกษาวิธีต่างๆพบว่าแต่ละวิธีมีข้อเสีย ดังเช่น การบันทึกภาพโดยใช้ฟิล์มโพลารอยด์ ถึงแม้จะมีข้อดีที่ว่าวิธีที่ใช้เป็นวิธีที่สะดวกและรวดเร็ว แต่มีข้อเสียคือ ความสามารถในการให้ความคมชัดต่ำ และฟิล์มโพลารอยด์มีราคาแพง การบันทึกภาพโดยใช้ strip chart (ใช้ใน Echocardiography) มีข้อเสียที่ว่าการบันทึกภาพโดยใช้ strip chart ในการติดตั้งเครื่องมือสูง และ ความคมชัด ที่สามารถให้ได้มีขีดจำกัด การบันทึกภาพโดยใช้เครื่องวีดิโอเทป จะมีข้อดีที่ภาพที่ได้มีขนาดใหญ่และเรียงภาพอย่างง่าย ๆ มีความคมชัดที่ดี ในการบันทึกภาพไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายมาก แต่มีข้อเสียคือ ใช้ทุนทรัพย์ในการติดตั้งมาก และ เครื่องมือบันทึกภาพมีความไม่แน่นอน

จากข้อเสียของการบันทึกภาพแต่ละวิธีที่กล่าวมาพบว่า ปัญหาใหญ่อยู่ตรงที่ไม่ม่มีเครื่องมือที่ใช้ค่าใช้จ่ายในการติดตั้ง เครื่องมือและค่าใช้จ่ายในการบันทึกภาพน้อย แต่ให้ความคมชัดดี ด้วยเหตุนี้จึงมีการประดิษฐ์ เครื่องมือบันทึกภาพแบบ มัลติฟอร์แมต คาเมรา (Multiformat camera) คือสามารถบันทึกภาพที่สนใจหลายภาพได้ในฟิล์ม 1 แผ่นฟิล์มที่ใช้ราคาถูกลงกว่าฟิล์มโพลารอยด์และในการล้างฟิล์มก็สามารถล้างได้โดยเครื่องล้างฟิล์มอัตโนมัติทั่วไปจากข้อดีเหล่านี้การบันทึกภาพด้วยวิธีนี้จึงเป็นที่นิยมในการบันทึกภาพที่เกิดจากอัลตราซาวด์และ Computerized Axial Tomography (เครื่อง CT)

มีการศึกษาและประดิษฐ์ เครื่องบันทึกภาพชนิด Multiformat film เพื่อให้ได้ เครื่องบันทึกภาพที่สมบูรณ์ที่สุด ดังเช่นปี 1976 ได้มีการพัฒนาเครื่อง Multifilm holder สำหรับ Real-time ultrasound โดย Andrew M. Fried และ Richard C. Huessman มีลักษณะเป็น ฟิล์มโฮลเดอร์ ถูกติดตั้งบน Oscilloscope camera เหมือนเครื่อง Diagnosis อื่นๆ และเนื่องจากใช้

ภาพทาง Viewing port ซึ่งเป็นผลมาจากการถ่ายภาพลงบนฟิล์ม และ view ของ Oscilloscope Image จะกระทำพร้อมกันในเวลาเดียวกันไม่ได้ ทางหนึ่ง ที่แก้ปัญหาก็คือ การเพิ่ม Oscilloscope ขึ้นมาอีกเครื่องหนึ่งแต่เป็นการแก้ปัญหาที่ไม่ดีเพราะจะทำให้เกิดความยุ่งยากในการติดตั้งและประการสำคัญคือ ราคาจะแพงขึ้นด้วย เพราะฉะนั้นทางที่ดีต้องมีการดัดแปลงจากเครื่องที่มีอยู่ในเวลานี้ ให้มีประสิทธิภาพดี โดยการเคลื่อน Viewing port จากกล่องและกั้นด้วย Three-sided opaque plastic ที่ยึดขยายได้ ยึดอยู่ที่ระหว่าง 2 Viewing port และถูกยกขึ้นเป็นมุม 20.6 องศา ทางด้าน port ที่ไม่มี slide plate บน film holder ขณะที่เตรียมพร้อมสำหรับ full vein ของ Oscilloscope screen Real-time study ทั้งหมดจะถูกบันทึก 6 ภาพใน 1 ฟรیمเมต ของฟิล์ม ขนาด 25x25 ซม. หรือ 8x10 นิ้ว ข้อได้เปรียบก็คือ สะดวกในการจับถือ การเก็บ และประการสำคัญคือลดค่าใช้จ่ายลง

ปี 1982 ได้มีการประดิษฐ์ Multiformat ฟิล์มโฮลเดอร์ แบบง่าๆขึ้นโดย จิโรจน์ สุชาติโต และคณะชาวไทย ซึ่งสามารถบันทึกภาพได้ 6 ภาพใน 1 ฟิล์ม (ฟิล์มมีขนาด 25x25 ซม. (8x10")) มีวิธีการโดยการหมุนฟิล์มขึ้นด้านบนเก็บไว้ในที่ใส่ฟิล์ม เทคนิคนี้จะลดขนาดของส่วนบนของ ฟิล์มโฮลเดอร์ และกล่องถ่ายรูปยังคงเดิมไม่มีการแก้ไข ตำแหน่งของภาพที่ถูกบันทึกจะอยู่ในแนวขนานกับหน้ากล้อง ทำให้การเลื่อน film holder ไปให้สุดอีกด้านหนึ่งของ ฟิล์มโฮลเดอร์ สำหรับการบันทึกภาพถัดไปในแนวเดียวกัน ในการหมุนฟิล์มจากด้านล่างขึ้นด้านบน จะทำการหมุนฟิล์มตามเข็มนาฬิกา 3 รอบ จะมี marker เพื่อเป็นตัวแสดงว่าฟิล์มอยู่ในแนวที่ถูกต้อง film holder จะมี focusing screen ที่สามารถแยกออกมาได้ เพราะฉะนั้นจึงสามารถพัฒนาใช้กับกล้องถ่ายรูปได้ จะใช้ฟิล์มแบบ single coated สำหรับ อัลตราซาวด์ , Tomography Scintigraphy

สำหรับโครงการพิเศษนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการสร้างเครื่องมัลติฟอร์แมต คาเมรา ซึ่งเป็นทฤษฎีเรื่องการสร้างภาพตัดขวางโดยการใช่วังสีเอ็กซ์ รังสีเอ็กซ์ที่ใช้ในการสร้างภาพจะหมุนรอบเป็นวงกลมและด้านตรงข้ามจะมีตัวรับรังสี จากนั้นจะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ประมวลผลโดยการสร้างภาพด้วยคอมพิวเตอร์หลังจากนั้นนำภาพที่ได้ส่งไปยังเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ หงส์อื่น อีกทั้งห้ามมีเหตุดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มัลติฟอร์แมต คาเมรา เพื่อนำภาพไปถ่ายลงบนฟิล์มเอ็กซ์เรย์ ส่วนที่ทำในโครงการงานพิเศษนี้ได้แก่การออกแบบโครงสร้างภายนอกของเครื่องมัลติฟอร์แมต คาเมรา และตัวควบคุมเลนส์ที่ใช้ถ่ายภาพโดยการนำระบบไมโครโปรเซสเซอร์มาใช้ในการควบคุมสเตปปีงมอเตอร์ ไมโครโปรเซสเซอร์ที่นำมาใช้คือ Z80180 เป็นตัวส่งงานผ่านวงจรขับสเตปปีงมอเตอร์โดยการเขียนโปรแกรมภาษาแอสแซมบลีควบคุมการเลือกจำนวนภาพที่ต้องการในฟิล์มเอ็กซ์เรย์ 1 แผ่น โดยการกดคีย์ ซึ่งกำหนดให้จำนวนภาพที่สามารถถ่ายได้เท่ากับ 12 ภาพต่อฟิล์ม 1 แผ่น

วัตถุประสงค์ในการทำโครงการงานพิเศษ

1. ออกแบบโครงสร้างภายนอกของเครื่องมัลติฟอร์แมต คาเมรา และตัวควบคุมเลนส์ที่ใช้ถ่ายภาพโดยการนำระบบไมโครโปรเซสเซอร์มาใช้ในการควบคุมสเตปปีงมอเตอร์
2. เพื่อศึกษาการทำงานของสเตปปีงมอเตอร์
3. เพื่อศึกษาการทำงานของไมโครโปรเซสเซอร์ Z80180

ประโยชน์ที่ได้รับจากการทำโครงการงานพิเศษ

1. เข้าใจการทำงานของเครื่องมัลติฟอร์แมต คาเมรา
2. เข้าใจการทำงานของสเตปปีงมอเตอร์และระบบการควบคุม
3. ได้ประสบการณ์ในการค้นคว้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

ทฤษฎีและการทำงาน

ในบทนี้จะกล่าวถึงการบันทึกภาพของเครื่องมัลติฟอร์มแมตคาเมรา ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการถ่ายภาพ และการเลือกชนิดของฟิล์ม ส่วนทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับโครงการพิเศษนี้จะเป็นเรื่องของสเตปป์มอเตอร์และระบบไมโครโพรเซสเซอร์ที่นำมาใช้ในโครงการนี้

2.1 PHOTOGRAPHY

การบันทึกภาพที่ใช้กันอย่างกว้างขวางคือ การบันทึกภาพโดยการถ่ายภาพ ซึ่งก่อนถ่ายต้องใช้เวลาลักษณะครู่เพื่อสำรวจดูรายละเอียดต่างๆ เพื่อให้ภาพออกมาดีที่สุด ปัญหาต่างๆของการถ่ายภาพขึ้นอยู่กับ

1. การเลือกฟิล์มให้เหมาะสม
2. เทคนิคที่ใช้ในการถ่ายภาพ เพื่อให้ได้ภาพที่ดีที่สุด

ฟิล์ม

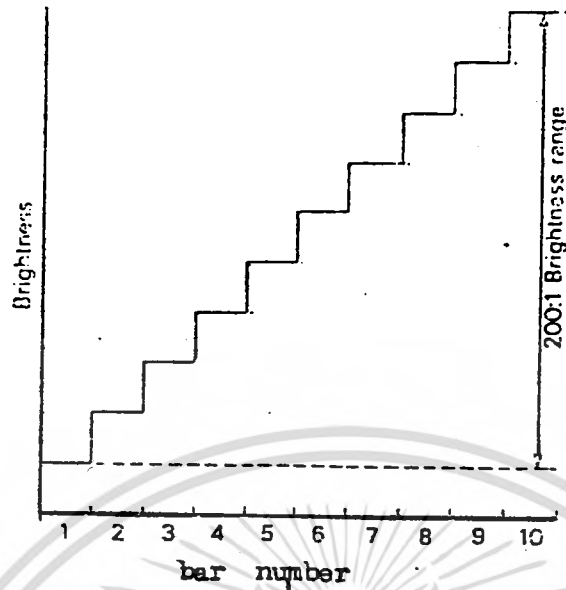
ในการเลือกฟิล์มต้องพิจารณาถึง

1. สิ่งที่ต้องการถ่ายภาพ
2. สิ่งที่ต้องการดู

2.1.1 DISPLAY CHARACTERITIC

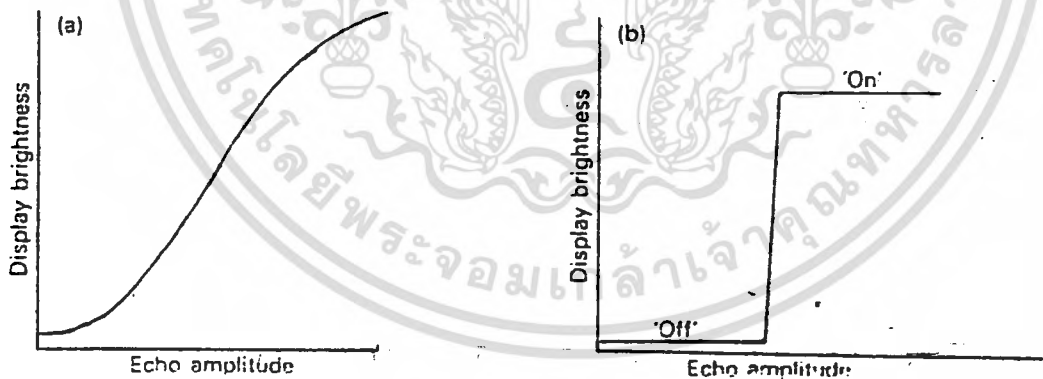
การเปลี่ยนสัญญาณภาพที่ต้องการให้ปรากฏบนภาพถ่าย มีส่วนประกอบ 2 ลักษณะ คือ gray scale กับ non-gray scale (conventional) การเปลี่ยนสัญญาณแบบ gray scale สามารถแสดงให้เห็นบนทีวีมอนิเตอร์ คือ สามารถเห็นภาพ (pattern ทั้งหมด) จากจอทีวี ประกอบด้วยชุดต่างๆระยะต่างๆของการเปลี่ยนจุดจากดำสุดไปยังขาวสุดปรากฏให้เห็น และเมื่อทำการกำจัดความสว่างที่ต่อเนื่องกันใน bar แล้วนำมาเขียนกราฟระหว่าง brightness กับ bar number

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง Brightness กับ bar number

จากรูป 2.1 สามารถประมาณช่วงความสว่าง โดยเปรียบเทียบที่สว่างที่สุดกับมืดที่สุด 200/1 คืออัตราส่วนของความสว่างที่สุดกับมืดที่สุดที่มอดิเตอร์สามารถทำได้ อีกกรณีหนึ่ง แทนที่จะเขียนกราฟระหว่าง brightness กับ bar number กลับเขียนระหว่าง echo amplitude กับ brightness

รูปที่ 2.2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง echo amplitude กับ display - brightness (a) gray scale และ (b) bistable displays

ซึ่งตามรูป 2.2(a) ช่วงความสว่างยังเป็น 200/1 (ตามแนวตั้ง) แต่ตามแกนนอนเป็น echo amplitude ถ้าเขียนกราฟเป็น conventional และ bistable system จะได้กราฟเหมือนรูป 2.2(b) แสดงว่า echo เล็กๆ ไม่เป็นสาเหตุให้เกิดความสว่างขึ้นจน amplitude เพิ่มขึ้นจุดหนึ่งจะทำให้เกิดความสว่างขึ้นการคำนวณว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

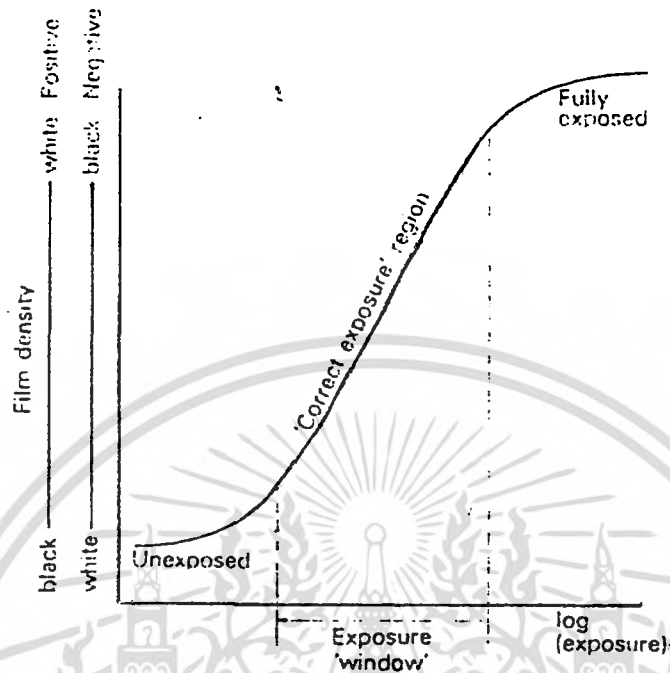
มากที่สุด

2.1.2 PRINT AND TRANSPARANCIES

การศึกษาความสัมพันธ์ของคุณสมบัติของ Display Characteristic กับ Film Characteristic อันดับแรกที่พิจารณาก็คือสิ่งที่ปรากฏบนภาพถ่าย แสงที่ตกกระทบบนภาพถ่ายแล้วสะท้อนออกมาให้เห็นเป็นภาพ บริเวณที่โดนแสงมากจะเห็นเป็นพื้นที่ขาวบริเวณที่โดนแสงน้อยจะเป็นพื้นที่สีดำ ถ้าจะวัดแสงสะท้อนที่เกิดขึ้นจากภาพถ่าย โดยวัดจากพื้นที่สีดำและขาวที่ปรากฏ เราสามารถคำนวณช่วงของความสว่างที่อยู่ในภาพถ่าย ในทางปฏิบัติในบริเวณพื้นที่สีขาวในภาพถ่ายจะสะท้อนแสงได้ 96% ในบริเวณพื้นที่สีดำจะสะท้อนแสงได้ 3% หมายความว่า ช่วงสว่างมากที่สุดที่ปรากฏบนภาพถ่ายคือ 32/1 ในวัสดุที่ใช้ถ่ายภาพทั้งหมด ไม่ว่าจะ เป็น Hardcopy ,ฟิล์มโพลารอยด์ ดังนั้นถ้าต้องการบันทึกภาพจากที่วีมอเนเตอร์ โดยใช้ในการถ่ายภาพนี้ จะทำให้สูญเสียช่วงของความสว่างไป(ซึ่ง brightness - range ที่ได้จากที่วีมอเนเตอร์ คือ 200/1 เพื่อจะได้ภาพมองเห็นดีที่สุด) ดังนั้นถ้า ต้องการบันทึก Display บน สิ่งที่ใช้บันทึกภาพ เช่นฟิล์ม จะทำให้ Contrast ลดลง ภาพที่ได้จะหมุกหมัวและไม่มีความคมชัด จึงจำเป็นต้องใช้มอเนเตอร์ชนิด พิเศษ หรือระบบที่ปรับความคมของภาพโดยอัตโนมัติ

อีกประการหนึ่งคือ การเลือกฟิล์ม เพื่อให้แสดงช่วงความสว่างได้กว้าง สิ่ง ที่ปรากฏในภาพเป็นบริเวณที่โปร่งใส (Transparency) บริเวณที่ขาวของบริเวณ ที่โปร่งใสจะมีการส่องผ่านของแสง ในทางปฏิบัติมีการส่องผ่านแสงถึง 99% แต่ บริเวณมืดจะเหมือนกับไม่มีการส่องผ่านแสง เพราะมีการส่องผ่านแสงเพียง 0.1% จึงได้ Brightness range ของฟิล์ม 1000/1

2.1.3 ลักษณะของ EXPOSURE

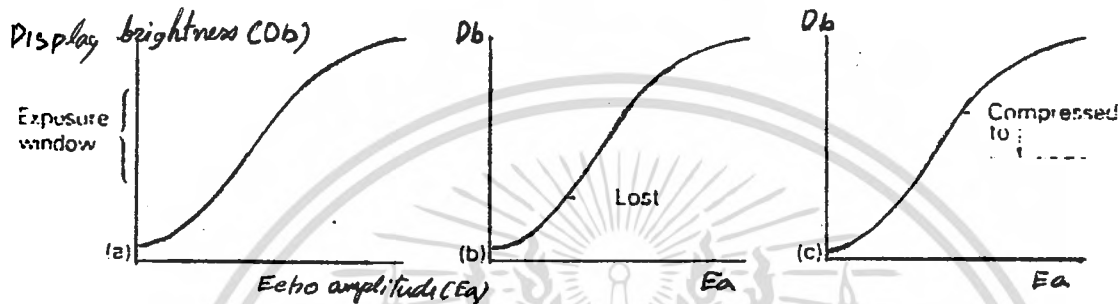

รูปที่ 2.3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง Film exposure กับ Density characteristics ช่วงของ Correct exposure บนแกน exposure เรียกว่า Exposure window ของฟิล์ม

คุณสมบัติของฟิล์มยังขึ้นกับการให้ความเข้มของแสงที่ตกกระทบบนฟิล์ม, เวลาที่ใช้ (exposure/time) ที่ทำให้ปรากฏเงาบนฟิล์ม พิจารณาฟิล์มที่ง่าย ๆ ฟิล์มจะดำขึ้นเมื่อให้ความเข้มแสงมากขึ้น จากรูป 2.3 จะเห็นว่าเมื่อให้ exposure น้อยกราฟจะแบนราบ แสดงว่าการให้ exposure จำนวนหนึ่งไม่สามารถแสดงให้เห็นความแตกต่างบนฟิล์ม และเมื่อให้ exposure มากถึงจุดหนึ่งแม้จะเพิ่ม exposure แต่ความเข้มของฟิล์มไม่เพิ่มขึ้น เพราะว่าฟิล์มได้รับ exposure เต็มที่แล้ว ระยะตามแนวตั้งจากช่วงต่ำสุดถึงสูงสุดจะแสดงลักษณะของฟิล์มที่ปรากฏ ช่วงที่กราฟเพิ่มขึ้นแบบ linear ซึ่งเป็นช่วงกลางของ curve จะเป็นบริเวณ exposure ที่ถูกต้อง คือเมื่อเปลี่ยน exposure จะทำให้ความเข้มของฟิล์มเปลี่ยนไปด้วย ช่วงกว้างของ exposure ช่วงนี้จะเป็นตัวกำหนดลักษณะความแตกต่างความเข้มบนฟิล์มเรียกว่า Exposure Window

เอกสารนี้เป็น Exposure Window ในแคบกว่า Brightness range ของมอโนเตอร์ ในการคำนวณว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จะมีสถานการณ์เช่นรูป 2.4(a), 2.4(b) และ 2.4(c) ปรากฏขึ้นจะทำให้สูญเสียรายละเอียดของ Gray-scale Image ดังรูป ถ้าเราตั้ง exposure ให้บันทึกในช่วงแสงสะท้อนที่มาก จะทำให้ไม่ได้รายละเอียดในช่วง small echo แต่ถ้าตั้ง exposure ให้ได้รายละเอียดในช่วง large echo ก็จะทำให้ขาดรายละเอียดในช่วง ดังรูป 2.4(b) และ 2.4(c)

รูปที่ 2.4 แสดงการใช้ฟิล์ม ซึ่งมีช่วง Exposure Window ที่แคบไม่เหมาะสม จะทำให้เกิดความสูญเสียรายละเอียดบางอย่างของภาพ

2.1.4 การปฏิบัติ

ในทางปฏิบัติสามารถทำให้ Exposure Window พอดีกับ Monitor brightness ได้ โดยเลือกฟิล์มที่มีช่วง Exposure Window กว้างกว่า Brightness range ของมอนิเตอร์จะทำให้ความไม่แน่นอนใน brightness ของมอนิเตอร์ออกนอก Exposure Window ไม่เกิดขึ้น ถ้าเลือกใช้ Transparency film จะต้องให้ช่วงกว้างของ tone มากกว่า Display (มอนิเตอร์) แล้วจะทำให้ได้คุณภาพสูงและผลที่ได้แน่นอน ก่อให้เกิดปัญหาต่างๆน้อย

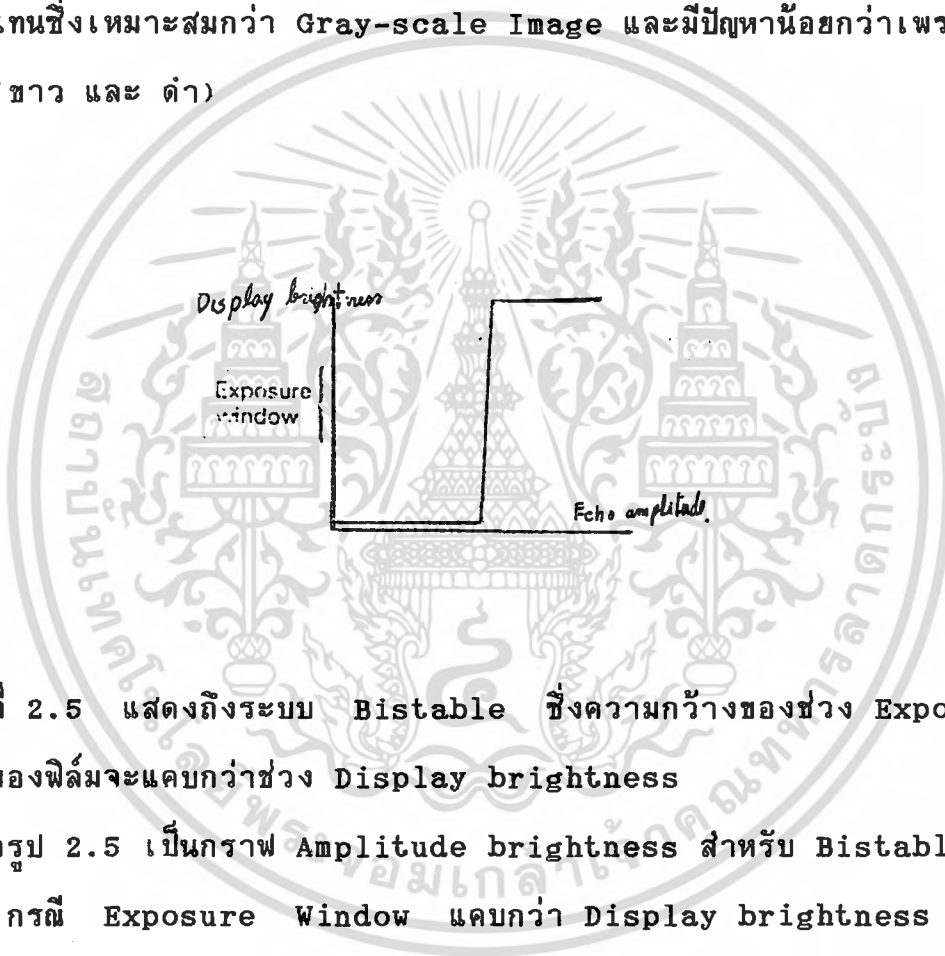
ในการล้างฟิล์มเหล่านี้ก็ไม่มีปัญหา ฟิล์มที่เหมาะสมที่มีอยู่คือ ฟิล์มเอกซเรย์ (แบบ Single coated) 70 มม. หรือ 90 มม. ของ roll film format ซึ่งสามารถล้างฟิล์มได้โดยใช้เครื่องล้างฟิล์มอัตโนมัติ จำนวนของกล้องถ่ายรูปที่มีอยู่สามารถใช้ได้กับฟิล์มหลายชนิด

จุดหนึ่งที่ไม่ควรมองข้าม คือระบบ Base (ซึ่งเป็นส่วนประกอบในฟิล์ม) ของ ดับฟิล์ม และฟิล์มเอกซเรย์ ซึ่งมีผลต่อการเก็บรักษาฟิล์ม

ประโยชน์ของฟิล์มโพลารอยด์ คือมีความสะดวกในการแสดงรายละเอียดของผู้ป่วยระนาบที่สแกนแล้ว และเป็นการบินถ่ายภาพโดยตรง (Direct record) โดยถ้าจะการคำนวณว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เลือกใช้ฟิล์มเอกซเรย์ หรือ ตลับฟิล์ม จะต้องดู Sequence number ของฟิล์ม ก่อนใช้ว่าชนิดไหนจะเหมาะ การบันทึกภาพโดยตรงบนฟิล์มอาจจะใช้วงจรไฟฟ้า เข้ามาเกี่ยวข้อง อุปกรณ์ที่ใช้ในปัจจุบันเป็นระบบ Alphanumeric display system เป็นหลัก ซึ่งเป็นเทคนิคที่ได้ผลเป็นที่น่าพอใจ

มีการถกเถียงกันถึงขอบนอกรูปของ Gray scale เพื่อตัดปัญหา เรื่องขอบนอกรูปของ Gray scale จึงใช้ Conventional (Bistable) Image แทนซึ่งเหมาะสมกว่า Gray-scale Image และมีปัญหาน้อยกว่าเพราะมี 2 tone (ขาว และ ดำ)

รูปที่ 2.5 แสดงถึงระบบ Bistable ซึ่งความกว้างของช่วง Exposure Window ของฟิล์มจะแคบกว่าช่วง Display brightness

จากรูป 2.5 เป็นกราฟ Amplitude brightness สำหรับ Bistable system กรณี Exposure Window แคบกว่า Display brightness เมื่อ ความสูงของกราฟมากกว่าความกว้างของ Exposure Window และก็คลุมช่วง Exposure Window หมด แล้ว ความขาวและดำบน Display จะ ปรากฏบนภาพถ่ายทั้งหมด

2.1.5 การถ่ายภาพ

จุดประสงค์ของการถ่ายภาพคือ เพื่อให้ได้ภาพคมชัดเหมือนที่ปรากฏบน Display

เอกสารในการถ่ายภาพต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. Scale factor
2. โฟกัสซึ่งขึ้นกับ degree ของ Scale factor
3. Exposure
4. ขบวนการล้างฟิล์ม (Processing)

ในการถ่ายภาพเราสมมติให้กล้องของ Oscilloscope ใช้ได้ถูกต้อง และยึดติดกับ Display monitor

2.1.5.1. SCALE FACTOR

Oscilloscope ที่มีคุณสมบัติดีจะต้องสะดวกเพื่อปรับ Scale factor โดยทั่วไปจะต้องสะดวกที่สุด เพื่อตั้ง Scale factor ของกล้องถ่ายรูป คือ Photograph scale จะต้องเหมือนกับ Scale factor ของตัวควบคุมการสแกน (ถ้า Scale factor ของการสแกนเท่ากับ 1/2 แล้ว Photograph scale factor ต้องเท่ากับ 1/2 ด้วย) ถ้าในการถ่ายภาพใช้กล้องหลายอัน แล้วกล้องตัวหนึ่งไม่สะดวกสำหรับการปรับ Scale factor แล้วกล้องถ่ายรูปทั้งหมดจะต้องจัดการให้มี Scale factor เหมือนกล้องที่มีค่า Scale factor คงที่

วิธีการตรวจสอบ Scale factor : มีจุด 2 จุดบน Display ที่เรียกว่า Tissue Separation ทำได้โดยใช้ Electronic Calipers (โดยหลักการ Ultrasonic delay line ใช้สำหรับ Machine Calibration) ติดกล้องกับจอที่เป็นจอ Focussing screen ที่ทำด้วยแก้วและทำให้ภาพของ 2 จุดปรากฏบน Focussing screen แล้วปรับ Scale factor ของกล้อง (โดยเคลื่อนที่เลนส์ที่ติดกับตัวกล้อง) จนระยะห่างระหว่างจุด 2 จุด เป็น (Scale factor) x (Separation of dots in tissue)

ตัวอย่าง : ถ้าใช้ Scale factor ของกล้องเท่ากับ 1/2 ใช้ Ultrasonic delay line ให้สะท้อนที่ Tissue Separation เท่ากับ 49.24 มม. ดังนั้นระยะระหว่างจุดบน Focussing screen ต้องเป็น $49.24 \times 1/2$ เท่ากับ 24.62 มม.

การปรับ Scale factor ไม่สามารถทำให้ภาพคมชัดได้ จะต้องปรับโฟกัสให้ภาพคมชัดก่อนรทีส แล้วจึงตรวจสอบบันทึก Scale factor อีกทีถ้าจำเป็นจึงปรับการคำนวณว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แล้วควรตรวจสอบโฟกัสอีกครั้ง เพื่อให้ภาพที่ได้คมชัดและถูกต้องที่สุด

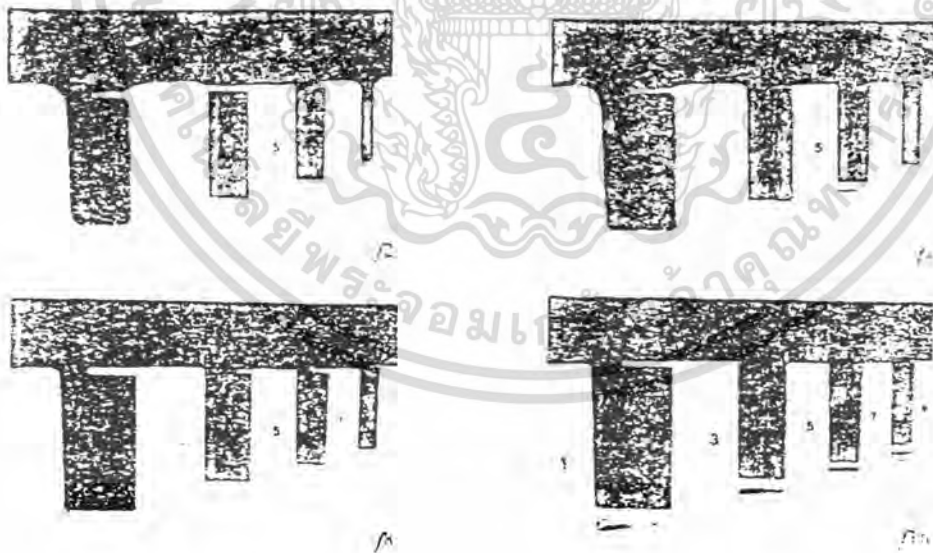
2.1.5.2. โฟกัส

ในการถ่ายภาพจุดเราต้องการภาพจุดที่เล็กมากที่สุด ในการปรับทำได้โดยเคลื่อนตัวกล้องไปใกล้จุดมากที่สุด หรือ ให้ไกล Display screen มากๆ

คุณสมบัติที่สำคัญของเลนส์ คือระยะทางของวัตถุและเลนส์ ซึ่งจะทำให้ภาพคมชัดที่ยอมรับได้ (Depth of field) ในการใช้เลนส์ ถ้าเปิดหน้ากล้องใหญ่จะให้ Depth of field เล็กกว่า เลนส์ชนิดเดียวกันที่เปิดหน้ากล้องเล็กกว่า ภูมิเกี่ยวกับ Lens aperture ในเทอม f-number

$$f\text{-number} = \frac{\text{focal length}}{\text{diameter of aperture}}$$

ดังนั้น Aperture ที่ใหญ่จึงสัมพันธ์กับ f-number ที่น้อย และ Aperture ที่เล็กสัมพันธ์กับ f-number ที่มาก

รูปที่ 2.6 แสดงผลของการลดหน้ากล้องที่มีต่อ Depth of field

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ข้อสังเกต: ถ้าหน้ากล้องเปิดน้อย แล้วจะทำให้ f-number มากหมายความว่า

ไม่วามารมได้ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ได้จะชัดเป็นช่วงระยะไกล

ความสำคัญเกี่ยวกับ f-number และหน้ากล้องนี้เกี่ยวกับการปรับโฟกัส เพราะว่า Depth of field จะเล็กที่สุดเมื่อน้ำกล้องใหญ่ โฟกัสที่ได้จะไม่ดี ดังนั้นถ้าโฟกัสของกล้องตั้งที่หน้ากล้องที่กว้างที่สุด จะทำให้การตั้งโฟกัสเป็นไปได้ลำบากที่สุด

วิธีการปรับโฟกัส คือ ปรับกล้องที่ติดบน Ground-glass focussing screen ให้เห็นภาพจาก Display เปิดหน้ากล้อง(Lens aperture) ให้มากที่สุด แล้วล็อกไว้ แล้วเปิดชัตเตอร์ปรับโฟกัส จนได้ภาพคมชัดที่สุด

ปัจจุบันกล้องที่ใช้จะเปิดหน้ากล้องให้เล็กที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ เพราะว่าหน้ากล้องยิ่งเล็กเท่าไร Depth of field จะยิ่งมาก แล้วความผิดพลาดจากการโฟกัสจะน้อยลง

2.1.5.3. Exposure

เพื่อให้ภาพปรากฏบนจอที่ดีที่สุด ต้องมีการตั้ง Exposure ที่ดี นอกจากนี้ยังรวมถึงความเร็วของการกดชัตเตอร์ (Speed of camera shutter) การควบคุมหน้ากล้อง ความสว่างของบนจอการควบคุมความคมชัดในงานที่เกี่ยวกับการปรับ Exposure มักผิดพลาด จึงควรทดลองและควบคุมข้อผิดพลาด ทางที่ดีที่สุดในการตั้ง Monitor control เกี่ยวกับ Exposure คือ f-number มากที่สุดเพื่อให้ได้ Depth of field มากที่สุดและเลือกความเร็วของชัตเตอร์เพื่อให้ผลที่เกิดบนฟิล์มดีที่สุด ความเร็วของชัตเตอร์ที่เลือกใช้ต้องถูก การปรับต่างๆต้องทำให้ Monitor control ได้คุณภาพของภาพดีที่สุด

2.2 สิ่งที่จำเป็นในการบันทึกภาพโดยใช้เครื่อง MULTIFORMAT

2.2.1 LEN APERTURE

Len aperture เป็นเทอมที่แสดงถึง degree ของการเปิด Iris diaphragm ของกล้อง Aperture ที่กว้าง(จะมี f - stop number เล็ก)อาจจะเพิ่ม Vignetting(ภาพเป็นวง) หรือ ตัด Oblique ray ออกไป โดยมีขอบของส่วนประกอบของlen ของกล้อง ซึ่งจะเป็นสาเหตุให้ Negative Image มี

ไม่ว่าการณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

density ที่ม่น้อยกว่าตรงกลางหรือPositive Image จะมีที่ม่น้อยกว่า Television ส่วนใหญ่จะเป็น curve ดังนั้นขอบของ screen จะไกลจาก camera มากกว่าตรงกลาง ถ้าLen aperture เล็ก มันก็จะมี Depth of field ของทั้ง focus และขอบอยู่ในโฟกัสบนภาพถ่าย len aperture ที่กว้างจะเป็นสาเหตุในการลด Depth of field ส่งผลให้มีความคมชัดที่ center และที่ขอบภาพจะไม่มีคมชัด Len aperture ปกติจะใช้ f 5.6 หรือเล็กกว่านี้เล็กน้อย

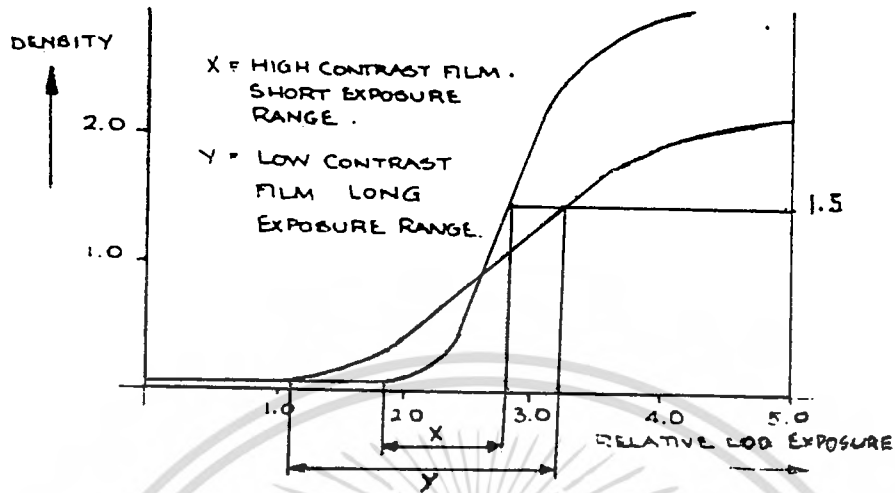
2.2.2 ฟิล์ม

สิ่งที่สำคัญที่สุดในการพิจารณาเมื่อทำ Photographic hard copy ของ gray scale ของภาพอัลตราซาวด์ก็คือ ความสามารถในการบันทึกgray scale ที่ปรากฏทั้งหมดบนจอทีวี ส่วนใหญ่ภาพที่ปรากฏจะเป็นจุดขาวบนพื้นดำ ในภาพที่มีการสะท้อนน้อย จะมีความเข้มน้อยกว่าภาพที่มีการสะท้อนมาก

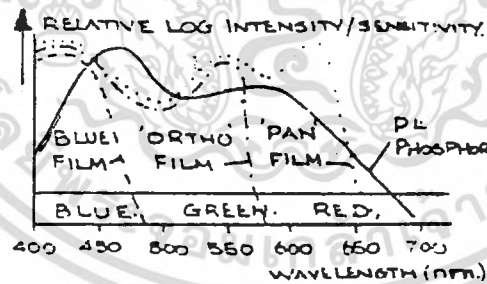
ในบริเวณที่มีความเข้มที่ตามองเห็น การแยกความแตกต่างเล็กๆ เช่น ระหว่าง 1.0 และ 1.4 การจะบันทึกสิ่งเหล่านี้ได้ดี ความเข้มของ background ไม่ควรเกิน 1.5

ฟิล์มเมื่อได้รับการ Expose จนถึง Maximum density ของ 1.5 แล้วจะต้องมีความสัมพันธ์กับ Low contrast ถ้ามันมี Log ของ Exposure range เพียงพอที่จะ record range ทั้งหมดของ gray และมี latitude เพียงพอที่จะ copy log ของ exposure range ของ high หรือ low contrast film จะมีการเปรียบเทียบดังรูป 2.7

จอทีวีส่วนใหญ่ที่ใช้ดูภาพและใช้สำหรับถ่ายภาพทางอัลตราซาวด์ จะใช้ P₄ Phosphor screen สีขาวและดำ จอจะต้องฉาบด้วยความระมัดระวังเป็นพิเศษ เพื่อให้เกิดการกระจายของ blue และ yellow florescing phosphor เป็นไปอย่างทั่วถึง ซึ่งจะทำให้เกิดภาพ เมื่อถูกแสงสีขาวที่ระยะปกติ สิ่งนี้มีผลสำคัญมากในการเลือกวัสดุในการถ่ายภาพ

รูปที่ 2.7 แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง Log ของ Exposure ของ High และ Low contrast film กับความเข้มที่ปรากฏบนฟิล์ม

รูปที่ 2.8 แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง ความไวของฟิล์มแต่ละชนิด กับแสงสีต่างๆ

เอกสาร Unsensitized photographic emulsion จากรูปที่ 2.8 พบว่า ฟิล์ม การค้า ไม่ว่การณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และ 089 ถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอ็กซ์เรย์ส่วนใหญ่จะไวต่อแสงสีน้ำเงิน ถ้าใช้ฟิล์มเอ็กซ์เรย์ในการถ่ายภาพเพื่อจะบันทึกภาพจาก P_{25} Phosphor image มันจะบันทึกได้ของภาพเท่านั้น อีกส่วนหนึ่งของภาพจะเสียไป ผลก็คือ ภาพที่ได้จะมี mottle granular ปรากฏขึ้น

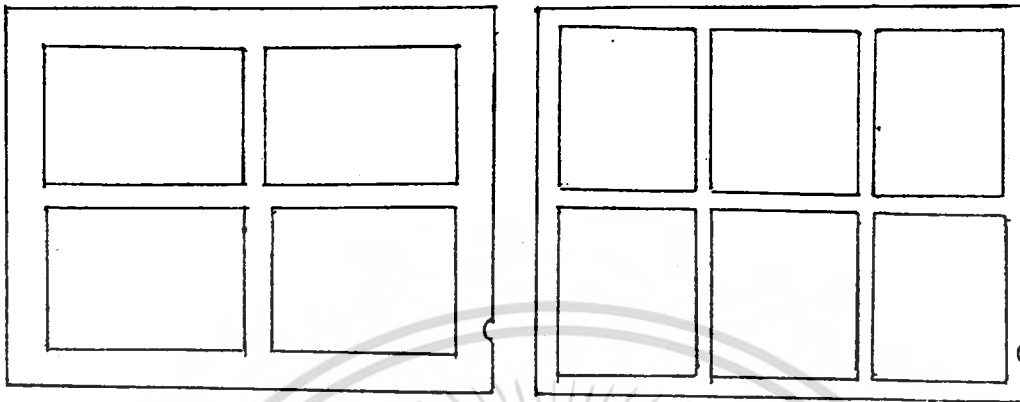
สำหรับฟิล์มที่เหมาะสมในการบันทึกภาพของ Ultrasound นี้ ก็ใช้ฟิล์มซึ่งไวต่อแสงสีน้ำเงินและสีเขียว-เหลือง (Orthochromatic film) หรือใช้ฟิล์มซึ่งไวต่อแสงสีน้ำเงิน สีเขียว และสีแดง (Panchromatic film)

ฟิล์มที่ใช้เป็น Single coat emulsion sheet film ซึ่งเป็นคุณสมบัติเหมาะสมที่สุด ตัวอย่างเช่น คุณสมบัติทาง gray scale latitude และ fineness of grain

สำหรับเครื่อง 600 Beta series (ห้อง Ultrasound ตึก 72 ปี ชั้น 1 ศิริราช) ฟิล์มที่ใช้ชื่อ Du Pont MRF 31 เป็นฟิล์มสำหรับบันทึกทางการแพทย์ซึ่งนอกจากใช้ได้กับ Ultrasound แล้วยังใช้กับเครื่องเอกซเรย์คอมพิวเตอร์ และทางเวชศาสตร์นิวเคลียร์อีกด้วย ขนาดฟิล์มที่ใช้กว้าง 8 นิ้ว ยาว 10 นิ้ว Emulsion number 3096-227 , 1-009 ลักษณะที่สังเกตได้ง่ายว่าด้านไหนคือด้านที่มี Emulsion เคลือบอยู่ คือจะมีรอยเว้าของขอบฟิล์มอยู่ทางด้านขวามือของด้าน Emulsion ฟิล์มนี้เป็นฟิล์ม negative และในการใส่ฟิล์มที่เคลือบ Emulsion ด้านเดียว ก็ต้องระมัดระวังเป็นอย่างมาก ต้องใส่ให้ถูกต้องด้าน คือด้านที่มี Emulsion อยู่ทางด้านหน้าของ cassette และอยู่หน้าเลนส์ การถ่ายภาพจะถ่ายเป็น sequences ซึ่ง 600 Beta serious camera จะมี 3 แบบ ดังรูป ซึ่งแบบ Model 606 ใช้ประจำในห้อง Ultrasound 1 ฟิล์มจะแบ่งเป็น 6 รูป

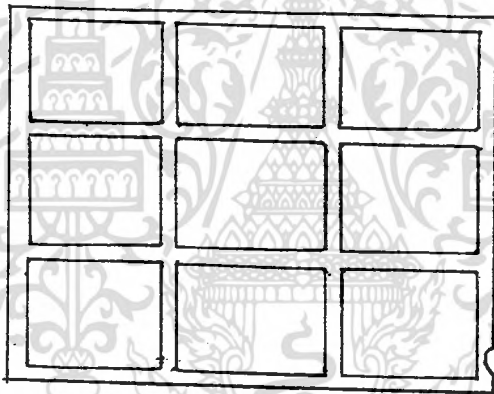
กล้องจะทำงานให้ได้ภาพตาม Sequential array ตามรูป โดยการเคลื่อน len ไปตามแกน x และ y ระหว่างฟิล์มที่อยู่กับที่ และ Vedio monitor ฟิล์มที่ใส่อยู่ใน cassette ซึ่งจะใส่ cassette เข้าไปในตู้มืดที่มีกล้องอยู่ หรือ การใส่ cassette เข้าไปในตู้มืดโดยไม่มีฟิล์มก็ตาม cassette นี้จะทำให้เกิดการเคลื่อนที่ของ len กล้องอย่างอัตโนมัติ ให้ไปอยู่ในตำแหน่งที่พร้อมไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จะถ่ายภาพที่ 1 ซึ่งในกรณีทั้งสองนี้ จะช่วยให้ฟิล์มที่เคลือบ Emulsion ด้านเดียว ไม่ถูกถ่ายสองครั้ง

MODEL 604

MODEL 606

MODEL 609

รูปที่ 2.9 แสดงการแบ่งภาพโมเดลต่างๆ

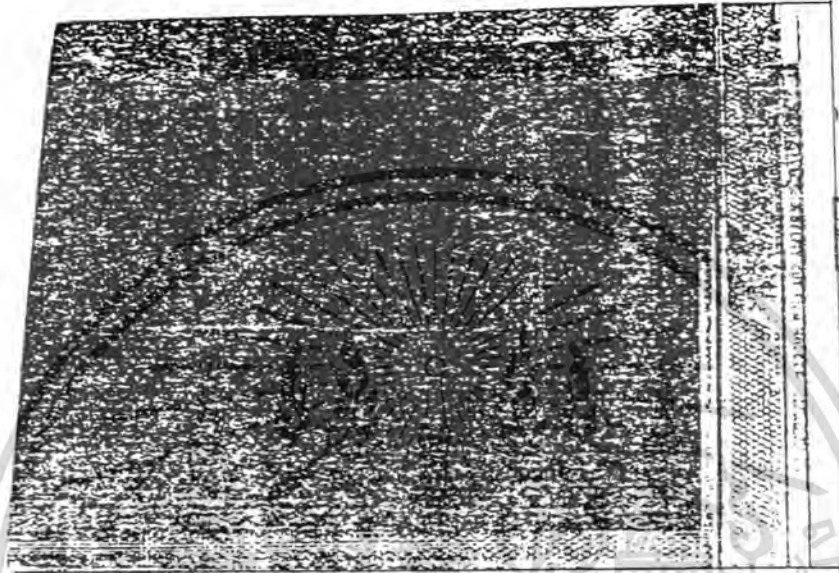
2.2.3 CASSETTE

cassette ที่ใช้มีลักษณะเป็นคาสเซต 2 หน้า นอนสกรีน(Non-screen) มีร่องสำหรับสอดฟิล์ม แล้วสอดดาสสไลด์(dark slide) ไว้ข้างบนอีกที่ ด้านปลายคาสเซต จะมี End flap ปิดเปิดได้ ดังรูป 2.10

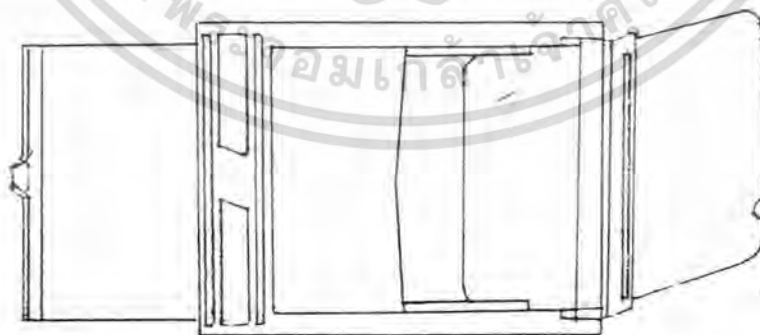
ในการใส่ฟิล์มลงในคาสเซตในห้องมืด จะต้องดึงดาสสไลด์ด้านใดด้านหนึ่ง ออกมาก่อน End flap จะยกขึ้น ก็จะเห็นร่อง 2 ร่อง เริ่มจากด้านปลาย 1.5 นิ้ว จะเป็นลิฟ(lip) 2 ชั้น กว้างประมาณ 1/8 นิ้ว ซึ่งมันจะวิ่งไปตามยาวของ คาสเซต แผ่นฟิล์มจะถูกสอดใต้ลิฟเหล่านี้ และวางราบระหว่างกึ่งกลางผนังของ

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คาสเซต แผ่น flap จะถูกกดลง และตาสสไลด์ ก็จะถูกสอดเข้าไป ซึ่งจะทำให้ flap ถูกยึดให้ปิดสนิทดังรูป 2.11

รูปที่ 2.10 แสดงภาพของคาสเซต

รูปที่ 2.11 Loading The Film Cassette เป็นการใส่ฟิล์มในคาสเซต ซึ่งตาสสไลด์ ถูกดึงออกมาเพียงครึ่งเดียว และแผ่นฟิล์มใส่เข้าไปเพียง 1/4 เท่านั้น เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เฉพาะในโครงการเท่านั้น เมื่อผู้ดูแลเทคโนโลยีสารสนเทศฯ ไม่สามารถแก้ไขได้ กรุณาแจ้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทันที

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 ทฤษฎีและหลักการทํางานของสเตปป์มอเตอร

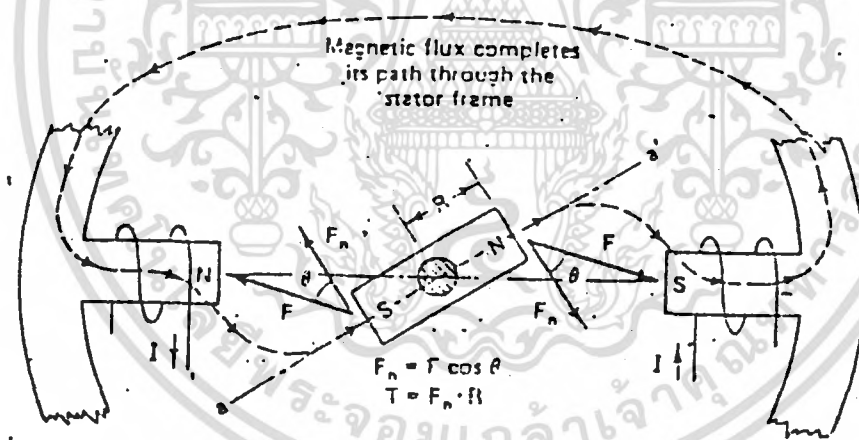
2.3.1. นิยามของสเตปป์มอเตอร

- จะมีเพลหมุนเป็นสเตป
- ป้อนอินพุตด้วยพัลส์ที่มีความถี่ค่าหนึ่ง
- จะสเตปไปที่ละสเตปในแต่ละพัลส์
- ขนาดของสเตปขึ้นอยู่กับการออกแบบสเตปป์มอเตอร
- จะสามารถควบคุมการเคลื่อนที่ด้วยความถี่และความกว้างของพัลส์

2.3.2. หลักการทํางานของสเตปป์มอเตอร

แรงแม่เหล็กที่เกิดจากการดึงดูดของขั้วแม่เหล็กที่ต่างกันทำให้เกิดส่วนของแรง $F_n = F \cos \theta$ (แรงที่ตั้งฉากกับแกน 'a a')

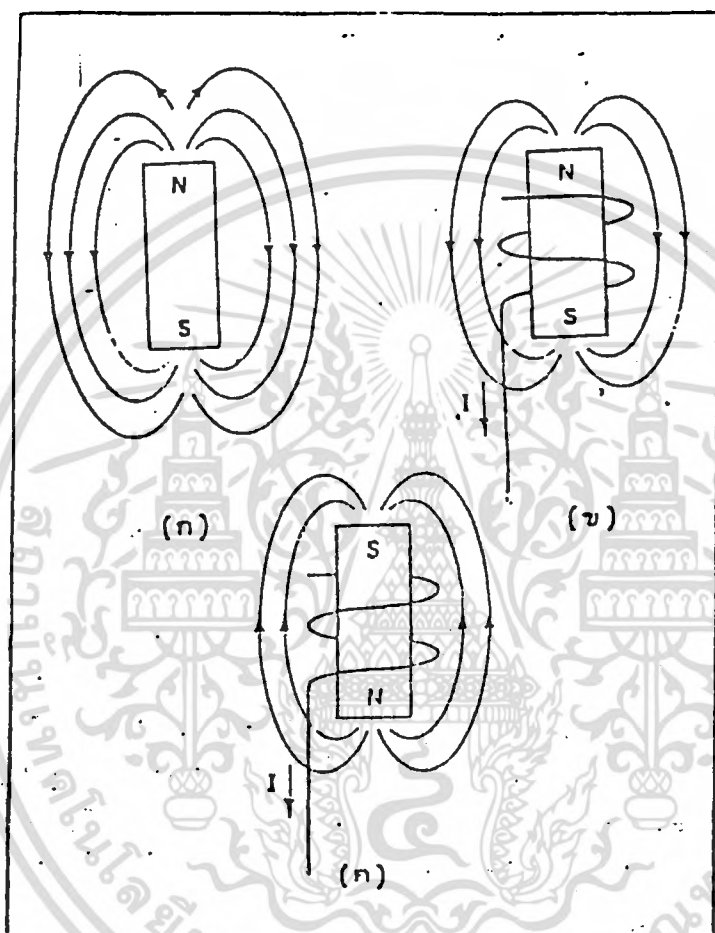
แรงบิดรวม $T = F_n \times R$

รูปที่ 2.12 แสดงแรงดึงดูดทำให้เกิดแรงบิดที่หมุนมอเตอร์ให้ไปอยู่ในตำแหน่งสมดุล

ถ้าหากมีขั้วแม่เหล็กไฟฟ้าหลายขั้วรอบสเตเตอร์ และถ้าขั้วเหล่านี้ถูกกระตุ้นด้วยกระแสพัลส์ในรูปแบบที่เรียงลำดับกันไป มอเตอร์ก็จะหมุนในรูปลักษณะของสเตปที่เป็นไปตามการหมุนของสนามแม่เหล็กที่เกิดจากการสวิตซ์ที่เรียงลำดับของขดลวดขั้วแม่เหล็กไฟฟ้าบนสเตเตอร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.13 แสดงถึงสนามแม่เหล็กที่เกิดขึ้นในลักษณะต่างๆ

- ก) สนามแม่เหล็กที่เกิดขึ้นจากแม่เหล็กถาวร
- ข) สนามแม่เหล็กไฟฟ้าที่เกิดจากกระแส I
- ค) ขั้วแม่เหล็กกับทิศทางการไหล เมื่อขดลวดถูกพันกลับทิศ การไหลของกระแสไม่เปลี่ยนแปลง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.3. การแบ่งชนิดของสเตปป์มอเตอร

แบ่งชนิดตามลักษณะโครงสร้างได้ 3 ชนิด

- 1) Variable Reluctance
- 2) Permanent magnet
- 3) Hybrid

2.3.3.1. Variable Reluctance Stepping Motor

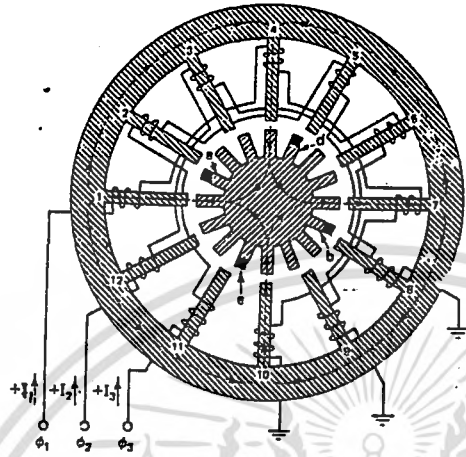
มอเตอรชนิดนี้มีโรเตอรเป็นซี่ฟัน และเป็นชอฟไอออน(soft iron) ตัวสเตเตอรถูกพันด้วยขดลวดตามปกติ การหมุนเกิดขึ้นได้โดยเราให้กระแสไฟฟ้าต่อขดลวดที่พันบนสเตเตอร ทำให้เกิดอำนาจแม่เหล็กไปดึงดูดให้โรเตอรหมุนได้ตามตำแหน่งของ Stator Pole ที่ต้องการ Rotor Inertia ของมอเตอรชนิดนี้มีค่าต่ำ และมี response ที่เร็ว ถ้าขดลวดไม่ได้ถูก energize แล้ว static torque ของมอเตอรชนิดนี้จะมีค่าเป็นศูนย์

2.3.3.1.1. VR Stepping Motor แบบมีสแต็คเดียว

โครงสร้างของ ว็อรสเตปป์มอเตอร (VR Stepping Motor) จะแสดงไว้ดังรูปที่ 2.14 ว็อรสเตปป์มอเตอรที่มีสแต็คเดียวจะมีโรเตอรเดี่ยว และว็อรสเตปป์มอเตอร แบบหลายสแต็คจะหมายถึงมีหลายโรเตอร ซึ่งทำจากสารแม่เหล็ก ส่วน สเตปป์มอเตอรในรูปที่มี 3 เฟส แต่ละเฟสใช้ขดลวดพันบน 4 ซี่หรือซี่ฟันของสเตเตอร

ตัวอย่าง เฟสที่ 1 พันอยู่ที่ 1, 4, 7, 10 ของสเตเตอร ดังนั้นสเตเตอรจะมี 12 ซี่ฟัน และในที่นี้กำหนดให้โรเตอรมี 16 ซี่ฟัน ซี่ของสเตเตอรที่อยู่ตรงกันข้ามจะพันด้วยขดลวดในลักษณะที่ต่างกันเพื่อให้มีความสมดุลระหว่างเส้นแรงแม่เหล็กเข้าและออกโรเตอร

โดยที่	เฟส(1) - 1, 4, 7, 10
	เฟส(2) - 12, 3, 6, 9
	เฟส(3) - 2, 5, 8, 11

รูปที่ 2.14 VR Stepping Motor แบบสแต็คเดี่ยวน
ซึ่งมีรายละเอียดโครงสร้างดังนี้ $N_s = 16$, $N_r = 12$, $X = 4$ โพล/เฟส,
 $\phi_p = 7.5$ องศา, $R_s = 48$ โอห์ม/รอบ

สมมติว่ากระแส I_1 ป้อนให้กับเฟสที่ 1 ดังแสดงในรูป 2.14 และโรเตอร์ทั้ง 4 ขั้วจะอยู่ในแนวขั้วที่ 1, 4, 7, 10 ของสเตเตอร์ เส้นแรงแม่เหล็กจะเข้าสู่โรเตอร์จากขั้วที่ 4 และ 10 และออกจากโรเตอร์ไปยังขั้วของสเตเตอร์ที่ 1 และ 7 ซึ่งเป็นเส้นแรงแม่เหล็กที่ครบวงจรโดยผ่านโครงร่างของสเตเตอร์ เราจะสังเกตได้ว่าปลายของขั้วโรเตอร์ซึ่งอยู่ในแนวเดียวกับขั้วที่ 4 ของสเตเตอร์จะเป็นเส้นทางผ่านเข้าไปยังโรเตอร์ของเส้นแรงแม่เหล็กอย่างต่อเนื่องผ่านช่องว่าง (GAP) ระหว่างขั้วทั้งสองที่อยู่ในแนวเดียวกัน ส่วนขั้วของสเตเตอร์และโรเตอร์ที่เหลืออีก 3 คู่ก็เกิดลักษณะของแม่เหล็กในทำนองเดียวกัน

ในสภาวะต่อไปเราจะให้โรเตอร์หมุนไป 1 สเตปในทิศทาง CW เราจะต้องจ่ายพลังงานให้กับเฟส 3 ที่มีขั้วลวดพันอยู่บนขั้วที่ 2, 5, 8, 11 ของสเตเตอร์ ด้วยกระแส I_2 หลังจากหยุดกระแส I_1 แล้วในตอนนี้นั้นเส้นแรงแม่เหล็กจะหาทางเดินที่ต่างไปจากเดิมเพื่อทำให้วงจรแม่เหล็กครบวงจร (เหมือนกับกระแสไฟฟ้าจะหาเส้นทางไหลในส่วนของความต้านทานต่ำสุด) ในทำนองเดียวกันเส้นแรงแม่เหล็กในวงจรแม่เหล็กก็จะหาทางเดินที่มีรีลัคแตนซ์ต่ำสุด ช่องว่างอากาศระหว่างขั้วจะไม่ว่างอีกต่อไป ทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทำให้เกิดค่ารีลัคแตนซ์ต่อเส้นแรงแม่เหล็ก ช่องว่างกว้างมากค่ารีลัคแตนซ์ก็จะมีค่ามาก ด้วยเหตุผลดังกล่าวเส้นแรงแม่เหล็กจะออกจากขั้วที่ 2 และ 8 ของสเตเตอร์ซึ่งถูกทำให้เป็นขั้วเหนือและเส้นแรงแม่เหล็กนี้จะกระโดดผ่านช่องว่างไปยังขั้วพื้นของโรเตอร์ที่ใกล้ที่สุด ขั้วพื้น a และ b ของโรเตอร์เป็นโรเตอร์ที่อยู่ใกล้ที่สุดและจะถูกเหนี่ยวนำทำให้เป็นขั้วใต้ เส้นแรงแม่เหล็กจะออกจากขั้วพื้น d และ e ของโรเตอร์ผ่านช่องว่างอากาศเข้าสู่ขั้วพื้นที่ 5 และ 11 ของสเตเตอร์ ดังนั้นส่วนที่เหลือของวงจรแม่เหล็กจะสมบูรณ์โดยผ่านโครงร่างของสเตเตอร์ ในช่วงเวลานั้นแรงแม่เหล็กหรือแรงดึงดูดจะเกิดขึ้นระหว่างขั้วพื้นที่ 2 ของสเตเตอร์ (ถูกเหนี่ยวนำเป็นขั้วเหนือ) และขั้วพื้น a ของโรเตอร์ (ถูกเหนี่ยวนำเป็นขั้วใต้) แรงดึงดูดจะเกิดขึ้นระหว่างขั้ว (11, a), (8, 6), (5, d) ดังได้อธิบายในรูปที่ 2.13 ผลที่เกิดขึ้นนี้จะทำให้เกิดทอร์กกระทำต่อโรเตอร์หมุนไปจนกระทั่งขั้วพื้น a, d, b, e ของโรเตอร์อยู่ในแนวเดียวกับขั้วพื้น 2, 5, 8 และ 11 ของสเตเตอร์ตามลำดับ ขณะเวลาดังกล่าวช่องว่างระหว่างขั้วพื้นตามลำดับจะมีค่าน้อยที่สุด ผลลัพธ์ของค่ารีลัคแตนซ์จะมีค่าต่ำที่สุดและเส้นแรงแม่เหล็กจะมีค่าสูงสุดผ่านวงจรแม่เหล็กที่ตำแหน่งนี้เป็นตำแหน่งที่สมดุลย์ของการขับเฟส 3 ในกระบวนการที่กล่าวมาแล้วโรเตอร์จะเคลื่อนในทิศทาง CW หนึ่งสเตปเป็นมุม 7.5 องศา

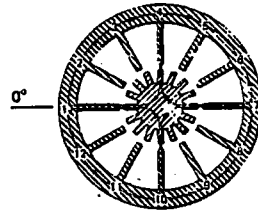
ลำดับการทำงานที่สมดุลย์แสดงได้ดังรูปที่ 2.15 เมื่อตำแหน่งเริ่มต้นของขั้วพื้นของโรเตอร์จะเป็นสี่ตำแหน่งเพื่อให้เราทำความเข้าใจได้ชัดเจนถึงการหมุนของโรเตอร์ในทิศทาง CW เมื่อเฟสถูกขับในลักษณะเรียงลำดับ 1-3-2-1 ขั้วพื้นของโรเตอร์ที่เป็นสี่ตำแหน่งจะเคลื่อนที่ไป 3 สเตปเป็นมุมได้เท่ากับ 22.5 องศา เราจะขับเฟสในลักษณะเรียงลำดับเดินซ้ำใหม่อีกเมื่อต้องการให้โรเตอร์หมุนต่อเนื่องในทิศทาง CW แต่ถ้าเราต้องการให้โรเตอร์หมุนในทิศทาง CCW เราต้องกลับการเรียงลำดับเฟสเป็น 1-2-3-1

การเรียงลำดับเฟส

ตำแหน่งของโรเตอร์และเส้นแรงแม่เหล็ก

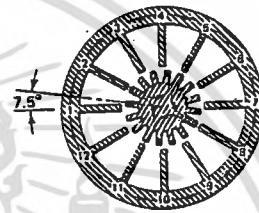
ตำแหน่งโรเตอร์เริ่มต้น :

- เฟส ϕ_1 ได้รับพลังงาน
- ชีพिनของโรเตอร์จะอยู่ในแนวชีพินที่ 1, 4, 7, 10 ของสเตเตอร์

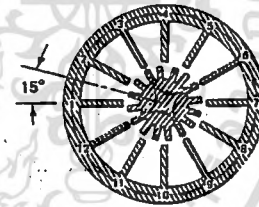
สเตปที่ 1 : เฟส ϕ_2 ได้รับพลังงาน

- ชีพินของโรเตอร์จะอยู่ในแนวชีพินที่ 2, 5, 8, 11 ของสเตเตอร์
- โรเตอร์จะเคลื่อนที่ไปในทิศทาง CW เป็นมุม 7.5° (1/3 ช่วงห่างระหว่างชีพินของโรเตอร์)

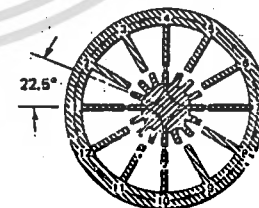
สเตปที่ 2: เฟส ϕ_2 ได้รับพลังงาน

- ชีพินของโรเตอร์จะอยู่ในแนวชีพินที่ 3, 6, 9, 12 ของสเตเตอร์
- โรเตอร์จะเคลื่อนที่ไปในทิศทาง CW รวมเป็นมุม 7.5°

สเตปที่ 3: ได้รับพลังงาน

- ชีพินของโรเตอร์จะอยู่ในแนวชีพินที่ 1, 4, 7, 10 ของสเตเตอร์
- โรเตอร์จะเคลื่อนที่ไปในทิศทาง CW รวมเป็นมุม 22.5° (เคลื่อนที่ได้ 1 ช่องห่างระหว่างชีพินของโรเตอร์)

รูปที่ 2.15 แสดงลำดับการสวิทช์ 3 สเตปของวีอาร์สเตปป์มอเตอร์แบบส

แต่ดีเดี่ยวและแสดงถึงตำแหน่งของโรเตอร์และทางของเส้นแรงแม่เหล็กเมื่อโร

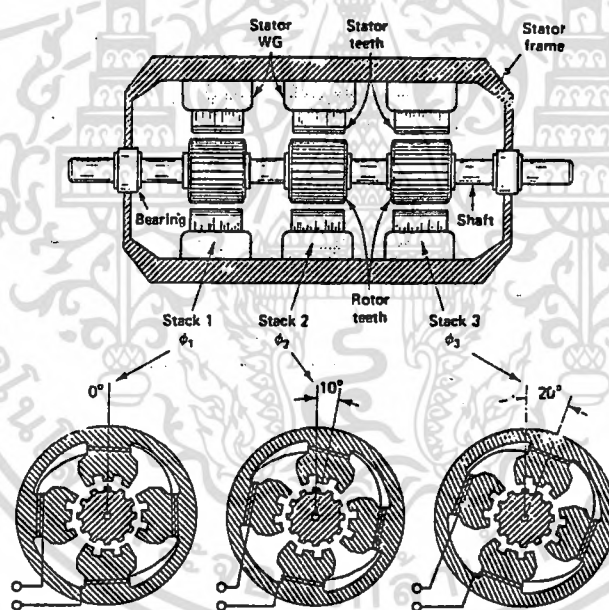
เตอร์เคลื่อนที่ไปในแต่ละสเตปการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.3.1.2. วีอาร์สเตปปีงมอเตอร์ แบบหลายสแต็ค

สแต็คในที่นี้หมายถึงรวมไปถึงโรเตอร์ที่เป็นซี่ฟันและโครงร่างของสเตเตอร์อยู่รอบนอก

วีอาร์สเตปปีงมอเตอร์ แบบ 3 สแต็ค (3 เฟส) มีโครงสร้างดังรูปที่ 2.16 ซึ่งถูกออกแบบให้สเตเตอร์ของแต่ละสแต็คประกอบด้วย 4 โพลและแต่ละโพลจะมีซี่ฟัน 3 ซี่ ซึ่งต่างจากวีอาร์แบบสแต็คเดียว (แต่ละโพลจะมีซี่เดียว) ข้อสังเกตในแต่ละสแต็คจำนวนซี่ฟันของโรเตอร์และสเตเตอร์จะมีจำนวนเท่ากัน ซึ่งต่างกับวีอาร์แบบสแต็คเดียวคือจำนวนซี่ฟันของโรเตอร์และสเตเตอร์จะเท่ากันไม่ได้ ถ้าหากมีจำนวนซี่ฟันเท่ากันมันจะไม่ทำงาน

รูปที่ 2.16 แสดงโครงสร้างของวีอาร์สเตปปีงมอเตอร์ที่มี 3 เฟส โรเตอร์และสเตเตอร์ของแต่ละเฟส (สแต็ค) จะมี 12 ซี่ฟันและมุมสเตป (ϕ_s) = 10° แต่ละเฟสของสเตเตอร์ที่เรียงลำดับต่อเนื่องกันจะถูกจัดตำแหน่งให้ต่างกัน = $1/3$ ของช่องห่างระหว่างซี่ฟันของโรเตอร์ (10°)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.3.1.3. การทำงานของวีอาร์สเตปปีงมอเตอร์ที่มี 3 สแต็ค

ไดอะแกรมส่วนล่างของรูปที่ 2.16 แสดงถึงโครงสร้างของโรเตอร์และสเตเตอร์ของวีอาร์สเตปปีงมอเตอร์ ที่มี 3 สแต็ค โดยแต่ละสแต็คจะมี $N_R = N_S$ แต่ละสแต็คจะมีตำแหน่งของสเตเตอร์แตกต่างจากตำแหน่งถัดไป $= 10^\circ$ ส่วนที่ฟันของโรเตอร์ทั้ง 3 อันจะประกอบอยู่บนแกนเดียวกันและได้รับการปรับแต่งให้อยู่ในแนวเดียวกันอย่างสมบูรณ์

ตามปกติเราจะหาค่ามุมสเตป (INDEX ANGLE) ได้จากสมการ

$$\theta_S = P_R / N_P - 360 / N_R N_P$$

ในที่นี้เราจะหา θ_1 (INDEX ANGLE) ได้จากสมการเดียวกันคือ

$$\theta_1 = P_R / N_P - \theta_S$$

ในกรณี $N_R = N_S = 12$ ดังนั้นเราหา $P_R = 360 / 12 = 30$ องศา และค่า

$$\theta_1 = 30 / 3 = 10 \text{ องศา}$$

สเตปมอเตอร์แบบ 3 สแต็ค ถึงแม้ว่าโรเตอร์ทั้ง 3 อันจะติดอยู่บนเพลานเดียวกัน สแต็คทั้งสามจะมีวงจรมแม่เหล็กที่แยกกันดังนี้

ถ้าเฟสที่ 1 ถูกขับด้วยกระแสเป็นเฟสเริ่มต้นให้ที่ฟันของโรเตอร์ สเตเตอร์อยู่ในแนวเดียวกัน ส่วนที่ฟันของโรเตอร์และสเตเตอร์ในสแต็คที่ 2 ในขณะนั้นจะมีตำแหน่งต่างกัน 10 องศา และที่ฟันของโรเตอร์และสเตเตอร์ในสแต็คที่ 3 จะมีตำแหน่งต่างกัน 20 องศา ต่อจากนั้นเราหยุดจ่ายกระแส (กระแสขดลวดสเตเตอร์) ในสแต็คที่ 1 และป้อนกระแสให้กับสแต็คที่ 2 โรเตอร์จะหมุนไปอีก 10 องศา ซึ่งจะทำให้ที่ฟันของสเตเตอร์และโรเตอร์ในสแต็คที่ 2 อยู่ในแนวเดียวกัน ในขณะนั้นที่ฟันของโรเตอร์และสเตเตอร์ในสแต็คที่ 3 จะมีตำแหน่งต่างกัน 10 องศา ต่อจากนั้นเราหยุดจ่ายกระแสในสแต็คที่ 2 และป้อนกระแสในสแต็คที่ 3 โรเตอร์จะหมุนไปอีก 10 องศา ซึ่งจะทำให้ที่ฟันของโรเตอร์และสเตเตอร์ในสแต็คที่ 3 อยู่ในแนวเดียวกัน ส่วนที่ฟันของโรเตอร์ในสแต็คที่ 1 จะมีตำแหน่งต่างกัน 10 องศา

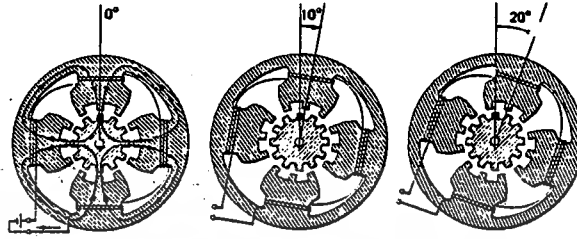
ลำดับการสวิตช์กระแสให้แต่ละสแต็คแสดงได้ดังรูป 2.17 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเพลานของสเตปมอเตอร์จะเคลื่อนที่ไปเท่ากับ 1 ช่องของระยะห่างระหว่างที่ฟันของโรเตอร์ (30 องศา) ภายใน 3 สเตป

สแต็คที่ 1

สแต็คที่ 2

สแต็คที่ 3

ตำแหน่ง เริ่มต้น
ของโรเตอร์
เฟส ϕ_1 ได้
รับพลังงาน

สแต็คที่ 1

-เฟส ϕ_2 ได้รับ
พลังงาน
-โรเตอร์จะ
เคลื่อนที่ไป
10 องศา

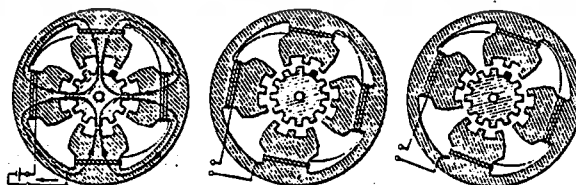
สแต็คที่ 2

-เฟส ϕ_3 ได้รับ
พลังงาน
-โรเตอร์จะ
เคลื่อนที่ไป
20 องศา

สแต็คที่ 3

-เฟส ϕ_1 ได้รับ
พลังงาน
-โรเตอร์จะ
เคลื่อนที่ไป
30 องศาหรือ

เท่ากับ 1 ช่องของระยะห่างระหว่างซี่ฟันของโรเตอร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับราชการใช้ภายในเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้ในเชิงพาณิชย์ การค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.17 แสดงลำดับการสลับของ VRSM แบบ 3 เฟส, $N_R = N_S = 12$, $P_R = 30^\circ$ และ $\phi_S = 10^\circ$ ที่ฟันของโรเตอร์สีดําจะเคลื่อนที่ไปในทิศทาง CW 10° ในแต่ละสลับรวมทั้งหมด 30° เมื่อสลับไปครบ 3 สลับสำหรับการหมุนในทิศทาง CW ลำดับการขับเฟส 1-2-3-1 และเมื่อต้องการให้หมุนในทิศทาง CCW ลำดับการขับเฟสก็ต้องกลับเป็น 1-3-2-1

ตามปกติเพลลาของมอเตอร์จะเคลื่อนที่ไป 1 ช่องของระยะห่างระหว่างซี่ฟันของโรเตอร์ (ROTOR TOOTH PITCH) ด้วยการสลับไป N_p คือจำนวนสลับที่ใช้ (หรือเท่ากับจำนวนเฟส)

ลำดับการสลับที่แสดงในรูป 2.17 เราสามารถนำเข้ามาเขียนเป็นตารางได้ดังรูปที่ 2.18 วงจรการสลับประกอบด้วย VRSM แบบ 3 เฟส (สัญลักษณ์ของสลับมอเตอร์) การขับเฟสแสดงได้ด้วยสวิตช์แหล่งกำเนิดดีซี

Step	S ₁	S ₂	S ₃
1	X		
2		X	
3			X
1	X		

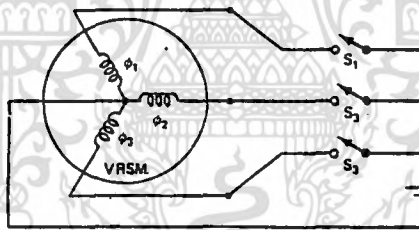
(ก)

Step	S ₁	S ₂	S ₃
1	X	X	
2		X	X
3	X		X
1	X	X	

(ข)

Step	S ₁	S ₂	S ₃
1	X	X	
2		X	
3		X	X
4			X
5	X		X
6	X		
1	X	X	

(ค)

รูปที่ 2.18 แสดงถึง VRSM แบบ 3 เฟส

- (ก) ตารางแสดงลำดับการขับเฟสเดียวในทิศทาง CW
- (ข) ตารางแสดงลำดับการขับแบบ 2 เฟสในทิศทาง CW
- (ค) การขับแบบครึ่งสเตปในทิศทาง CW
- (ง) วงจรการสวิตช์เมื่อต้องการให้หมุนในทิศทาง CCW จะต้องกลับลำดับการขับใน

เอกสารตำรา (ก), (ข) และ (ค) ข้างานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตาราง (ก) ถ้าเราขับเฟสที่ 1 และ 2 เรียงตามลำดับมอเตอร์จะหมุนไป 1 สเตป

ตาราง (ข) ถ้าเราขับเฟสที่ 1 และ 2 พร้อมกันเพลลาของมอเตอร์จะหมุนไป $3/2$ สเตป ต่อจากนั้นเราขับเฟสที่ 2 และ 3 พร้อมกันอีกก็จะทำให้มอเตอร์หมุนไปครบเต็ม 1 สเตป ดังนั้นการขับแบบ 2 เฟส เราเรียงลำดับการขับได้ดังนี้ 1-2, 2-3, 3-1, 1-2 กระทำซ้ำเดิมไปเรื่อยๆ

อย่างไรก็ตามการขับแบบ 2 เฟสหรือว่า 1 เฟสจะให้การหมุนเป็นสเตปเท่ากัน ที่ต่างกันก็คือการขับแบบ 2 เฟสจะให้การหมุนของโรเตอร์นำหน้าการขับแบบเฟสเดี่ยวด้วยขนาด $1/2$ สเตป นอกจากนี้การขับแบบ 2 เฟสจะต้องการกระแสเป็น 2 เท่าจากเดิม

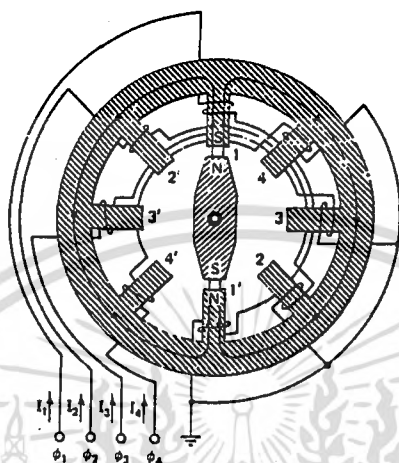
ตาราง(ค) แสดงการขับแบบ 2 เฟสสลับกับแบบเฟสเดี่ยว ซึ่งจะทำให้โรเตอร์หมุนไปครึ่งสเตปเท่านั้น การขับแบบนี้จะทำให้จำนวนสเตปต่อรอบเพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่าจากเดิม

2.3.3.2. Permanent Magnet Stepping Motor

มอเตอร์ชนิดนี้มีโรเตอร์เป็นแม่เหล็กถาวร ซึ่งมีอำนาจแม่เหล็กตามแนวรัศมีตั้งคู่กับสเตเตอร์โพล มอเตอร์ชนิดนี้จะมีโฮลด์ทอร์ก (holding torque) เกิดขึ้นแม้ไม่ได้ถูก energize ที่ชดลวดบนสเตเตอร์

ในรูปที่ 2.14 เป็นสเตปมอเตอร์แบบ 4 เฟส แต่ละเฟสเป็นชดลวดอยู่บน 2 ขั้วของสเตเตอร์ ดังนั้นในการออกแบบสเตเตอร์จะต้องมี 8 ขั้ว

โครงสร้างของมอเตอร์ชนิดนี้แสดงได้ดังรูป 2.19

รูปที่ 2.19 โครงสร้างของสเตปมอเตอร์แบบแท่งแม่เหล็กถาวรมี 4 เฟส และแต่ละเฟสพันด้วยขดลวดบน 2 ขั้วของสเตเตอร์มุมสเตป = 45°

โรเตอร์ทำจากแม่เหล็กถาวรและอยู่ในแนวของขั้วสเตเตอร์ I และ I' มันหยุดอยู่ที่ตำแหน่งนี้ได้ด้วยกระแส I_1 ที่ไหลอยู่ในเฟส I

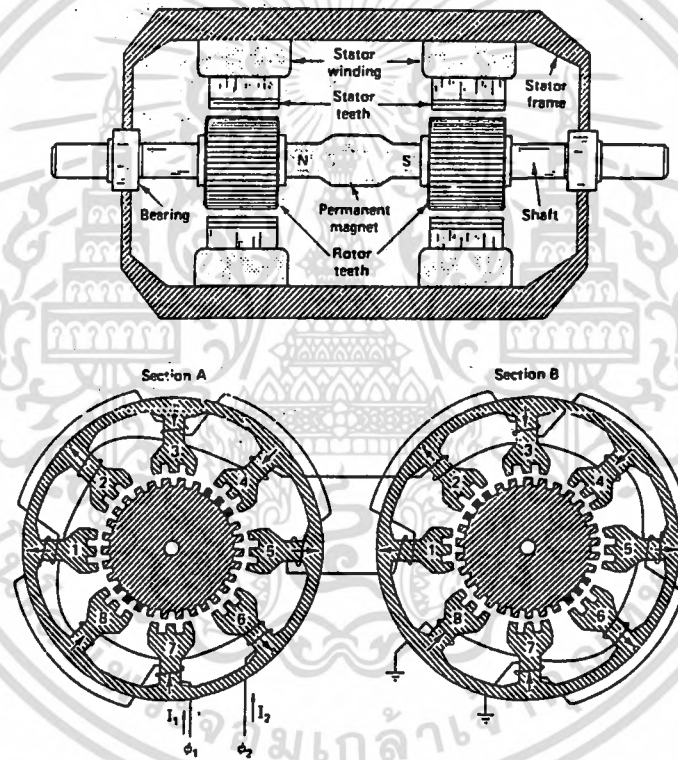
ขดลวดของเฟส ϕ_1, ϕ_2, ϕ_3 และ ϕ_4 (1-4-3-2 ตามลำดับ) จะได้รับพลังงานด้วยกระแสพัลส์ที่สอดคล้องกัน I_1, I_4, I_3 และ I_2 (กระแสแต่ละเฟสในทิศทางที่แสดงในไดอะแกรม) แต่ละสเตป โรเตอร์จะหยุดหมุนไปตามทิศทางตามเข็มนาฬิกา 45 องศา ($360/8$)

เมื่อขั้วเหนือของโรเตอร์ (แม่เหล็กถาวร) หมุนไปถึงขั้วของสเตเตอร์หมายเลข 2 ลำดับการขับขดลวดเฟสของสเตปมอเตอร์คือ 1-4-3-2 จะต้องกระทำเหมือนเดิม (เพื่อให้มอเตอร์หมุนตามเข็มนาฬิกาอีก 180 องศา) ยกเว้นเราต้องการให้หมุนกลับทิศทางใน 180 องศาที่เหลือด้วยการป้อนกระแสกลับทิศทางเพื่อให้เกิดการเหนี่ยวนำเป็นขั้วใต้ที่ขั้วสเตเตอร์ 1, 4, 3, 2 ตามลำดับ (ทิศทางของกระแสแสดงในรูปที่ 2.19)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.3.3. ไฮบริดสเตปปิงมอเตอร์ (Hybrid Stepping Motor)

มอเตอร์ชนิดนี้เป็นแบบรวมระหว่าง PM (Permanent Magnet) กับ VR (Variable Reluctance) คือชุดโรเตอร์จะเป็น PM ส่วนชุดสเตเตอร์จะเป็น VR ไฮบริดสเตปปิงมอเตอร์ (HSM) แสดงดังรูปที่ 2.20 แสดงถึงโครงสร้างของ HSM ประกอบด้วย 2 ตอนกับแกนแม่เหล็กอยู่ระหว่าง 2 ตอน แต่ละตอนประกอบด้วยซี่ฟันของโรเตอร์และโพลของสเตเตอร์ที่มีซี่ฟันเช่นกันและพันด้วยขดลวด รายละเอียดโครงสร้างของสเตเตอร์และโรเตอร์แต่ละตอนแสดงในไดอะแกรมรูปที่ 2.20

รูปที่ 2.20 โครงสร้างของไฮบริดสเตปปิงมอเตอร์ $N_r = 30, N_s = 24$ ซี่ฟันของสเตเตอร์ทั้ง 2 ตอนจะอยู่ในแนวเดียวกับส่วนซี่ฟันของโรเตอร์ทั้ง 2 ตัวจะมีตำแหน่งต่างกัน $(1/2)P_r = 6^\circ, \theta_s = 3^\circ$

ลักษณะโครงสร้างของไฮบริดสเตปปิงมอเตอร์

- จำนวนซี่ฟันของโรเตอร์และสเตเตอร์ไม่เท่ากัน
- ตอน A และ ตอน B มีโครงสร้างเหมือนกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี การนำเอกสารนี้ไปใช้ในการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ส่วนที่ฟันของโรเตอร์ทั้ง 2 ตอนจะมีตำแหน่งที่แตกต่างกัน $(1/2)P_r$ (ในรูปที่ กำหนดให้ $P_r = 360/30 = 12^\circ$ ดังนั้นตำแหน่งที่ฟันของโรเตอร์ทั้ง 2 ตอนจะแตกต่างกัน 6°)

- สเตเตอร์ของแต่ละตอนมี 8 โพลแบ่งออกเป็น 2 สเตเตอร์เฟส

- เฟสที่ 1 จะพันขดลวดบนสเตเตอร์โพลหมายเลข 1, 3, 5, 7 ของทั้งในตอน A และตอน B

- เฟสที่ 2 จะพันขดลวดบนสเตเตอร์โพลหมายเลข 2, 4, 6, 8 ของทั้งในตอน A และตอน B

- แกบแม่เหล็กถาวรจะเหนี่ยวนำโรเตอร์ในตอน A ให้เป็นแม่เหล็กขั้วเหนือและโรเตอร์ในตอน B ให้เป็นแม่เหล็กขั้วใต้ ความซับซ้อนจะเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากการแบ่งส่วนของขดลวดเฟสใน 2 ตอนทำให้ได้วงจรแม่เหล็กที่ซับซ้อนและได้ทางเดินของเส้นแรงแม่เหล็กที่แตกต่างกันเป็นวงกลม ทิศทางเดินของสนามแม่เหล็กของสเตเตอร์โพลจะขึ้นอยู่กับทิศทางการไหลของกระแสเฟสดังแสดงด้วยลูกศรในรูปที่ 2.20

การทำงานของไซบริดสเตปมอเตอร์

ขณะที่เฟสที่ 1 (ϕ_1) ได้รับพลังงานโดยการป้อนกระแส I_1 ในทิศทางดังแสดงด้วยลูกศร

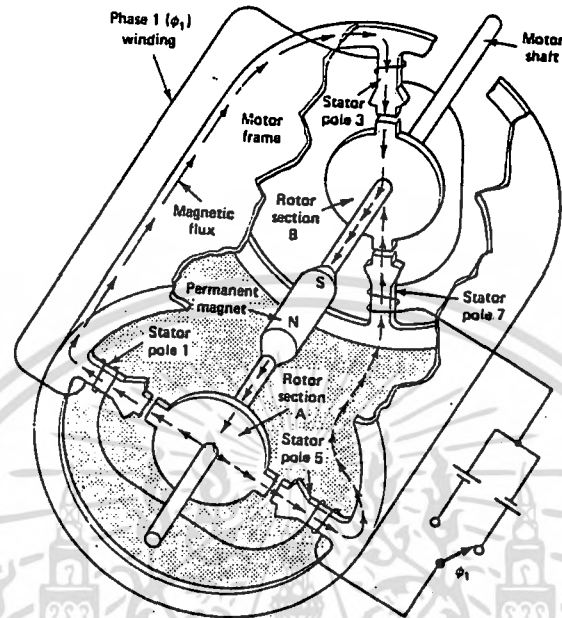
ที่ฟันของโรเตอร์ในตอน A จะอยู่ในแนวเดียวกับที่ฟันของสเตเตอร์ของโพลที่ 1 และโพลที่ 5 ส่วนของตอน B จะอยู่ในแนวเดียวกับที่ฟันของโพลที่ 3 และโพลที่ 7 ดังแสดงในรูปที่ 2.21

เพื่อให้เพลลาของมอเตอร์หมุนไป 1 สเตปในทิศทาง CW เราจะต้องหยุดป้อนกระแส I_1 และป้อนกระแส I_2 ให้กับเฟสที่ 2 (ϕ_2)

ในรูปที่ 2.20 ที่ฟันของโรเตอร์ที่เป็นสีดำใช้สำหรับอ้างอิง ที่ฟันสีดำจะอยู่ใกล้แนวที่ฟันของสเตเตอร์ของโพลที่ 4 และโพลที่ 8 ในตอน A และโพลที่ 6 ในตอน B มากที่สุด (ที่ฟันของโรเตอร์ที่เป็นสีดำอยู่ห่างจากที่ฟันของสเตเตอร์ = 1 สเตปพอดี)

เราจะต้องป้อนกระแส I_2 ในทิศทางที่ถูกต้องคือจะต้องให้โพลที่ 4, โพลที่ 8 และโพลที่ 6 ถูกเหนี่ยวนำเป็นแม่เหล็กในทิศทางที่ถูกต้อง (เกิดวงจรแม่เหล็กที่สมบูรณ์) ด้วย I_2 ในกรณีนี้ I_2 จะเป็นลบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.21 วงจรแม่เหล็กของ HSM แสดงเส้นทางเดินทางของเส้นแรงแม่เหล็กเมื่อเฟสที่ 1 ได้รับพลังงานและเส้นแรงแม่เหล็กเกิดขึ้นในตอม A จะผ่านโพลที่ 1 และโพลที่ 5 เข้าไปยังโรเตอร์ของตอม B ผ่านโพลที่ 3 เข้าไปยังโรเตอร์ของตอม B ผ่านโพลที่ 3 และโพลที่ 7 เข้าสู่ขั้วใต้ (S) ของแม่เหล็กถาวร

ในรูปที่ 2.22 แสดงถึงลำดับการสวิทช์ (การให้กระแสไหล) ให้มอเตอร์หมุนไปในทิศทาง CW 4 สเต็ป ซึ่งแสดงถึงตำแหน่งของโรเตอร์และทิศทางการเป็นแม่เหล็กของสเตเตอร์โพลในแต่ละตอมด้วยการกำหนดทิศทางกระแสไหลของกระแสเฟส สำหรับการหมุนในทิศทาง CW (ดังแสดงในรูป) เราจะต้องกำหนดลำดับของกระแสเฟสดังนี้ $1^+, 2^-, 1^-, 2^+$ และ 1^+ ตามลำดับ ถ้าเราต้องการหมุนในทิศทาง CCW ลำดับเหล่านี้กลับเป็น $1^+, 2^+, 1^-, 2^-$ และ 1^+

Step	ϕ_1 I_1	ϕ_2 I_2	Flux out sec. A pole nos.	Flux in sec. B pole nos.	Section A	Section B
1	+		1, 5	3, 7		
2		-	4, 8	2, 6		
3	-		3, 7	1, 5		
4		+	2, 6	4, 8		
1	+		1, 5	3, 7		

รูปที่ 2.22 ลำดับ 4 สเต็ปของ HSM แบบ 2 เฟส ในแต่ละสเต็ปแสดงถึงตำแหน่งของโรเตอร์และทิศทางของเส้นแรงแม่เหล็ก $N_p = 30$, $N_s = 24$, $\theta_s = 3^\circ$ ขี่ฟันของโรเตอร์ที่เป็นสี่ตัวจะหมุนในทิศทาง CW ไป 3° ในแต่ละสเต็ปได้เป็น 12° เมื่อครบตามจำนวนลำดับ (หนึ่งช่องระหว่างซี่ฟันของโรเตอร์) สำหรับการหมุนในทิศทาง CW จะต้องจัดลำดับการขับเป็น 1^+ , 2^- , 1^- , 2^+ , 1^+ ให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการคำนวณว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพลลาของมอเตอร์หมุนไปได้ 1 ช่องระหว่างที่ฟันภายใน 4 สเตป ดังนั้นมุมสเตปจะต้อง $= (1/4)P_R$ หรือมีค่า $= P_S - P_R$ ดังนั้น

$$\theta_S = P_R/4 = 360/N_R = 90/N_R$$

$$\theta_S = P_S - P_R$$

ในรูปที่ $N_R = 30$ และ $N_S = 24$

ดังนั้น $\theta_S = 90/30 = 3$ องศา

$$= 360/24 - 360/30 = 3 \text{ องศา}$$

ไฮบริดสเตปมอเตอร์ (HSM) จะทำงานด้วยกระแสเฟสที่มีการโพลได้ 2 ทิศทาง ดังนั้นเราจำเป็นต้องใช้เพาเวอร์ซัพพลาย 2 ตัว (Bipolar Drive)

การแก้ปัญหาด้วยการขับไฮบริดสเตปมอเตอร์ให้ทำงานด้วยเพาเวอร์ซัพพลายเพียงตัวเดียว (Unipolar Drive) ได้โดยดัดแปลงโครงสร้างการพันขดลวดเฟสของสเตเตอร์

การพันขดลวดเฟสของสเตเตอร์แบบ Bifilar (การพันแบบ 2 แกวสลับกัน) สามารถขับได้ด้วย Unipolar Drive

ขดลวดแบบ Unifilar เราต้องกลับทิศทางของกระแสเพื่อกลับทิศทางของเส้นแรงแม่เหล็ก B

ขดลวดแบบ Bifilar ถ้าเราต้องกลับทิศทางของเส้นแรงแม่เหล็ก เป็น -B เราสามารถทำได้โดยป้อนกระแสขนาดเดิมจากเพาเวอร์ซัพพลาย ตัวเดิมเข้าที่ขดลวดที่เป็นเส้นประ ก็จะทำให้ทางการเหนี่ยวนำแม่เหล็กและทิศทางของเส้นแรงแม่เหล็ก (-B) กลับทิศทางได้

ถ้าหาก HSM ในรูปที่ 2.20 มีขดลวดเฟสของสเตเตอร์เป็นแบบ Bifilar ขดลวดเฟส ϕ_1 เดิมจะถูกแบ่งตัวออกเป็น 2 ขดลวดเฟส ϕ_1^+ และเฟส ϕ_2^-

ในตอนนั้นก็จะทำให้เราได้ขดลวดเฟสถึง 4 เฟสและแต่ละเฟสสามารถขับได้ด้วยกระแสที่ไหลในทิศทางเดียว ส่วนเครื่องหมาย $+$ และ $-$ ใช้สำหรับแสดงทิศทางของการเกิดสนามแม่เหล็กของสเตเตอร์โพล

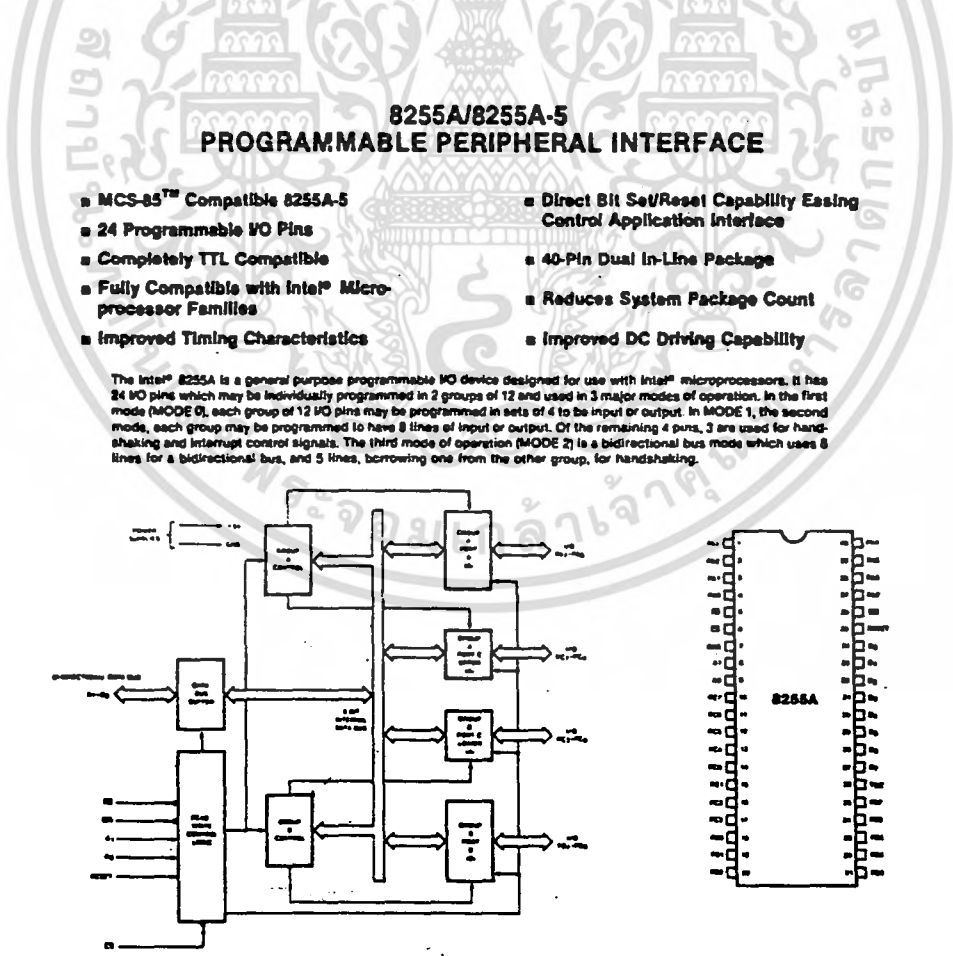
2.4 การใช้ 8255 PIA กับ Z80180

ในโครงงานนี้ได้ใช้ IC8255 ในการเชื่อมต่อกับอุปกรณ์ภายนอกคือ นำมาใช้เชื่อมต่อกับคีย์บอร์ดที่ใช้ในการเลือกจำนวนภาพที่ต้องการ ซึ่ง 8255 เป็นอุปกรณ์ที่ประกอบอยู่กับ CP180

2.4.1. รายละเอียดเกี่ยวกับ 8255

8255 เป็นอุปกรณ์ LSI (Large Scale Integrated Circuit) บรรจุอยู่ใน Package 40 ขาแบบ DIP (Dual-In-Line Package) เริ่มผลิตโดยบริษัท Intel Cooperation ผู้ผลิตไมโครโปรเซสเซอร์เบอร์ 8080 จุดประสงค์เพื่อใช้งานร่วมกับ 8080 โดยเฉพาะแต่ในภายหลังได้มีการนำ 8255 ไปประยุกต์ใช้งานกับไมโครโปรเซสเซอร์เบอร์อื่น ๆ รวมทั้ง Z80180 ด้วย

รูปที่ 2.23 นี้แสดงบล็อกไดอะแกรม ของ 8255 ซึ่งหน้าที่ของแต่ละบล็อกมีดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บล็อกกลุ่มแรกที่จะกล่าวถึง ได้แก่ บล็อกจำนวน 4 บล็อก ที่อยู่ทางด้านขวาของรูป ซึ่งจะ เป็นช่วงที่เชื่อมต่อกับอุปกรณ์ภายนอกอื่นๆ โดยมีสาย PA0-PA7, PB0-PB7 และ PC0-PC7 เป็นทางผ่านของข้อมูลระหว่างอุปกรณ์ภายนอกกับ 8255 สายสัญญาณเหล่านี้จะถูกแบ่งออกเป็น 3 I/O พอร์ต A (PA), พอร์ต B (PB) และ พอร์ต C (PC) พอร์ตเหล่านี้แต่ละพอร์ตสามารถเป็นได้ทั้งพอร์ตอินพุต และเอาต์พุต และแต่ละบล็อกจะมีสายสัญญาณเชื่อมเข้ากับบัสข้อมูลภายในของ 8255

บล็อกกลุ่มถัดมา ได้แก่ GROUP A CONTROL และ GROUP B CONTROL ซึ่งจะ เป็นตัวกำหนดลักษณะการทำงานทั้ง 3 I/O พอร์ต (8255 มีลักษณะการทำงานที่แตกต่างกันอยู่ 3 โหมด สามารถกำหนดได้โดยการโปรแกรมส่ง CONTROL WORD ให้กับ 8255 ซึ่งจะกล่าวภายหลัง) จากรูป 2.23 จะเห็นว่า พอร์ต C นี้จะประกอบด้วยพอร์ตนขนาด 4 บิต 2 พอร์ต กลุ่มหนึ่งจะถูกควบคุมโดย GROUP A CONTROL และอีกกลุ่มหนึ่งถูกควบคุมโดย GROUP B CONTROL

บล็อกกลุ่มสุดท้ายที่จะกล่าวถึงได้แก่ DATA BUS BUFFER และ READ/WRITE CONTROL LOGIC ซึ่งบล็อกเหล่านี้จะเป็นส่วนที่ติดต่อกับ CPU, DATA BUS BUFFER นี้จะเป็นบัฟเฟอร์ให้กับบัสข้อมูลของ CPU ส่วน READ/WRITE CONTROL LOGIC จะเป็นส่วนที่ควบคุมให้ข้อมูลเข้าหรือออกจากรีจิสเตอร์ภายใน ตัว ที่ถูกต้อง และในเวลาที่เหมาะสม

2.4.2. รายละเอียดการจัดเรียงขาของ 8255

ในส่วนนี้เราจะพิจารณาหน้าที่ของขาแต่ละขาของ 8255 ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะมีประโยชน์ในการเชื่อมต่อเข้ากับระบบของ CPU สำหรับการจัดขาแสดงไว้ในรูปที่

2.23 รายละเอียดของแต่ละขามีดังนี้คือ

DO-D7 : เป็นสายข้อมูลอินพุต/เอาต์พุตแบบสองทิศทาง จะเป็นทางผ่านของข้อมูลระหว่างพอร์ตต่างๆของ 8255 กับบัสข้อมูลของ Z80180

CS (CHIP SELECT INPUT) : เมื่อขานี้มีสถานะลอจิกเป็น "0" CPU จะสามารถที่จะอ่านหรือเขียนข้อมูลกับ 8255 ได้

RD (READ INPUT) : เมื่อขานี้มีสถานะลอจิกเป็น "0" และสัญญาณ CS มี เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้เท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้โดยไม่มีการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลอจิกเป็น "0" ข้อมูลจาก 8255 จะปรากฏสู่ระบบบัสข้อมูล CPU ก็จะสามารถอ่านข้อมูลออกไปได้

WR (WRITE INPUT) : เมื่อขานี้มีสถานะลอจิกเป็น "0" และสัญญาณ CS มีลอจิกเป็น "0" ข้อมูลจากระบบบัสข้อมูลจะถูกเขียนเข้าไปยัง 8255 ได้

A0-A1 (ADDRESS INPUT) : จะเป็นตัวกำหนดการเลือกใช้รีจิสเตอร์ภายในของ 8255

RESET : เมื่อขานี้มีสถานะเป็น "1" 8255 จะอยู่ในสภาวะจะอยู่ในสภาวะรีเซ็ตทุกๆพอร์ทของ 8255 จะถูกเซ็ตให้อยู่ในโหมดอินพุท

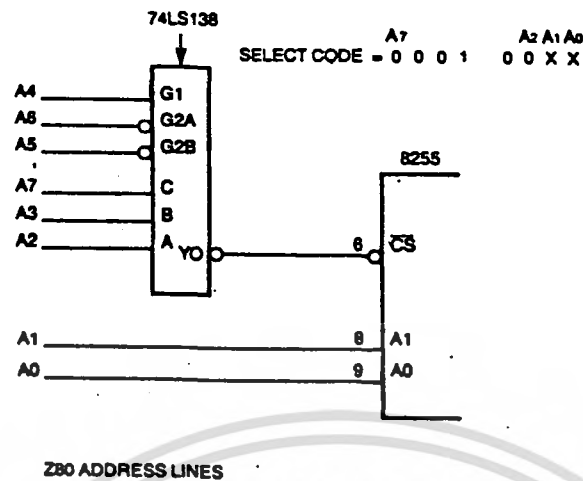
PA0-PA7, PBO-PB7 : ขาสัญญาณเหล่านี้จะถูกใช้เป็นพอร์ท I/O ขนาด 8 บิต ใช้ต่อเข้ากับอุปกรณ์ภายนอกอื่นๆ

PC0-PC7 : ขาสัญญาณนี้จะถูกใช้เป็นพอร์ท I/O ขนาด 8 บิต เช่นเดียวกับ PA0-PA7 และ PBO-PB7 แต่กลุ่มของขาสัญญาณเหล่านี้สามารถแบ่งออกเป็นกลุ่มโดยแต่ละกลุ่มมีขนาด 4 บิตได้ กลุ่มแรกจะใช้ควบคุม PBO-PB7 และกลุ่มที่ 2 ใช้ควบคุม PA0-PA7

2.4.3. การต่อ 8255 เข้ากับ Z80180

ในการต่อ 8255 เข้ากับระบบของ Z80180 นั้น สัญญาณต่างๆที่เกิดขึ้นจะเหมือนกับขบวนการติดต่อกับ I/O โดยจะต้องเอาสัญญาณ A0-A7 จาก Z80180 มาถอดรหัส เพื่อสร้างสัญญาณเลือกพอร์ท แต่เนื่องจาก 8255 มีขาแอดเดรสอินพุทอยู่แล้ว 2 ขา (A0, A1) ซึ่งโดยปกติแล้วขา A0, A1 นี้จะต่อเข้าโดยตรงกับ A0, A1 จากบัสแอดเดรส นั่นคือ 8255 หนึ่งตัวจะใช้ค่าพอร์ท แอดเดรส 4 ค่า (2^2) ส่วนสัญญาณอีก 6 เส้น (A2-A7) จะนำไปถอดรหัสเพื่อทำสัญญาณเลือกชิพ (CHIP SELECT) ให้แก่ 8255.

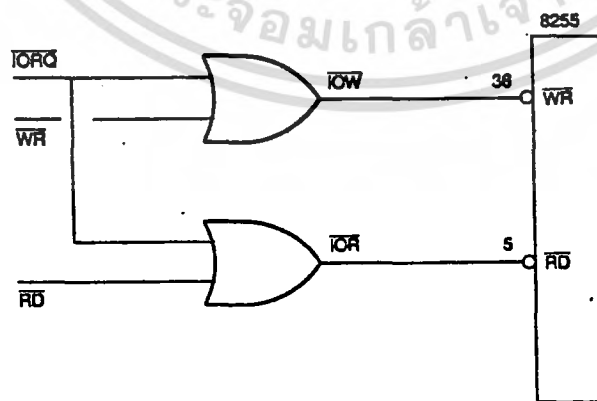
ในที่นี้เราจะสมมติให้ 8255 มีพอร์ทแอดเดรสอยู่ที่ 10H, 11H, 12H และ 13H ซึ่งวิธีหนึ่งที่สามารถจะถอดรหัสพอร์ทเหล่านี้ได้ แสดงไว้ดังรูป 2.24

รูปที่ 2.24 แสดงผังวงจรการถอดรหัสการเลือกพอร์ทที่ติดต่อกับ 8255

จากรูปที่ 2.24 นี้จะเห็นว่าขาอินพุต CS จะแอดที่พอร์ทเมื่อ A7-A2 มีค่าเท่ากับ 000100XXB (2 บิตล่างจะใช้เพื่อเลือกใช้รีจิสเตอร์ภายใน 4 ตัว)

ขั้นตอนต่อไปที่จะต้องทำคือ การต่อขา RD และ WR ของ 8255 เข้ากับสัญญาณควบคุม IOR และ IOW ของระบบ การที่เราไม่ต่อขา RD และ WR เข้าโดยตรง เพราะในตัวอย่างวิธีการถอดรหัสนี้ อาจจะมีกรณีที่ A7-A0 มีค่าตรงกับ 000100XXB ซึ่งจะทำให้เกิดการอ่านหรือเขียนข้อมูลกับ 8255 โดยไม่ต้องการได้ในการแก้ปัญหา เราจึงใช้สัญญาณ IORQ จาก CPU มาทำเป็นสัญญาณ IOR และ IOW เพื่อแยกว่าเป็นการติดต่อกับ I/O ไม่ใช่หน่วยความจำ ดังแสดงในรูป 2.25

รูปที่ 2.25 แสดงวิธีการต่อขา WR และ RD เข้ากับระบบของ Z80180

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในการต่อขา RESET ของ 8255 ซึ่งจะแอดที่พที่ลอจิก "1" เข้ากับขา RESET ของ Z80180 ซึ่งแอดที่พที่ลอจิก "0" นั้นจะต้องใช้ INVERTER คั่นกลางเสียก่อน

ในการต่อสายข้อมูล D0-D7 ของ 8255 เข้ากับระบบบัสข้อมูลของระบบ เราจะสมมติว่าไม่มีโหนดบนบัสข้อมูล ดังนั้นเราจึงสามารถต่อสายสัญญาณเหล่านี้เข้าโดยตรงกับระบบบัสข้อมูล

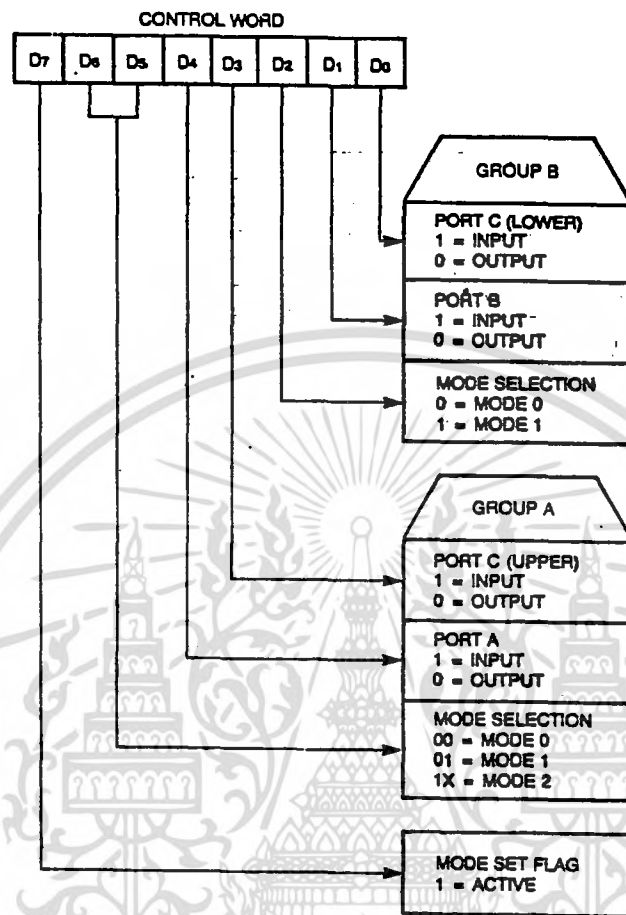
2.4.4.8255 READ และ WRITE REGISTER

ขณะนี้เราได้ทำการต่อ 8255 เข้ากับระบบของ Z80180 แล้ว ต่อไปเราจะศึกษาการโปรแกรมใช้งาน 8255 เพื่อที่จะให้ทำงานตามที่เราต้องการได้ จะเริ่มต้นพิจารณาที่รีจิสเตอร์ภายใน 4 ตัวของ 8255 สำหรับตัวอย่างการถอดรหัสของเรา นี้ ตำแหน่งของรีจิสเตอร์จะอยู่ที่แอดเดรส 10H, 11H, 12H, 13H ซึ่งรายละเอียดของรีจิสเตอร์เหล่านี้มีดังนี้คือ

		DEVICE PIN		REGISTER NAME
RD	WR	A1	A0	
1	0	0	0	WRITE PORT A DATA
0	1	0	0	READ PORT A DATA
1	0	0	1	WRITE PORT B DATA
0	1	0	1	READ PORT B DATA
1	0	1	0	WRITE PORT C DATA
0	1	1	0	READ PORT C DATA
1	0	1	1	WRITE CONTROL DATA
0	1	1	1	ILLEGAL READ REGISTER

หน้าที่ของรีจิสเตอร์หมายเลข 0-2 จะถูกกำหนดลักษณะการทำงานจากรีจิสเตอร์หมายเลข 3 (รีจิสเตอร์ควบคุม) รูปที่ 2.26 จะแสดงรายละเอียดของแต่ละบิตของรีจิสเตอร์ควบคุม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.26 แสดงรายละเอียดแต่ละบิตของรีจิสเตอร์ควบคุมของ 8255

2.4.5. โหมด 0 BASIC REGISTER I/O

ในการใช้ 8255 ให้อยู่ในโหมด 0 นั้นเราจะต้องส่งคำสั่งควบคุม ให้แก่รีจิสเตอร์ควบคุมก่อน คำสั่งควบคุมนี้จะกำหนดลักษณะการทำงานให้แก่แต่ละพอร์ทของ 8255 ตัวอย่างหนึ่งของคำสั่งควบคุมที่จะสั่งให้ 8255 ทำงานอยู่ในโหมด 0 นี้ได้แก่

D7	D6	D5	D4	D3	D2	D1	D0
1	0	0	0	0	0	0	0

จากรูปที่ 2.26 เราจะเห็นว่า

บิต D7 เป็นตัวกำหนดว่าเป็นคำสั่งควบคุม

บิต D6 และ D5 กำหนดโหมดการทำงานของ พอร์ท A D6, D5 มีค่าเป็นการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็น "0" แสดงว่าอยู่ในโหมด 0

- บิต D4 = "0" กำหนดให้ พอร์ต A เป็นพอร์ตเอาต์พุต
- บิต D3 = "0" เช็ทพอร์ต C 4 บิตบนเป็นพอร์ตเอาต์พุต
- บิต D2 = "0" เช็ทโหมดของพอร์ต B ให้พอร์ต B อยู่ในโหมด 0
- บิต D1 = "0" เช็ทพอร์ต B เป็นพอร์ตเอาต์พุต
- บิต D0 = "0" เช็ทพอร์ต C ให้ 4 บิตล่างเป็นพอร์ตเอาต์พุต

คำสั่งควบคุมนี้จะกำหนดให้พอร์ตทั้ง 3 ของ 8255 ทำงานอยู่ในโหมด 0 และเป็นพอร์ตเอาต์พุตซึ่งจะได้สายสัญญาณซึ่งสามารถติดต่อกับอุปกรณ์ภายนอกได้ถึง 24 สาย คำสั่งของ Z80180 ที่จะเช็ทให้ 8255 อยู่ในลักษณะดังกล่าวได้แก่

```
LD A, 80H           : เช็ทคำสั่งควบคุม
OUT (13H), A        : ส่งคำสั่งควบคุมให้ 8255
```

เมื่อ Z80180 ทำการ EXECUTE คำสั่งข้างต้นแล้ว 8255 จะถูกเช็ทให้พอร์ตทุกพอร์ต เป็นพอร์ตเอาต์พุต และอยู่ในโหมด 0 เราจะสามารถส่งข้อมูลออกไปยังพอร์ตต่างๆได้ด้วยคำสั่ง OUT ของ Z80 ตัวอย่างเช่น เราต้องการส่ง 23H ไปยังพอร์ต A, 41H ไปยังพอร์ต B และ 73H ไปยังพอร์ต C เราจะต้องให้ Z80 ทำตามโปรแกรมลักษณะดังนี้

```
LD A, 32H           : เช็ทข้อมูลให้พอร์ต A
OUT (10H), A        : ส่งข้อมูลให้พอร์ต A
LD A, 41H           : เช็ทข้อมูลให้พอร์ต B
OUT (11H), A        : ส่งข้อมูลให้พอร์ต B
LD A, 73H           : เช็ทข้อมูลให้พอร์ต C
OUT (12H), A        : ส่งข้อมูลให้พอร์ต C
```

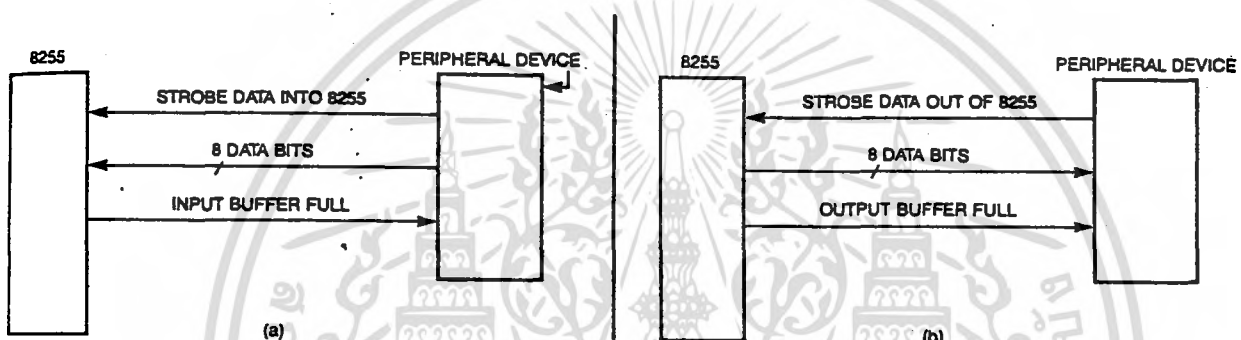
หลังจากที่คำสั่งเหล่านี้ EXECUTE แล้วพอร์ต A, B และ C ของ 8255 จะมีข้อมูลต่างๆที่ส่งไปให้ปรากฏอยู่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์การใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.6. การใช้งาน 8255 ในโหมด 1.

การทำงานของ 8255 ในโหมด 1 นี้เป็นการทำงานในลักษณะของการ HANDSHAKE พอร์ต A และพอร์ต B จะเป็นพอร์ตข้อมูล ส่วนพอร์ต C นี้จะถูกใช้เป็นสัญญาณ HANDSHAKE โดย 4 บิตบนจะเป็นสัญญาณ HANDSHAKE ให้กับพอร์ต A และ 4 บิตล่างจะเป็นสัญญาณ HANDSHAKE ให้กับพอร์ต B

หลักการรับส่งข้อมูลในวิธีการของ HANDSHAKE นี้ คือการให้อุปกรณ์ภายนอกส่งสัญญาณแสดงสภาวะความพร้อมให้กับ 8255 ดังแสดงในรูป 2.27

รูปที่ 2.27 บล็อกไดอะแกรมแสดงลักษณะการทำงานของ การติดต่อระหว่าง 8255 กับอุปกรณ์ภายนอกในลักษณะ HANDSHAKE

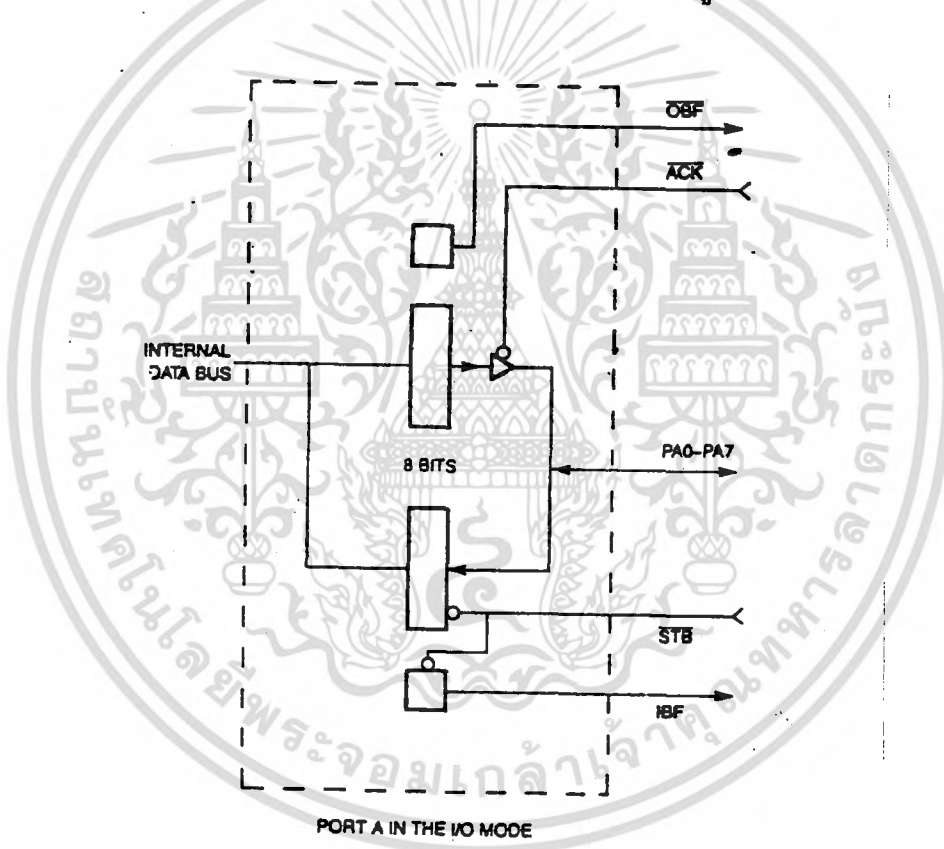
ในรูป 2.27A นี้ข้อมูลจะส่งออกจากอุปกรณ์ภายนอกเข้าสู่ 8255 ก่อนที่อุปกรณ์ภายนอกจะเขียนข้อมูลให้แก่ 8255 จะต้องมี การตรวจสอบ INPUT BUFFER FULL FLAG เสียก่อน ถ้า FLAG นี้เป็นจริงแสดงว่าข้อมูลในบัฟเฟอร์ 8255 นี้ยังไม่ถูกอ่านโดย Z80180 คือข้อมูลจากอุปกรณ์ภายนอกส่งข้อมูลให้กับ 8255 แล้ว Z80180 ยังไม่ได้ อ่านข้อมูลเข้าไป แต่ถ้า FLAG นี้เป็นเท็จแสดงว่า Z80180 อ่านข้อมูลออกไปแล้ว อุปกรณ์ภายนอกก็จะเขียนข้อมูลใหม่ให้ 8255 ได้ และเมื่ออุปกรณ์ภายนอกเขียนข้อมูลให้ 8255 แล้ว INPUT BUFFER FULL ก็จะมาจะเป็นจริงอีกครั้งหนึ่ง

ในรูป 2.27B 8255 จะทำหน้าที่เป็นตัวส่งข้อมูลให้กับอุปกรณ์ภายนอกก่อนที่ 8255 จะส่งข้อมูลให้กับอุปกรณ์ภายนอกนั้นจะต้องเช็ค OUTPUT BUFFER FULL FLAG เสียก่อนเพื่อบ่งบอกให้อุปกรณ์ภายนอกทราบว่าขณะนี้ 8255 มีข้อมูลพร้อมที่จะการคำนวณว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่งออกไปให้แล้ว เมื่ออุปกรณ์ภายนอกส่งสัญญาณ STROBE รับเอาข้อมูลเข้าไปแล้ว INPUT BUFFER FULL FLAG จะเปลี่ยนเป็นเท็จ เพื่อบ่งบอกให้อุปกรณ์ภายนอกรู้ว่า ขณะนี้ไม่มีข้อมูลอยู่ใน 8255 Z80180 สามารถส่งข้อมูลใหม่ออกไปให้ 8255 ได้

2.4.7. การใช้งาน 8255 ในโหมด 2

การทำงานของ 8255 ในโหมด 2 นี้จะเป็นการใช้งานในลักษณะที่ให้พอร์ท A เป็นพอร์ทข้อมูลแบบสองทิศทาง เมื่อ 8255 ถูกโปรแกรมให้พอร์ท A อยู่ในโหมด 2 นี้แล้วพอร์ท A จะมีลักษณะการทำงานตามบล็อกไดอะแกรมรูปที่ 2.28

รูปที่ 2.28 บล็อกไดอะแกรมแสดงการทำงานของพอร์ท A ในโหมด 2

การทำงานในโหมดนี้ก็คือ การใช้พอร์ท A เป็นอินพุตและเอาต์พุตแลทซ์ เอาต์พุตแลทซ์ หมายถึง การเก็บเอาข้อมูลไว้เพื่อรออุปกรณ์ภายนอกรับเอาข้อมูลออกไป ส่วนอินพุตแลทซ์ หมายถึงการเก็บข้อมูลที่อุปกรณ์ภายนอกส่งเข้ามาเพื่อรอให้ CPU อ่านเข้าไป ต่อไปเราจะพิจารณาการทำงานของบล็อกไดอะแกรมดังรูป 2.28 และศึกษาว่าจะมีการรับหรือส่งข้อมูลกับอุปกรณ์ภายนอกได้อย่างไร

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในการส่งข้อมูลให้อุปกรณ์ภายนอกนั้น ขั้นตอนแรกที่เกิดขึ้นก็คือ CPU จะต้องส่งข้อมูลไปแลตซ์ไว้ในพอร์ท A ซึ่งจะทำให้ OUTPUT BUFFER FULL (OBF) ถูกเซ็ทให้เป็นจริง สัญญาณนี้จะบอกให้อุปกรณ์ภายนอกรู้ว่าขณะนี้พอร์ท A มีข้อมูลอยู่ และบอกให้ CPU รู้ว่าข้อมูลของพอร์ท A ที่ส่งไปให้มันยังไม่ถูกอุปกรณ์ภายนอกอ่านออกไป อุปกรณ์ภายนอกจะต้องส่งสัญญาณ ACK (ACKNOWLEDGE) ให้กับ 8255 สัญญาณนี้จะเป็นการ ENABLE ให้ข้อมูลที่อยู่ในพอร์ท A ส่งออกไปยัง PA0-PA7 และเป็นการรีเซ็ท OBF เพื่อเป็นการบ่งบอกให้ CPU รู้ว่าข้อมูลที่อยู่ในพอร์ท A ถูกอุปกรณ์ภายนอกอ่านออกไปแล้ว และสามารถส่งข้อมูลใหม่ไปให้พอร์ท A ได้อีก

ในการรับข้อมูลจากอุปกรณ์ภายนอกนั้น อุปกรณ์ภายนอกต้องตรวจสอบสถานะของ INPUT BUFFER FULL (IBF) เสียก่อน ถ้า IBF มีลอจิกเป็น "1" แสดงว่าขณะนี้พอร์ท A มีข้อมูลอยู่ CPU ยังไม่ได้อ่านข้อมูลเข้าไป แต่ถ้ามีลอจิกเป็น "0" แสดงว่าไม่มีข้อมูลอยู่ในพอร์ท A อุปกรณ์ภายนอกจะส่งข้อมูลและสัญญาณ STROBE (STB) ให้ 8255 สัญญาณนี้จะสั่งให้มีการนำข้อมูลไปแลตซ์ไว้ในพอร์ท A และเซ็ทให้ IBF มีสถานะเป็นจริง และ CPU จะตรวจสอบสถานะของ IBF ได้โดยการอ่านข้อมูลจากพอร์ท C เมื่อ IBF มีสถานะเป็นจริงแสดงว่ามีข้อมูลที่พร้อมที่จะให้ CPU อ่านออกไป เมื่อ CPU อ่านข้อมูลออกไปแล้ว IBF จะมีสถานะลอจิกเป็น "0" และอุปกรณ์ภายนอกสามารถส่งข้อมูลใหม่เข้ามาได้

ในการใช้งานในโหมด 2 นี้พอร์ท C จะเป็นตัวแสดงสถานะของสัญญาณดังกล่าวและรายละเอียดของแต่ละบิตจะแสดงดังรูป 2.29

PORT C LINE	DEFINITION
PC0	I/O
PC1	I/O
PC2	I/O
PC3	INTRA
PC4	STBA
PC5	IBFA
PC6	ACKA
PC7	OBF A

รูปที่ 2.29 แสดงรายละเอียดของแต่ละขาของพอร์ท C ในการใช้งานใน

โหมด 2 เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

การวิจัยและการดำเนินงาน

สำหรับโครงการพิเศษนี้ได้ทำการออกแบบเครื่องมัลติฟอร์แมตคาเมรา และสร้างเครื่องจนถึงส่วนควบคุมเลนส์ที่ใช้ในการถ่ายภาพ ส่วนประกอบสำคัญของเครื่องได้แก่

1. คีย์บอร์ดใช้เลือกจำนวนภาพ
2. วงจรขับ X-Y สเตปปีงมอเตอร์
3. ไมโครโปรเซสเซอร์ CP180
4. สเตปปีงมอเตอร์

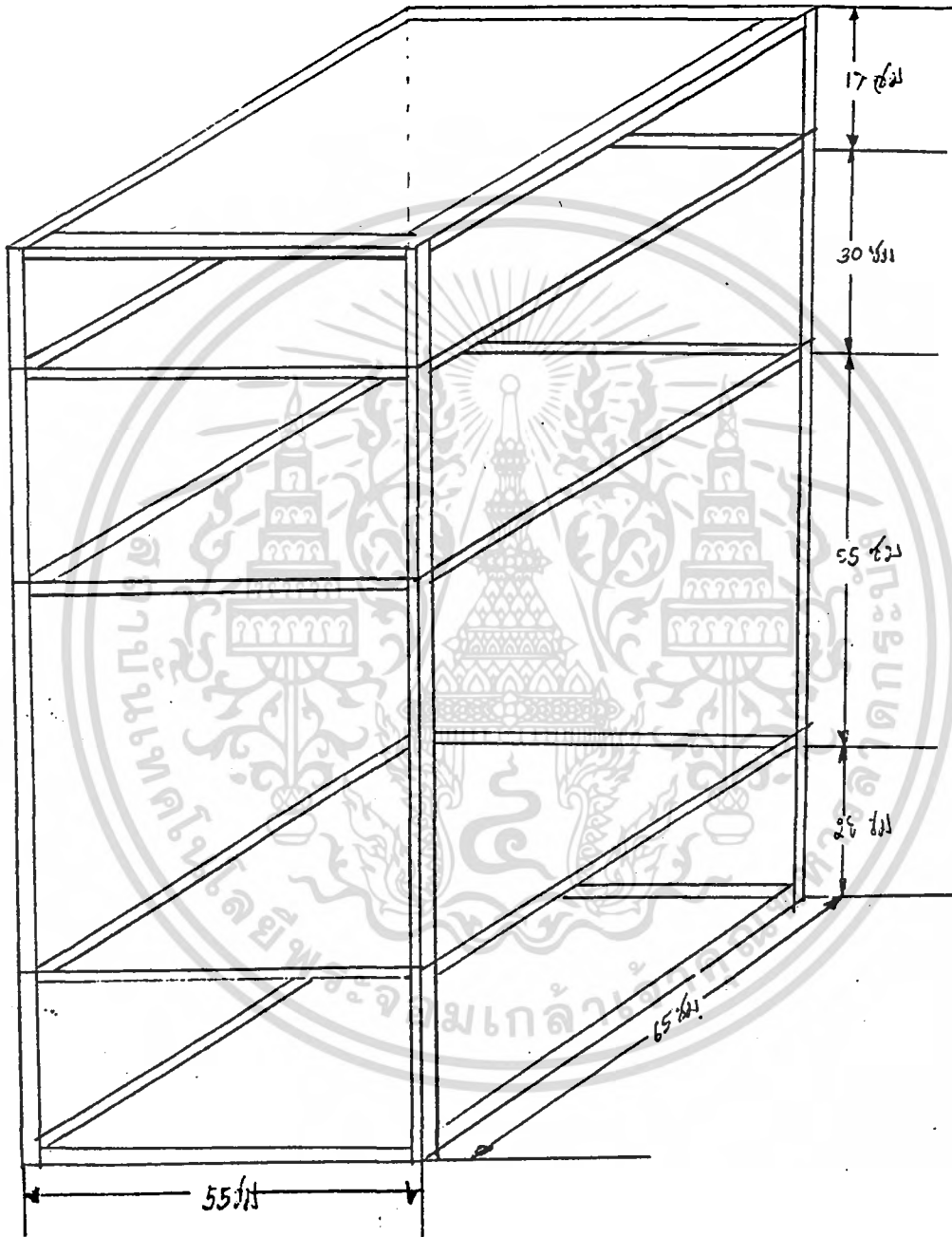
โดยการทำโครงการพิเศษนี้ได้แบ่งออกเป็นขั้นตอนดังนี้

3.1 การออกแบบเครื่องมัลติฟอร์แมตคาเมรา

การออกแบบเครื่องมัลติฟอร์แมตคาเมรา ได้อาศัยเครื่องต้นแบบที่ได้รับบริจาคมาจากโรงพยาบาลเป็นแบบในการสร้าง แต่เครื่องต้นแบบนี้เป็นเครื่องขนาดเล็กใช้กับฟิล์มเอ็กซ์เรย์ขนาด 8x10 นิ้ว ส่วนเครื่องที่ทำใหม่นี้เป็นแบบที่ใช้กับฟิล์มเอ็กซ์เรย์ขนาด 14x17 นิ้ว ขนาดของเครื่อง 55x65x130 ซม.

วัสดุที่นำมาทำโครงได้แก่ อลูมิเนียม ซึ่งเป็นวัสดุที่มีราคาถูก มีความทนทาน และไม่เป็นสนิม

แบบของเครื่องมัลติฟอร์แมตคาเมรา ดังรูป 3.1

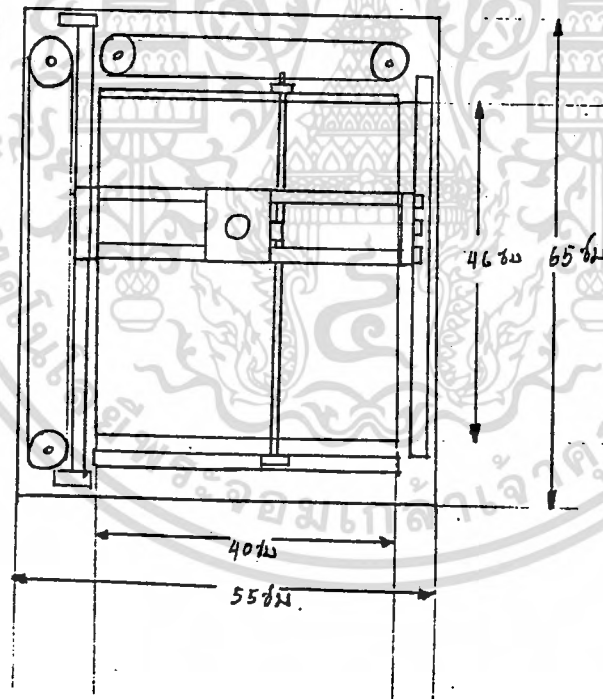
เอกสารรูปที่ 3.1 แบบเครื่องมัลติฟอร์แมตคาเมราเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 การออกแบบที่เคลื่อนเลนส์

แบบของตัวเคลื่อนเลนส์มีลักษณะดังรูป 3.2

วัสดุที่นำมาใช้ในการทำตัวเคลื่อนเลนส์มีดังนี้

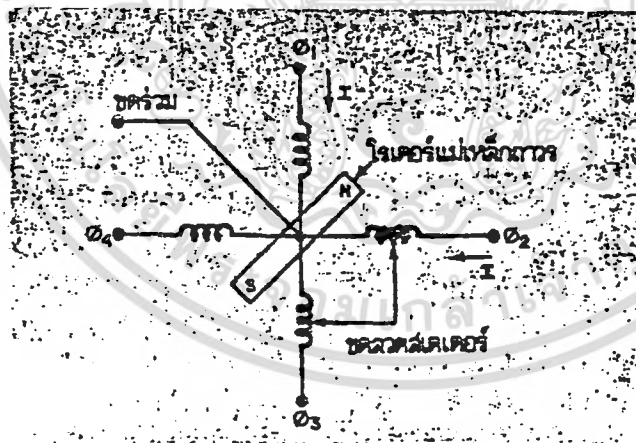
- ส่วนฐานใช้ไม้อัด เพราะเป็นวัสดุที่มีความหนาและสามารถเจาะได้ง่าย นำหนักเบา ราคาถูก
- ส่วนตัวเคลื่อนเลนส์ใช้เป็นอลูมิเนียม เพราะราคาถูก สามารถกลึงได้ง่าย และหาได้ง่าย

เอกสารรูปที่ 3.2 หน้าที่เคลื่อนเลนส์การใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

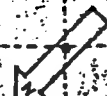

3.3 วงจรขับ X-Y สเตปปี้งมอเตอร์ สเตปปี้งมอเตอร์เป็นมอเตอร์ทำงานโดยเปลี่ยนพลังงานไฟฟ้าแบบสวิทซ์ที่ป้อนให้กับขดลวดสเตเตอร์ให้เป็นการเคลื่อนที่เชิงมุมบนแกนโรเตอร์ในลักษณะการหมุนที่ละสเตปตามสัญญาณอินพุทของเฟสต่างๆ การเคลื่อนที่และหยุดในแต่ละสเตปจะมีความแม่นยำทางตำแหน่งสูงมาก แต่มีข้อจำกัดอยู่เหมือนกันคือขนาดของแรงบิดจะน้อยทำให้ไม่สามารถใช้ในงานหนักมากได้

ในส่วนของงานที่ทำจะเป็นแบบที่เอามาใช้ประโยชน์โดยการใส่ พอร์ต 8255 เป็นตัวอย่างควบคุมซึ่งจะกล่าวถึงเพียงบางส่วน แบบสเตปปี้งมอเตอร์ที่ใช้ในงานมากพบบ่อยๆก็คือแบบ ไฮบริด โรเตอร์ทำด้วยแม่เหล็กถาวรและเป็นชนิดขดลวดสเตเตอร์ 4 เฟส ไฟฟ้าที่จ่ายให้กับขดลวดสเตเตอร์ในแต่ละเฟสจะมีผลทำให้เกิดสนามแม่เหล็กในทิศทางนั้นๆ เกิดแรงผลักดันกับแม่เหล็กถาวรที่ตัวโรเตอร์ไปในทิศทางหนึ่ง การสั่งให้โรเตอร์หมุนในทิศทางใดก็สามารถทำได้โดยการจ่ายกระแสไฟฟ้าแก่ขดลวดสเตเตอร์ในเฟสต่างๆอย่างถูกต้องต่อไป เราสามารถแสดงรูปโครงสร้างของ สเตปปี้งมอเตอร์ง่ายๆได้ดังรูป 3.3

รูปที่ 3.3 แสดงถึงโครงสร้างของสเตปปี้งมอเตอร์ขนาด 4 เฟสและตำแหน่งของโรเตอร์ขณะจ่ายกระแสไฟฟ้าขดลวดที่ $\phi 1$ และ $\phi 2$

และจากสเตปปี้งมอเตอร์มีขนาด 4 เฟสนี้เราจะบังคับให้เกิดสเตปของการหมุนได้เป็น 3 ลักษณะขึ้นอยู่กับ การป้อนพัลส์ดังแสดงในรูปที่ 3:4 หนาไปใช้ประโยชน์ด้านการคำนวณว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลที่จ่าย กระแสไฟฟ้า	ϕ_1	$\phi_1 \cdot \phi_2$	ϕ_2	$\phi_2 \cdot \phi_3$	ϕ_3	$\phi_3 \cdot \phi_4$	ϕ_4	$\phi_4 \cdot \phi_1$
ตำแหน่ง โรเตอร์								

รูปที่ 3.4 แสดงมุมของโรเตอร์เมื่อมีการป้อนไฟแก่เฟสต่างๆของมอเตอร์
ขนาด 4 เฟส

1. One-excitation หรือ half drive เป็นการจ่ายกระแส
ให้กับสเตเตอร์ครึ่งหนึ่งเฟสคือ $\phi_1, \phi_2, \phi_3, \phi_4$ เรียงลำดับ หมุนเวียนกันไป
แบบนี้แรงบิดจะน้อย ดังตารางข้างล่าง

No	ϕ_1	ϕ_2	ϕ_3	ϕ_4
1	①	0	0	0
2	0	①	0	0
3	0	0	①	0
4	0	0	0	①

เอกสารตารางที่ 1 One-excitation เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. Two-excitation หรือ full step เป็นการจ่ายกระแสให้กับสเตเตอร์ครึ่งละ 2 เฟสพร้อมกันได้แก่ $\phi_1\phi_2, \phi_2\phi_3, \phi_3\phi_4, \phi_4\phi_1$ หมุนเวียนกันไปแบบนี้แรงบิดที่ได้จะมากกว่าแบบแรก

No	ϕ_1	ϕ_2	ϕ_3	ϕ_4
1	1	1	0	0
2	0	1	1	0
3	0	0	1	1
4	1	0	0	1

ตารางที่ 2 Two-excitation

3. One-two excitation หรือ half step เป็นการจ่ายกระแสให้กับขดลวดสเตเตอร์ 1 เฟสและ 2 เฟส สลับกันไปแบบนี้ทำให้จำนวนของสเตปเพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่าของสองแบบแรก แต่แรงบิดจะน้อยกว่าแบบที่หนึ่งเล็กน้อย

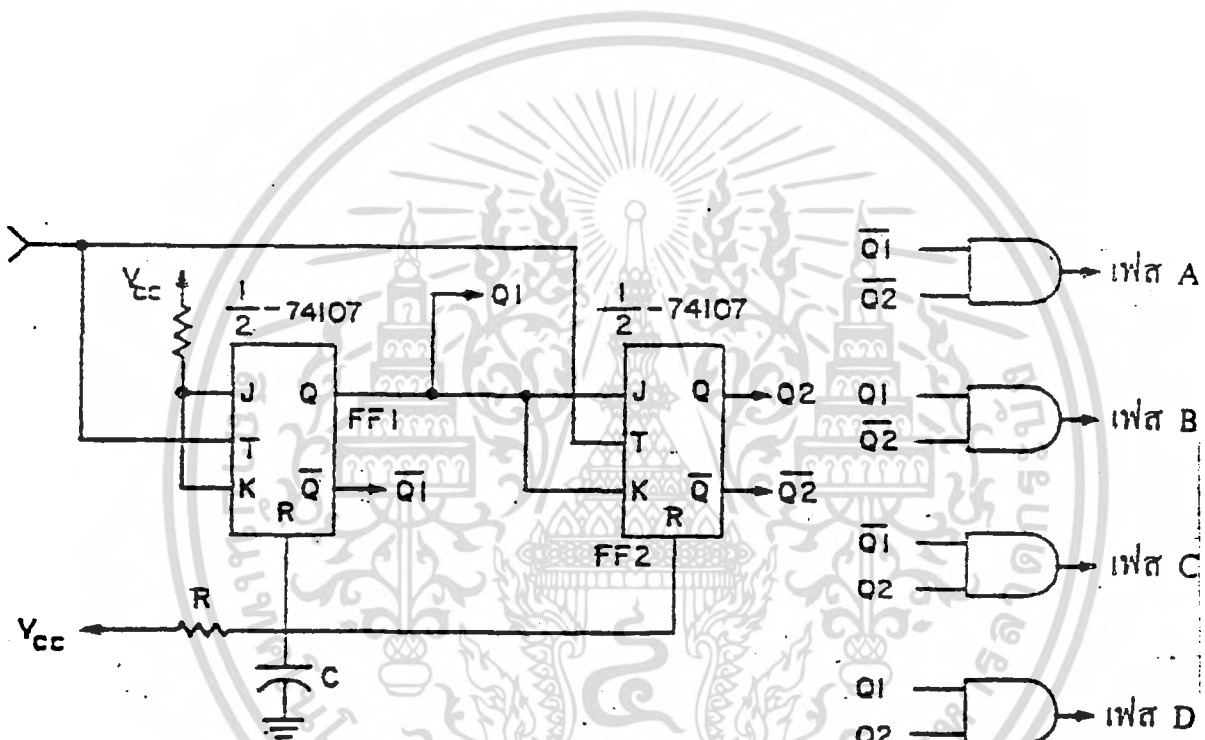
No	ϕ_1	ϕ_2	ϕ_3	ϕ_4
1	1	0	0	0
2	1	1	0	0
3	0	1	0	0
4	0	1	1	0
5	0	0	1	0
6	0	0	1	1
7	0	0	0	1
8	1	0	0	1

ตารางที่ 3 One-two excitation

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

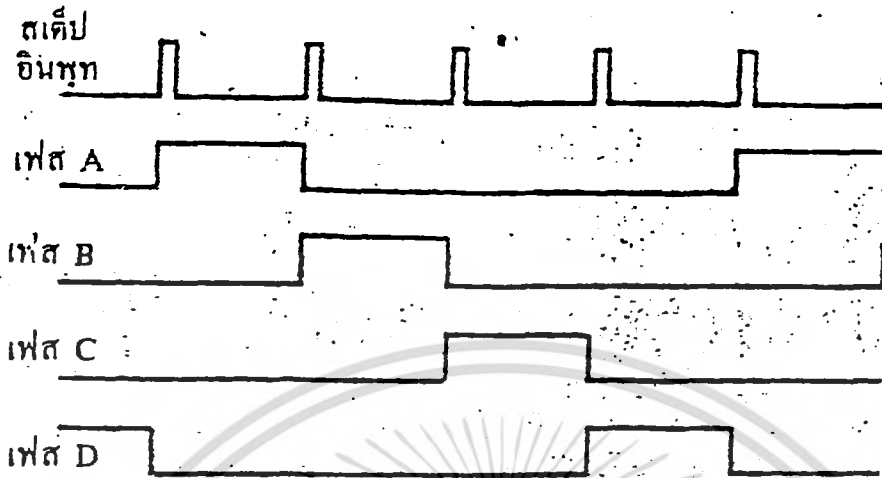
ในการควบคุมสเตปการทำงานของสแตปปีงมอเตอร์ในทั้ง 3 รูปแบบที่ทราบมานั้นเราสามารถทำได้เป็น 2 ลักษณะคือ ใช้วงจรซีควีนลอจิกและใช้ไมโครโปรเซสเซอร์ควบคุม

ในการใช้วงจรซีควีนลอจิกจะมีตัวอย่างง่ายๆโดยการใช้ฟลิป-ฟลอป มาออกแบบให้ได้พัลส์ตามกำหนดดังวงจรข้างล่างเป็นวงจรขับตัวสแตปปีงแบบ 4 เฟส โดยจัดให้ขับแบบ One-excitation ในทิศทางเดียว

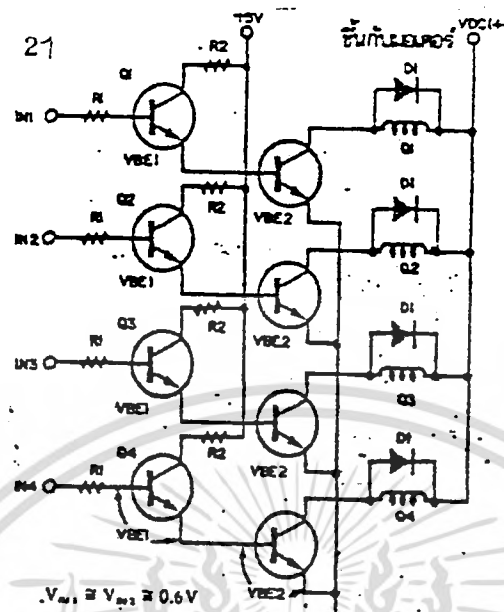
รูปที่ 3.5 แสดงวงจรซีควีนลอจิกที่ควบคุมการหมุนของสแตปปีงมอเตอร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 3.6 แสดงไดอะแกรมเวลาของพัลส์ที่ได้จากวงจรซีเคิร์นลอจิก การควบคุมอีกลักษณะหนึ่งคือใช้ไมโครโปรเซสเซอร์ จำลองการกระตุ้นทั้งสามแบบที่กล่าวมานั้น ซึ่งสามารถทำได้โดยสะดวกกว่าและเป็นที่ยอมรับมากกว่าเพราะไมโครโปรเซสเซอร์ได้ถูกกลองมากในปัจจุบันและผู้ใช้สามารถพลิกแพลงการใช้ได้ ต้องการ ดังต่อไปนี้

ก่อนอื่นต้องให้เข้าใจส่วนของการขับสัญญาณกระตุ้นที่ได้จากไมโครโปรเซสเซอร์ก่อนเพราะสัญญาณการกระตุ้นที่ได้จาก 8255 นั้นเราทราบว่าเป็นระดับ TTL ซึ่งมีค่าโดยประมาณ 4 โวลต์เท่านั้น ซึ่งหากต้องการใช้กับ สเตปปีงมอเตอร์ที่มีแรงดันสูงขึ้นกระแสมากขึ้นก็ต้องมีการสร้างส่วนขับเพิ่มเข้ามาซึ่งแบบง่ายมักจะใช้เป็นแบบ ดาร์ลิงตัน แสดงดังรูป 3.7

รูปที่ 3.7 แสดงถึงวงจรทรานซิสเตอร์ที่ใช้ขับมอเตอร์

จากรูปที่ 3.7 R2 เป็นตัวกำหนดกระแสเบสของ Q₂ ถ้าเราสมมติให้ β₂ คือค่าอัตราขยายกระแสต่ำสุดของ Q₂ และ I_{C2} คือค่ากระแสขั้วสูงที่สุดแต่ละเฟส เราจะได้

$$R_2 < (5 - V_{BE2}) / I_{B2} = (5 - V_{BE2}) \times \beta_2 / I_{C2}$$

สำหรับ R1 จะเป็นตัวกำหนดกระแสเบสของ Q₁ ถ้าสมมติให้ β₁ คือค่าขยายกระแสต่ำสุดของ Q₁ และ V_{IN} นั้นมีค่าประมาณ 4 โวลต์ สำหรับลอจิก "1" เราจะได้

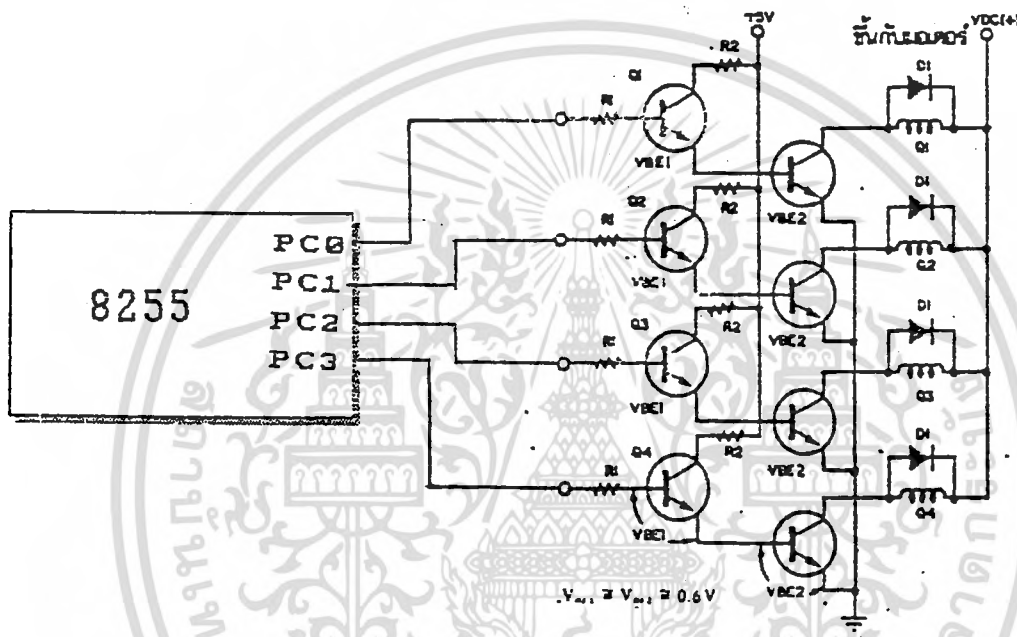
$$R_1 < (4 - V_{BE1} - V_{BE2}) / I_{B1} = 2.8 \beta_1 / I_{B2}$$

ด้วยสูตรข้างบนเราก็สามารถหาค่าความต้านทานโดยประมาณเมื่อใช้งานได้ เช่นหากมอเตอร์เราต้องการกระแสต่อเฟสขนาด 1.5 A ที่ 15 V_{DC} และเราหาทรานซิสเตอร์ที่กำหนดค่า β₁ ได้เป็น 150, β₂ ของ Q₁, Q₂ ตามลำดับ (ค่าต่ำไม่ต่ำกว่า 100) ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สุด) เราจะได้ค่าของ

$$I_{C2} = 1.5A, \quad I_{B2} = I_{C2} / \beta_2 = 0.0428A$$

เราก็ได้ค่าประมาณของ $R_1 = 12K, R_2 = 100$ เป็นต้น

รูปที่ 3.8 วงจร 8255 ขับสเตปป์มอเตอร์แบบ 4 เฟส

3.4 CP-180 CONTROL PACK

เนื่องจากบอร์ดคอนโทรล (Board Control) นี้ใช้ CPU Z80180 ซึ่งเป็น CPU ที่เต็มรูปแบบและเป็น Super set ของ Z180 ที่เป็น CPU ในด้านงานประมวลผล จึงทำให้การพัฒนาโปรแกรมเป็นไปได้ง่าย และยังไม่ต้องกังวลในเรื่องของหน่วยความจำไม่พอ เมื่อเราพัฒนางานด้วยโปรแกรมในระดับสูง ทำให้ได้งานที่เร็วขึ้น และด้วยการรันความถี่ที่เร็วขึ้นและบวกกับการทำคำสั่งน้อย จึงสามารถลดระยะเวลาในการทำงานอันเนื่องมาจากความยาวของโปรแกรมที่เขียนขึ้นจากภาษาระดับสูง และภายใน CHIP ยังสนับสนุนการทำงานที่ต้องการความเร็วสูงโดยมี CHIP DMA ที่เป็นตัวจัดการกับข้อมูลทั้งเมนโมรีไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และ I/O โดยตรงที่ไม่ต้องผ่าน CPU รวมถึง SERIAL PORT ที่มีทั้ง SYNCHRONOUS และ ASYNCHRONOUS โดยมีขาสัญญาณโมเด็ม เพื่อติดต่อสื่อสารเพื่อติดต่อสื่อสารในระยะทางไกลๆ ส่วน TIMER สามารถใช้เป็นฐานเวลาของอุปกรณ์และกำหนดการทำงานในหลายงานที่ทำพร้อมกันด้วยวิธี MULTITASKING ได้อย่างคล่องตัว

BOARD CONTROL ชุดนี้จึงประกอบด้วย

1. Serial port 2 chanel โดยอีก chanel สามารถเลือกเป็น clock I/O ได้
2. DMA ที่กระทำกับเมนโมรี , I/O ทั้งภายนอกและภายใน 2 chanel
3. Timer counter ภายใน 2 chanel
4. Port I/O 48 port
5. Printer port 1 port
6. ส่วน Decode port สามารถเลือกได้
7. เมนโมรีที่ต่อได้ 96K

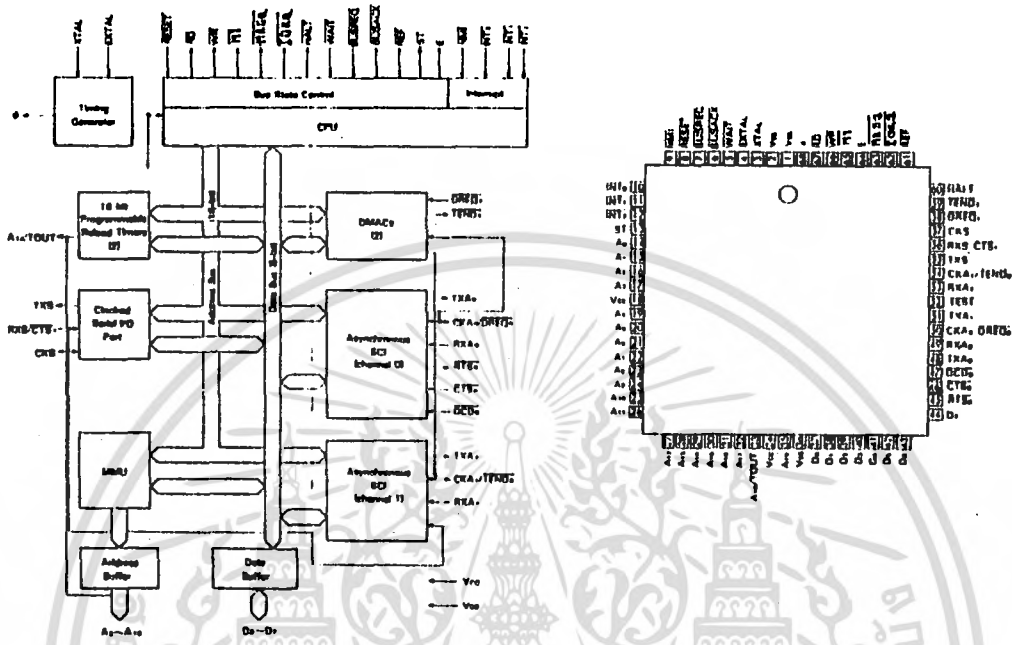
3.4.1 Z80180

Z80180 เป็น CPU ที่มีความสามารถสูงที่ได้รวมชิป(CHIP) สำคัญอื่นๆไว้ใน CPU CHIP เดียวจึงทำให้มีลักษณะคล้ายกับ CPU ที่ใช้ในงานคอนโทรลในจำพวก "SINGLE CHIP" แต่เนื่องจาก SINGLE CHIP มีข้อดีคือ เป็นระบบเล็กราคาถูก แต่ข้อเสียคือ การใช้โปรแกรมคอนโทรลค่อนข้างยากในตอนเริ่มต้นและกับระบบงานที่ใหญ่ขึ้น แต่ Z80180 ทางด้านโปรแกรมจะสะดวกอย่างมากเพราะคำสั่งที่ใช้มีมา และตรงไปตรงมาทั้งคู่มือภาษาไทยและตัวอย่างการใช้งานอย่างเพราะ CPU Z80180 นี้เป็น SUPPER COMPAT Z80 คือ คำสั่งทั้งหมดยังเป็น Z80 และได้เพิ่มชุดคำสั่งขึ้นมาเพื่อเพิ่มความสะดวกในการใช้งานขึ้นอีก

เมื่อมองดูระบบ MICRO CONTROLLER " SINGLE CHIP" แล้ว Z80180 จะดูดีกว่าตรงที่ไม่มี ROM, RAM และ PORT แต่ถ้าเป็นในระดับงานอุตสาหกรรมแล้วระบบของ Z80180 กับ CHIP MICRO CONTROLLER แล้วจะไม่ต่างกันเลยเพราะความต้องการเนื้อหาในการเก็บข้อมูลมากและพอร์ตมากตามจึงทำให้ต้องต่อเพิ่มภายนอกขึ้น จึงทำให้ Z80180 ในระดับงานคอนโทรลอุตสาหกรรมคล่องตัวกว่ามากเพราะภายใน Z80180 ประกอบด้วย เป็น CMOS, OSCILATOR ในตัวซึ่งรันที่ 10 MHz นี้, MMU CHIP อ้าง MEMORY ได้ 1

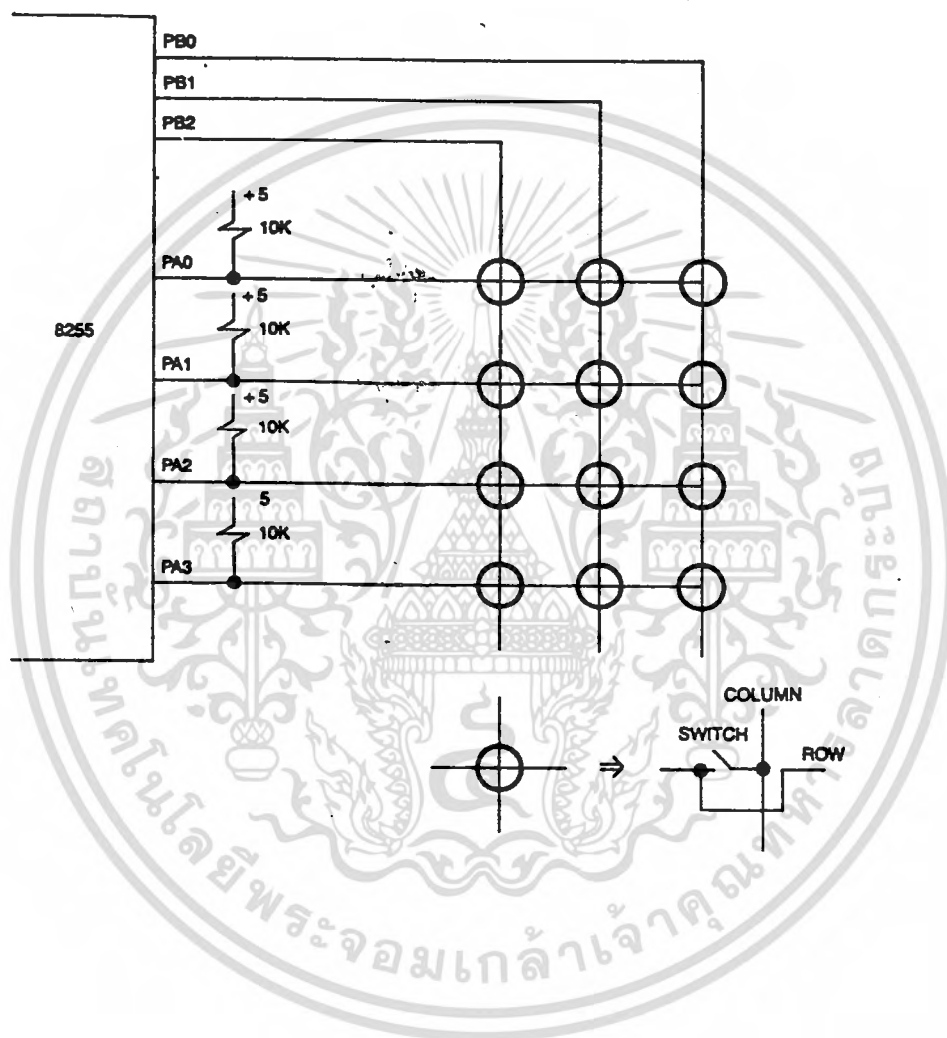
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

MBYTE , DMA 2 CHANEL , PORT สื่อสาร UART 2 CHANEL,CLOCK SERIAL I/O, 16 BIT TIMER COUNTER และเกี่ยวกับ PORT สื่อสารสามารถทำ MULTI PROCESSOR COMMUNICATION ซึ่งโครงสร้างของ CHIP นี้จะเป็นดังรูป 3.9:-

3.5 การทำคีย์บอร์ด

การเชื่อมต่อ (INTERFACE) คีย์บอร์ดเข้ากับ Z80180 คีย์บอร์ดที่ใช้ในโครงการพิเศษนี้ประกอบด้วย สวิตช์แบบกดติด จัดอยู่ในลักษณะของแมทริก (MATRIX) ขนาด 3X4 ดังแสดงในรูป 3.10

รูปที่ 3.10 แผนผังแสดงการต่อ 8255 เข้ากับคีย์บอร์ดขนาด 12 คีย์

โดยนำเอา PB0-PB2 ของพอร์ต B ซึ่งเป็นพอร์ตเอาต์พุต ไปต่อเข้ากับแนวคอลัมน์ (COLUMN) ของคีย์บอร์ด และนำเอา PA0-PA3 ของพอร์ต A ซึ่งเป็นพอร์ตอินพุตต่อเข้ากับแนวโรว (ROW) ของคีย์บอร์ด และทุกๆ ปิกของพอร์ต A ที่ต่อเข้ากับแนวโรวจะต้องต่อเข้ากับคอลัมน์เป็นเอกลักษณ์หนึ่งเส้นให้กับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญเตเห็นาเบเซบระเษนดานการคาไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กับความต้านทานขนาด 10K กับไฟบวกไว้ (PULL UP) วนการตรวจสอบการกดยกต์บอร์ดนี้จะให้พอร์ท B สแกนลอจิก "0" ที่ละบิตดังนี้

XXXX1110 -> XXXX1101 -> XXXX1011 -> XXXX0111 -> XXXX1110->...

ก่อนที่จะมีการเปลี่ยนค่าข้อมูลเอาท์พุทของพอร์ท B พอร์ท A ก็จะทำกรอ่านข้อมูลเข้ามาถ้าไม่มีการกดยกต์บอร์ดแล้วค่าที่ได้จากการอ่านจากพอร์ท A จะมี 4 บิตล่าง (PA0-PA3) เป็นลอจิก "1" หมด ทั้งนี้เพราะมีความต้านทานต่อกับไฟบวกอยู่ แต่ถ้ามีการกดยกต์บอร์ดใดคีย์หนึ่งแล้วข้อมูลที่อ่านได้จะไม่มีค่าเป็น "1" หมด จะต้องมียกต์ใดบิตหนึ่งมีลอจิกเป็น "0" ทั้งนี้เพราะสวิทช์ที่ถูกกดจะทำให้โรว (ROW) กับคอลัมน์ (COLUMN) ต่กัน ในขณะที่พอร์ท B สแกนลอจิก "0" มาถึง คอลัมน์ของสวิทช์ที่ถูกกดจะทำให้โรวที่ถูกกดมีลอจิกเป็น "0" ด้วย เราจะทราบว่าคีย์ใดถูกกดโดยการตรวจสอบว่าบิตใดของพอร์ท B และของพอร์ท A มีลอจิกเป็น "0"

สำหรับโครงการพิเศษนี้เราได้ใช้ พอร์ต Y_0-Y_2 ของ IC 74LS138 แทนในแนวคอลัมน์

3.5.1 เป็นควบคุมด้านหน้า (Front Panel)

ประกอบด้วยคีย์ดังนี้

1. Power ทำหน้าที่ในการเปิดการทำงานของเครื่องมัลติพอร์มิตคาเมรา
2. คีย์ที่ใช้เลือกขนาดของพอร์มิตมี 3 คีย์คือ Small, Med, Large มีหน้าที่ดังนี้

Small สามารถถ่ายภาพได้สูงสุด 12 ภาพ

Med สามารถถ่ายภาพได้สูงสุด 9 ภาพ

Large สามารถถ่ายภาพได้สูงสุด 6 ภาพ

และ ขนาดภาพที่ได้ในแต่ละพอร์มิตจะไม่เท่ากันเช่น Small จะได้ภาพที่มีขนาดเล็กเพราะมีจำนวนภาพที่มากจึงได้ภาพขนาดเล็ก

3. คีย์ที่ใช้เลือกจำนวนภาพที่ต้องการ จะสัมพันธ์กับคีย์ในข้อ 2 ถ้าเลือก Med จะสามารถเลือกภาพได้แค่ 9 ภาพคีย์ที่เหลือจะไม่ทำงาน

เอกสารส่วนรูปแบบของภาพจะกล่าวไปในบทต่อไป ศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.5.2 วงจรรวมของคีย์บอร์ด

เป็นวงจรที่ใช้สำหรับคีย์บอร์ด ดังรูปที่ 3.11 และ 3.12 โดยใช้ 8255 2 ตัวซึ่งแต่ละตัวมีค่าคอนโทรลพอร์ตที่ต่างกัน ตัวที่ 1 มีค่า C080H-C083H ซึ่งจะนำมาใช้ในการทำคีย์บอร์ดส่วนของการเลือกภาพ และใช้ต่อกับ LED ของคีย์บอร์ด ตัวที่ 2 ใช้กับคีย์บอร์ดส่วนที่ใช้เลือกฟอร์มเมต กับส่วนของลิมิตสวิทช์ที่ใช้สำหรับวัดระยะทางโดยการนับจำนวนพัลส์ที่เกิดขึ้นระหว่าง SW1-SW2 และใช้จำนวนพัลส์มาเป็นตัวอ้างอิงระยะทางได้ และ พอร์ตของ 8255 ตัวนี้ยังใช้ต่อกับวงจรขับสเตปปีงมอเตอร์

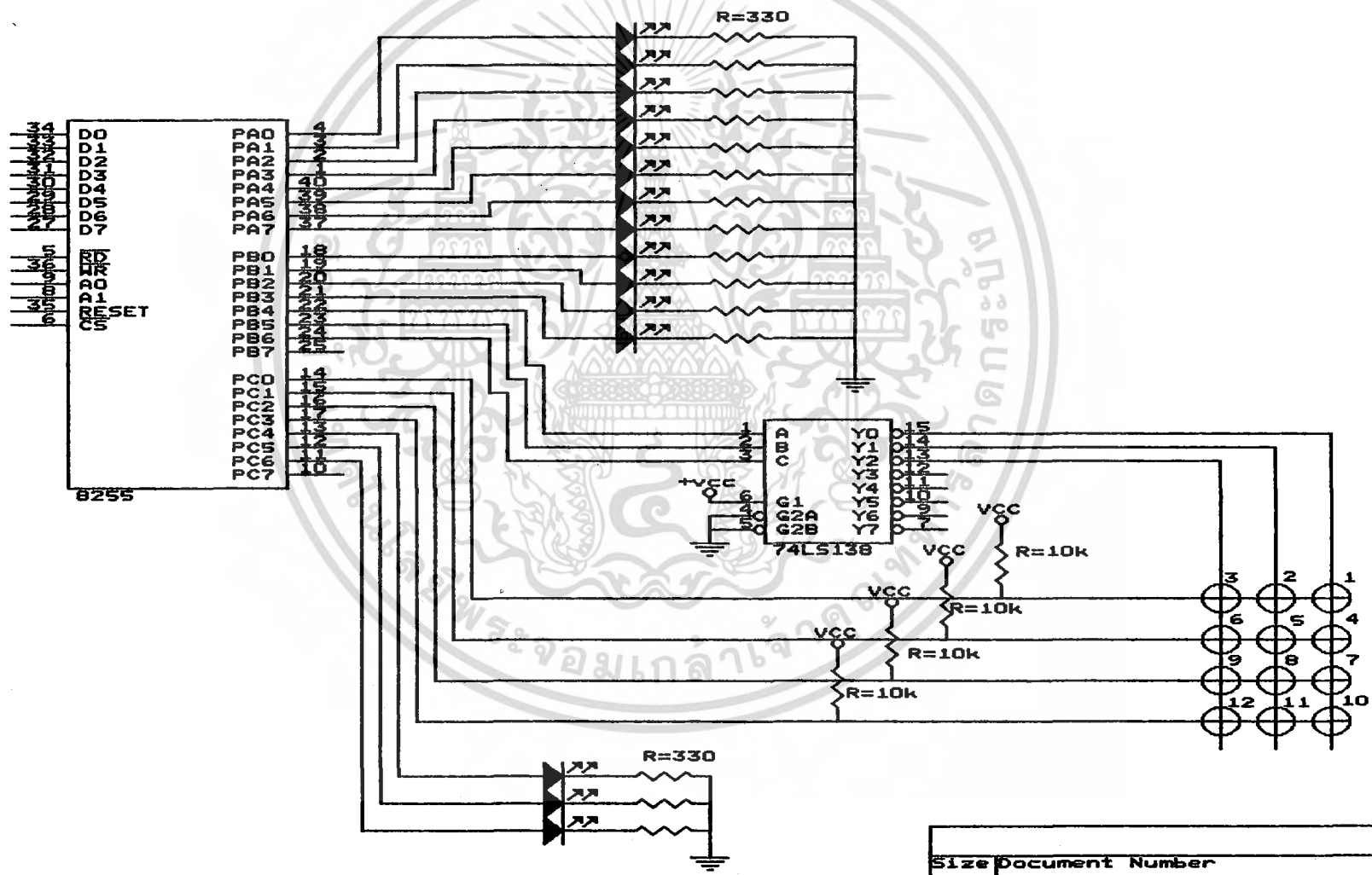
3.6 ส่วนของโปรแกรม

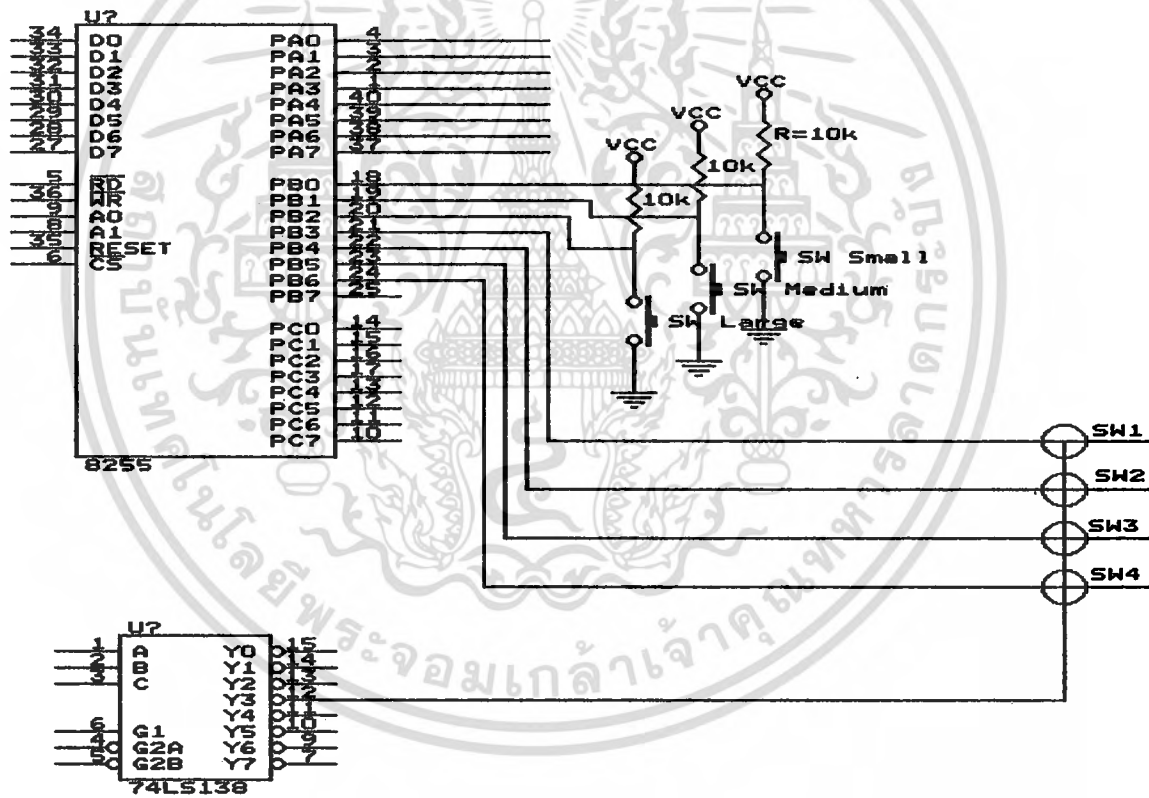
สำหรับโครงงานนี้ใช้โปรแกรมภาษาแอสเซมบลีในการควบคุมส่วนต่างๆได้แก่ส่วน

3.6.1 คีย์บอร์ด ใช้การสแกนคีย์เพื่อตรวจการกดคีย์เพื่อจะส่งต่อไปยังส่วนต่อไป

3.6.2 ส่วนของไมโครสวิทช์ซึ่งเป็นตัวบอกระยะทางโดยการนับพัลส์ที่เกิดขึ้น และนำพัลส์ที่ได้มาใช้ในการควบคุมการเลือกฟอร์มเมต

3.6.3 ส่วนควบคุมสเตปปีงมอเตอร์ เครื่องจะตรวจสอบดูว่าเราเลือกฟอร์มเมตอะไร แล้วจึงส่งข้อมูลไปยังวงจรขับสเตปปีง เพื่อไปเคลื่อนเลนส์โดยใช้พัลส์ที่เกิดขึ้นมาเป็นอ้างอิงระยะทางที่จะเคลื่อนที่ไป ตัวอย่างเช่น ฟอร์มเมตแบบ Large จะเลือกภาพได้ 6 ภาพ โดยภาพจะจัดรูปแบบ 2X3 ในแกน X จะเคลื่อนที่ไป 2 ครั้งเลนส์ก็จะเลื่อนทางแกน Y 1 ครั้งจากนั้นจะเคลื่อนไปทางแกน X อีก 2 ครั้งและจะเลื่อนทางแกน Y อีกครั้งแล้วต่อไปทางแกน X 2 ครั้งเป็นอันว่าจบขั้นตอนการถ่ายภาพ โดยเราจะแบ่งพัลส์ที่ได้ในแกน X ออกเป็น 2 ส่วนในแกน Y อีก 3 ส่วน โปรแกรมที่ได้จะใช้ในการแบ่งพัลส์และเคลื่อนเลนส์โดยการควบคุมสเตปปีงมอเตอร์ให้ไปตามตำแหน่งที่ต้องการ

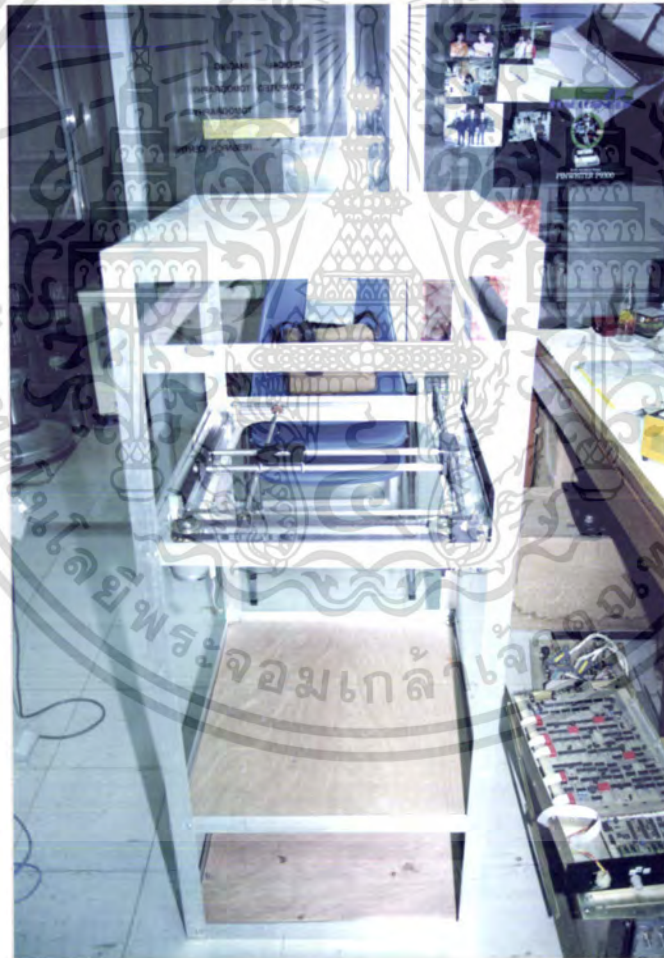
control stepping motor and keyboard2		
Size Document Number		REV
A	C090H-C093H	
Date:	April 9, 1992	Sheet of

บทที่ 4

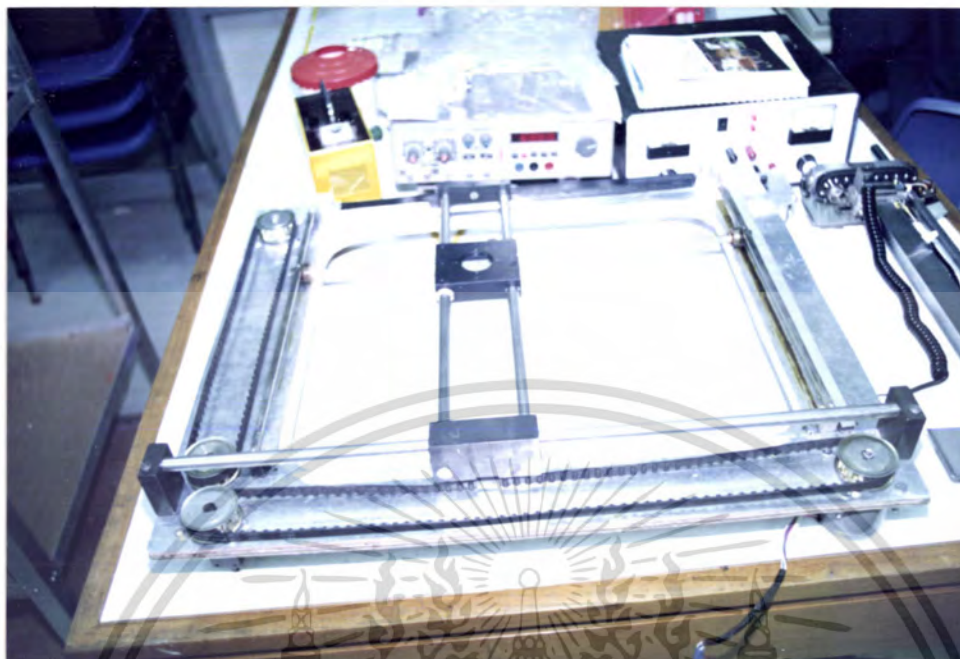
ผลการวิจัยและวิจารณ์

ในบทนี้จะกล่าวถึงผลของการสร้างเครื่องมัลติฟอร์มเมตคาเมรา และรูปแบบที่ได้จากการเลือกฟอร์มเมตแต่ละแบบ

เครื่องมัลติฟอร์มเมตคาเมราที่สร้างขึ้นมีลักษณะดังแสดงในรูปที่ 4.1 ส่วนสำคัญของเครื่องมีแสดงอยู่ในรูปที่ 4.2-4.6 ลักษณะของฟิล์มที่ใช้แสดงอยู่ในรูปที่ 4.7-4.9

รูปที่ 4.1 แสดงรูปร่างของเครื่องมัลติฟอร์มเมตคาเมราทั้งหมด เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

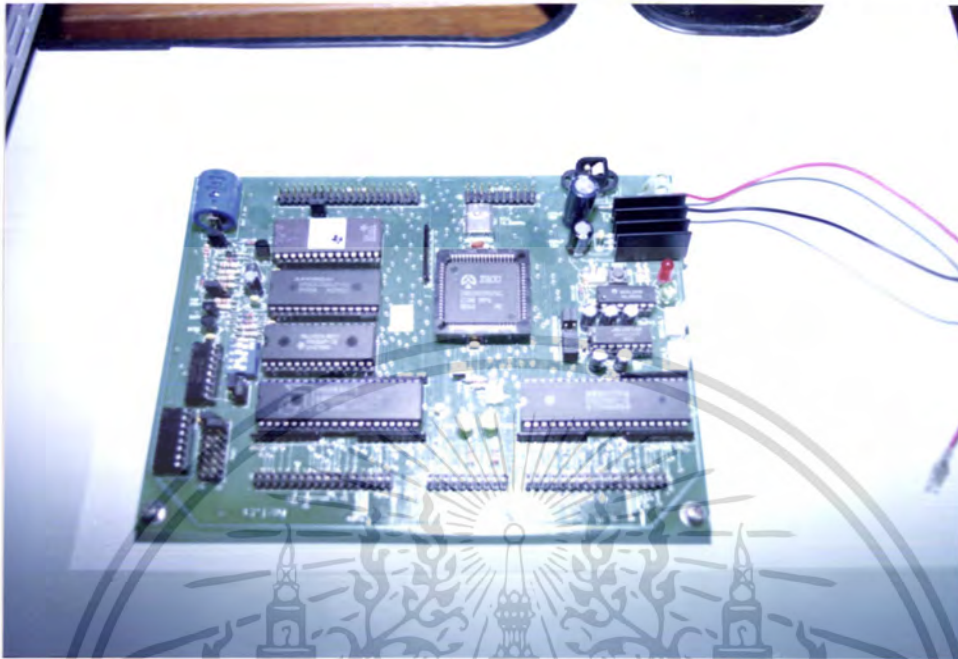

รูปที่ 4.2 ที่เคลื่อนเลนส์สำหรับถ่ายภาพ

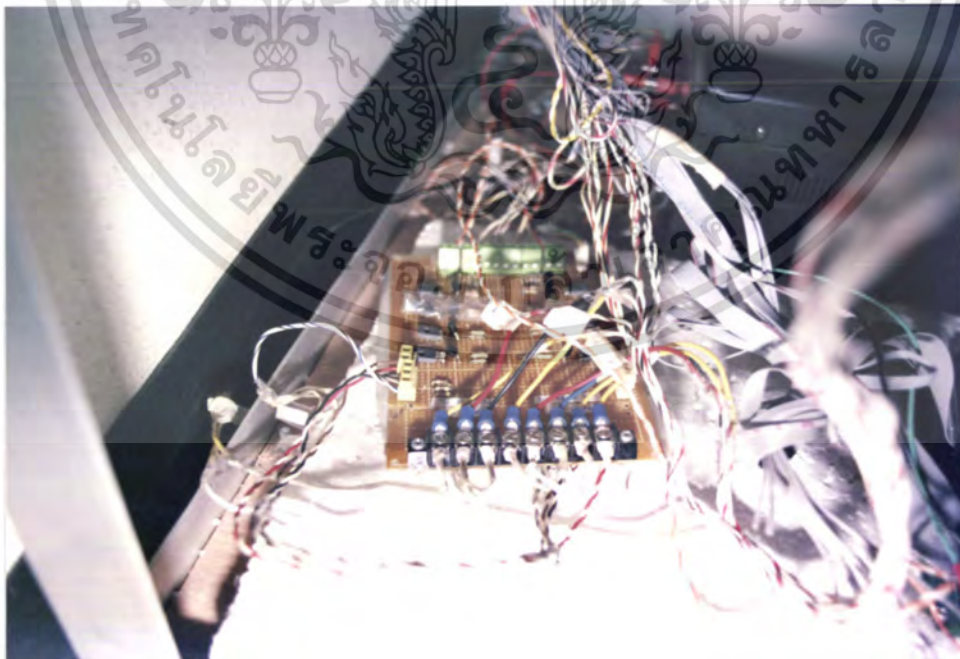

รูปที่ 4.3 คีย์บอร์ดสำหรับเลเซอร์แมต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.4 ไมโครโปรเซสเซอร์ CP180

รูปที่ 4.5 วงจรขับสเต็ปมอเตอร์

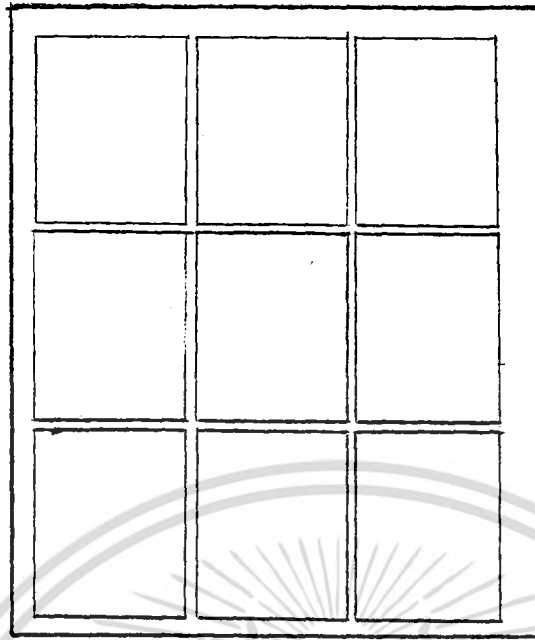
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

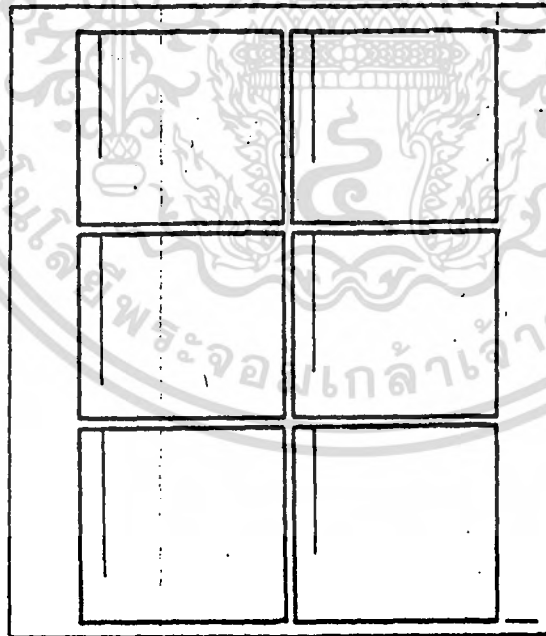
รูปที่ 4.6 สเตปปีงมอเตอร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าการณีใดๆ ทั้งสิ้น **รูปที่ 4.7 14X17 Film Small** และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.8 14X17 Film Medium

รูปที่ 4.9 14X17 Film Large

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เครื่องมัลติฟอร์แมตที่ได้นี้ยังมีจุดที่ต้องแก้ไขอีก คือการกดคีย์เพื่อเลือกจำนวนภาพที่ต้องการ เราจะต้องกดคีย์เรียงตามลำดับข้ามขั้นตอนไม่ได้ เช่นถ้าเราเลือกฟอร์แมตเป็น แบบ Large จะถ่ายภาพได้ 6 ภาพ เราต้องกดเรียงตั้งแต่คีย์ที่ 1 จนถึงคีย์ที่ 6 โดยจะต้องกดทุกคีย์ คือเมื่อกดคีย์ 1 เลนส์จะเลื่อนไปถ่ายที่ตำแหน่งที่ 1 เมื่อเรากดคีย์ไปเรื่อยๆ เลนส์จะเลื่อนไปตามตำแหน่งนั้นๆ ถ้ากดข้ามคีย์เครื่องจะไม่ทำงานการสร้างเครื่องนี้เป็นการกำหนดขนาดขึ้นมาเอง เมื่อนำอุปกรณ์มาติดตั้งซึ่งมีขนาดไม่พอดีกับโครงที่ทำขึ้นจึงต้องมีการปรับขนาดใหม่ ทำให้เสียเวลาในการทำมาก เครื่องที่สร้างยังมีข้อบกพร่องอยู่ จึงได้ผลการวิจัยตามรูปที่เสนอในบทนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

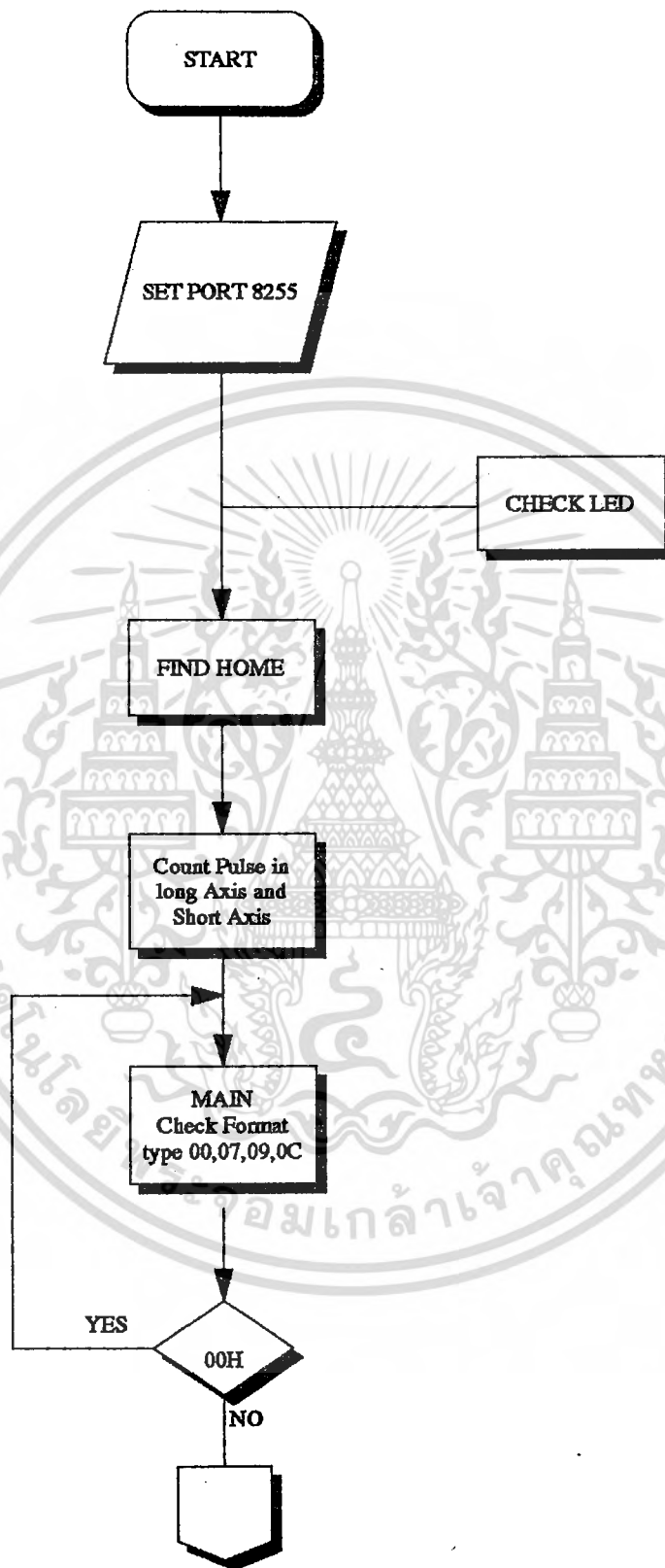
สรุปผลการวิจัย

ในการสร้างเครื่องบันทึกภาพชนิดมัลติฟอร์แมตคาเมราในโครงการพิเศษนี้ ใช้ในการบันทึกภาพซึ่งสามารถบันทึกได้ 6,9 และ 12 ภาพ ในฟิล์มเอ็กซ์เรย์ ขนาดกว้าง 14 นิ้ว ยาว 17 นิ้ว จำนวน 1 แผ่น โดยใช้สแตปป์มอเตอร์เป็นตัวควบคุมการทำงานของเลนส์ในตำแหน่ง X-Y ซึ่งจากการทดสอบการทำงานของวงจรขับสแตปป์มอเตอร์ พบว่าสามารถควบคุมการเคลื่อนที่ไปยังตำแหน่งที่ต้องการในแนวระนาบ X-Y ได้ดีพอสมควร สำหรับปัญหาที่พบคือ การหาสแตปป์มอเตอร์ที่มีกำลังมากพอที่จะขับเลนส์ให้เคลื่อนที่ไปและ การทำให้ที่เคลื่อนเลนส์สามารถเคลื่อนที่ไปโดยไม่ติดขัดจึงใช้เวลานาน สำหรับโปรแกรมที่ใช้ควบคุมการทำงานของคีย์บอร์ด และขับสแตปป์มอเตอร์ ต้องใช้เวลาพอสมควรในการเขียนโปรแกรมให้ทำงานได้

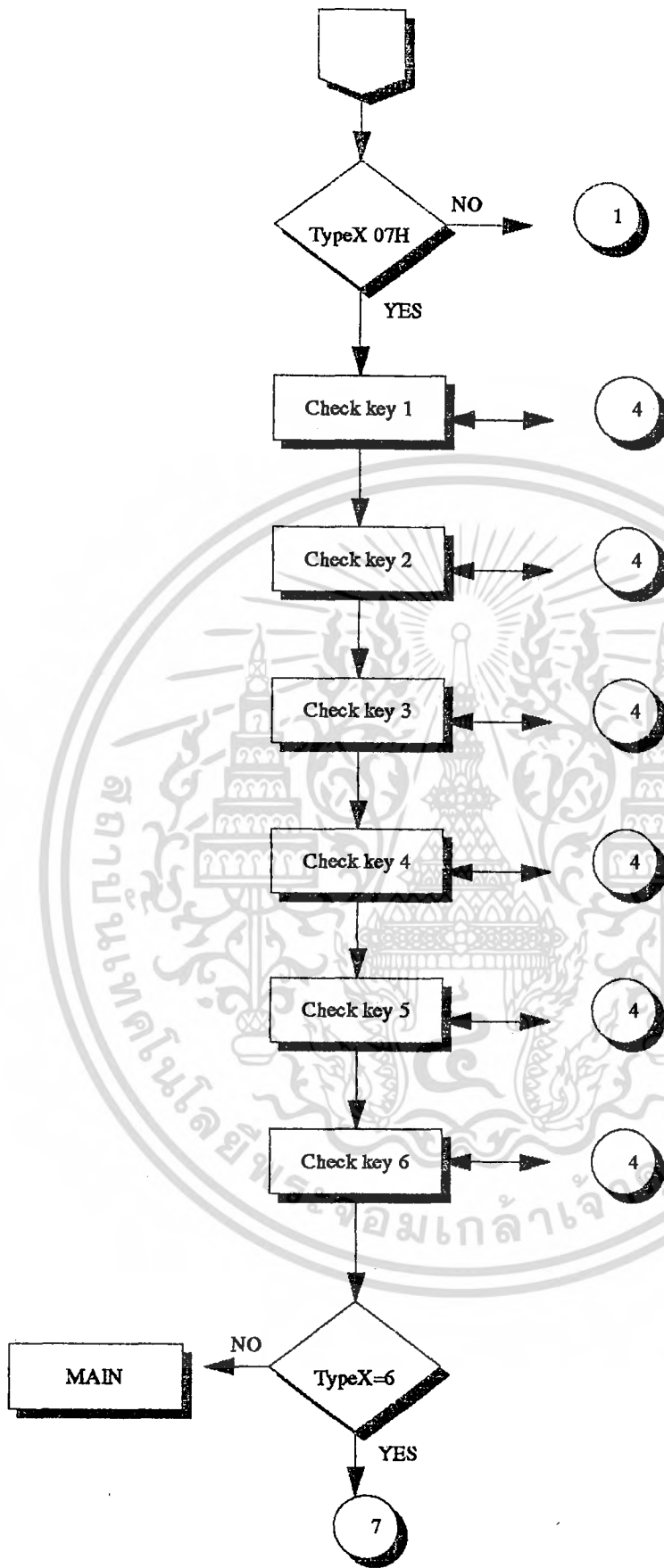
ส่วนต่อไปของเครื่องมัลติฟอร์แมตคาเมราที่ทางศูนย์วิจัยอิเล็กทรอนิกส์จะทำต่อจากโครงการนี้ คือส่วนของจอภาพสำหรับถ่ายภาพ คาสเซตใส่ฟิล์มเอ็กซ์เรย์ ที่เลื่อนคาสเซตเข้าไปในตัวเครื่อง และพัฒนาโปรแกรมควบคุมการทำงานของเครื่องมัลติฟอร์แมตคาเมราให้ทำงานได้ดียิ่งขึ้น

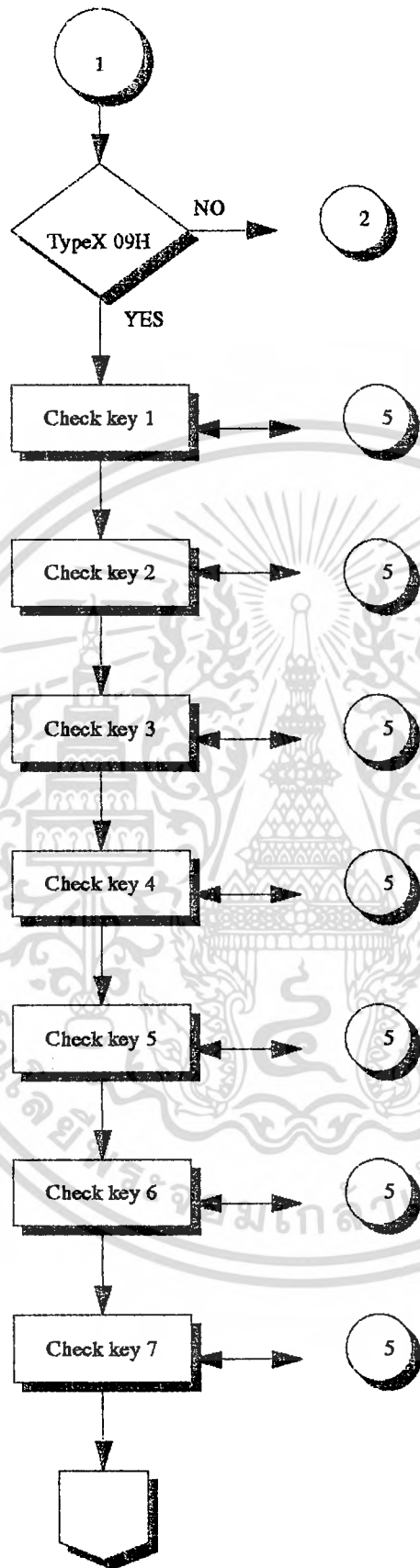
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

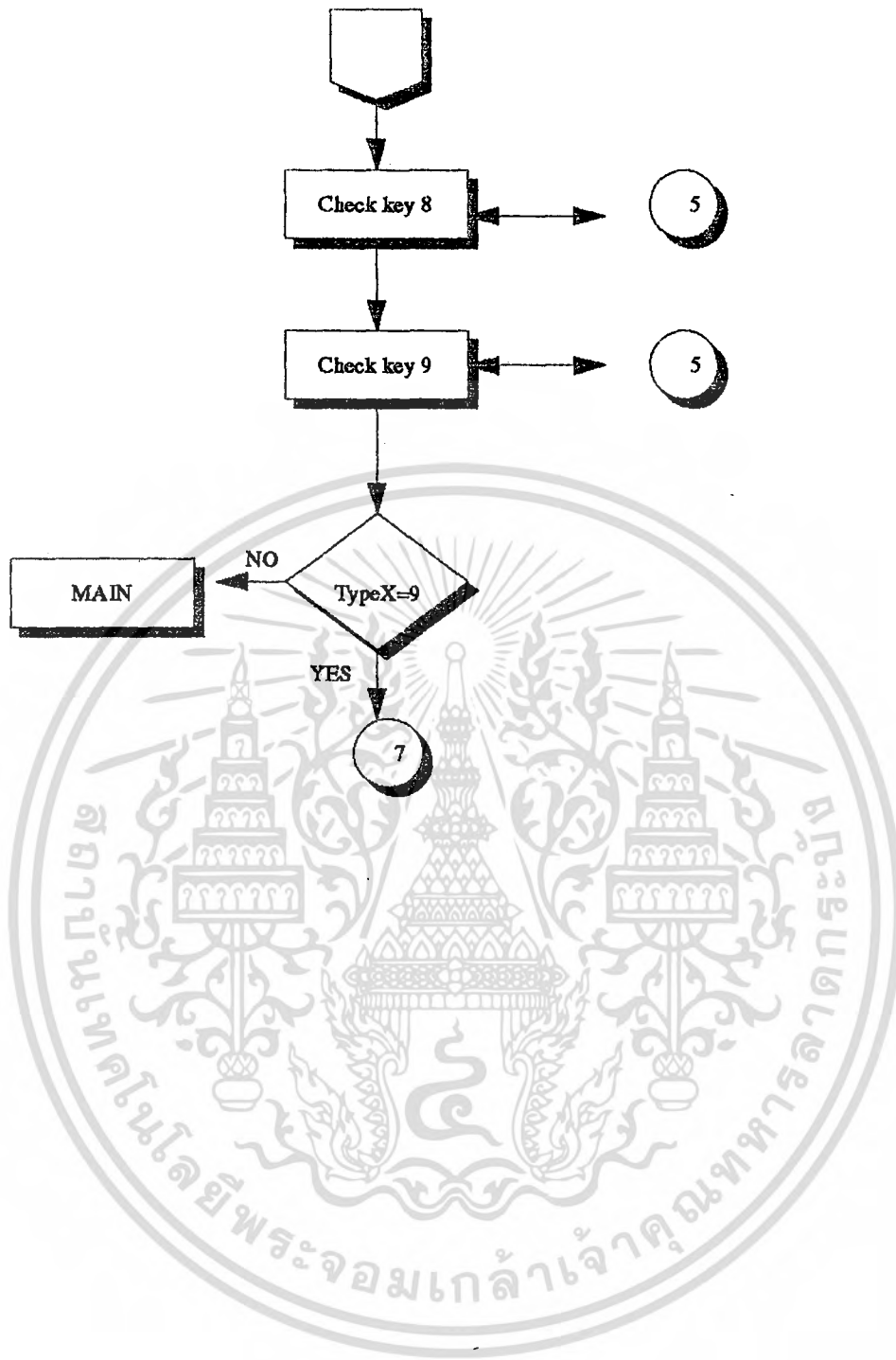
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

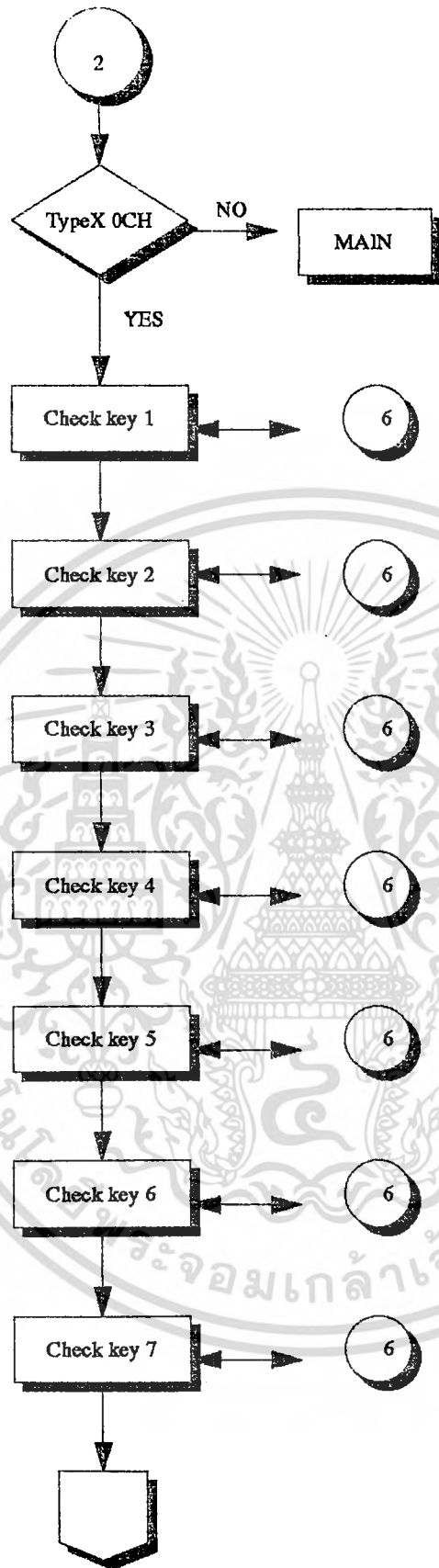
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

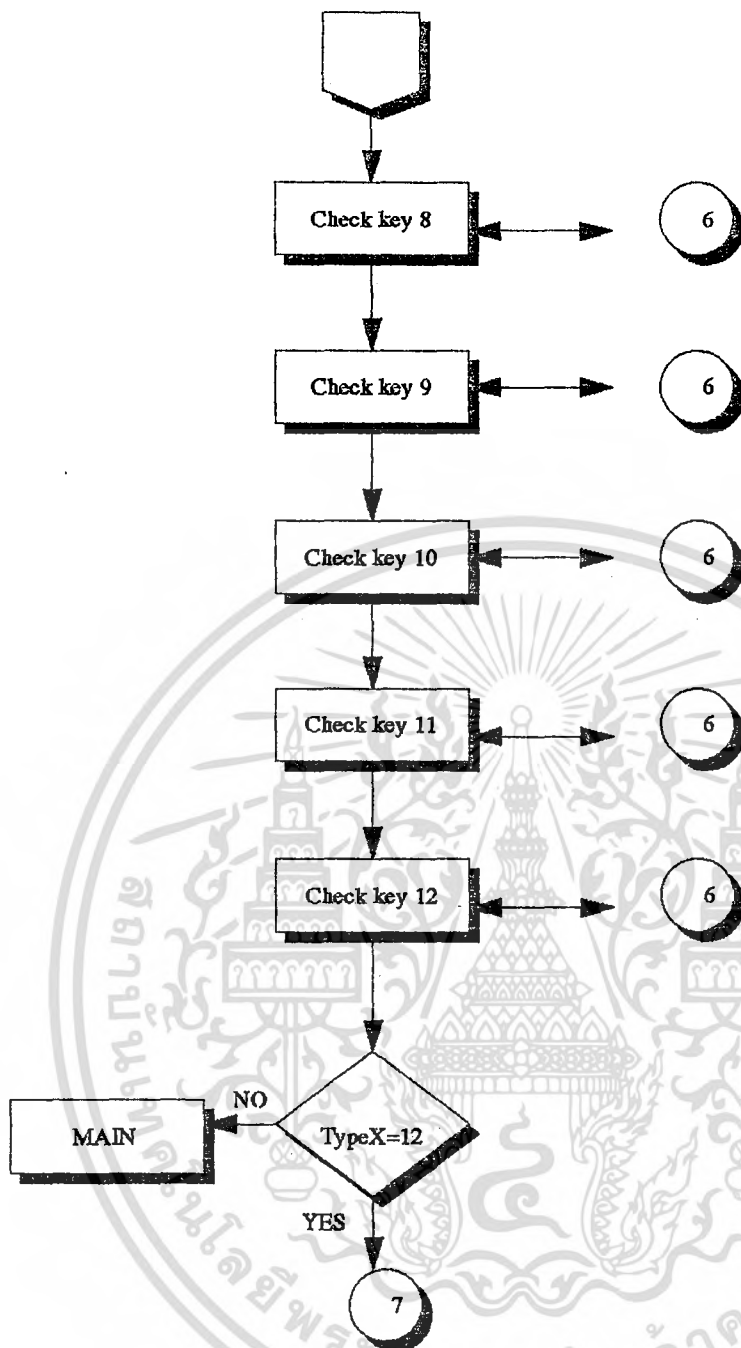
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

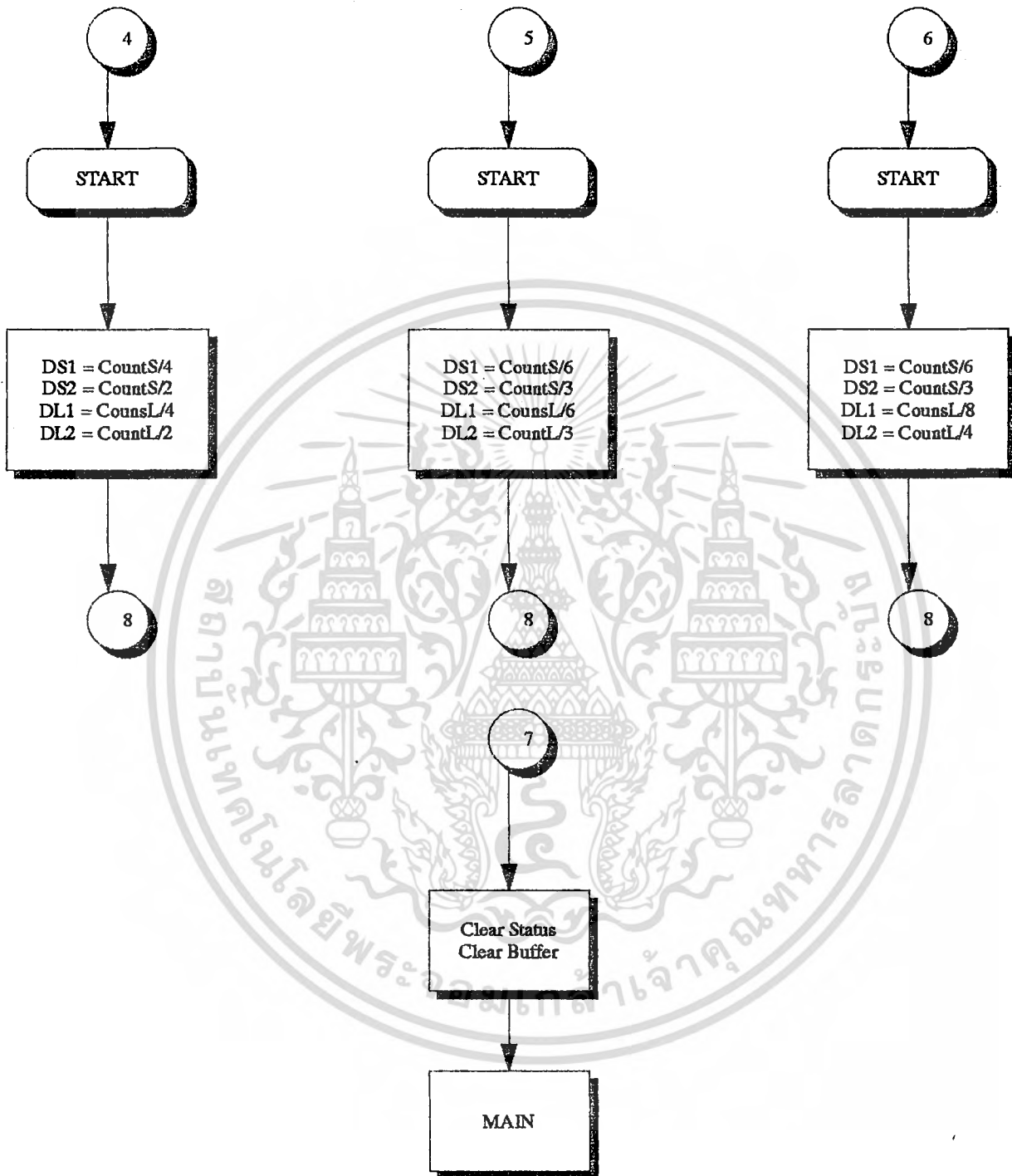
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

8000          ORG 8000H
8000          CPU "64180.TBL"
8000          HOF "INT8"
C080 =       PA1:  EQU  0C080H
C081 =       PB1:  EQU  0C081H
C082 =       PC1:  EQU  0C082H
C083 =       PCTRL1: EQU  0C083H
C090 =       PA2:  EQU  0C090H
C091 =       PB2:  EQU  0C091H
C092 =       PC2:  EQU  0C092H
C093 =       PCTRL2: EQU  0C093H
0080 =       BACK: EQU  80H
0010 =       TCR:  EQU  10H
0014 =       TMDR1L: EQU  14H
0015 =       TMDR1H: EQU  15H
0016 =       RLDR1L: EQU  16H
0017 =       RLDR1H: EQU  17H
009D =       TIME1: EQU  9DH
009F =       CLRTIF: EQU  9FH
0010 =       SYSCAL: EQU  10H
EFFF =       AUTORUN: EQU  0EFFFH

```

```

;*****
;          INITIALZE PORT,STATUS          *
;*****
;PORT C080H-C083H
;THIS PORT USES TO READ MATRIX KEYBOARD
;DECODE IC DECODER ,FLASH LED
;*****

```

```

8000 3E81 LD A,81H ;INITIALIZE PORT 0C080H-0C083H

```

เอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในสำนักงานเท่านั้น ไม่สามารถนำออกจำหน่ายไปใช้ภายนอกได้
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

8002 0193C0      LD BC,PCTRL2 ;PORT A=OUT,PORT B=OUT
8005 ED79        OUT (C),A      ;PORT C-LOWER= IN, C-UPPER = OUT
                ;*****
                ;PORT C090H-C093H
                ;THIS PORT USES TO READ SWITCH TO SELECT TYPE OF FORMAT
                ;LOAD AND UNLOAD FUNCTION AND TO FLASH LED DISPLAY
                ;*****

8007 3E81        LD A,81H          ;PORT A=INPUT,B=OUTPUT
8009 0183C0      LD BC,PCTRL1 ;C LOWER=INPUT,C UPPER=OUTPUT
800C ED79        OUT (C),A      ;
                ;*****
                ;          SET AUTORUN
                ;*****
                ; LD A,0A3H
                ; LD (AUTORUN),A
                ;*****
                ;INITIALZE VALUES OF VARIABLE
                ;*****

800E 3E00        LD A,00H          ;...= 0!
8010 32AF89      LD (KEYST1),A ;
8013 32B089      LD (KEYST2),A ;
8016 32B189      LD (FNWORK),A ;
8019 32B289      LD (DBUFPB),A ;
801C 32B389      LD (TOGK1),A ;
801F 32B489      LD (TOGK8),A ;
8022 32B889      LD (CNTFT),A ;
8025 32BA89      LD (TOGK6),A ;
8028 32BB89      LD (TOGK9),A ;
802B 32BC89      LD (TOGK12),A ;

```

802E 32B889 ที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อ LD (CNTFT),A ไม่นิยม; ให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

8031 32BD89          LD (BRK),A      ;
8034 32C489          LD (SW1BUF),A   ;
8037 32C589          LD (SW2BUF),A   ;
803A 32C689          LD (SW3BUF),A   ;
803D 32C789          LD (SW4BUF),A
8040 110000          LD DE,00H
8043 ED53C189        LD (DIVIDD),DE
8047 ED53CB89        LD (COUNTS),DE ;
804B ED53C989        LD (COUNTL),DE ;
804F 3EFF            LD A,OFFH       ;...= OFFH !
8051 32B589          LD (LFORMAT),A ;
8054 32B689          LD (MFORMAT),A ;
8057 32B789          LD (SFORMAT),A ;
805A 32BE89          LD (NSEL),A     ;
;*****
805D CDCD85          CALL SOUND
8060 CD9589          CALL DELAY
8063 CDCD85          CALL SOUND
8066 CD8889          CALL DELAY1
8069 CDCD84          CALL CHECKLED
806C CD8889          CALL DELAY1
806F CDCD85          CALL SOUND
8072 CD9589          CALL DELAY
8075 CDCD85          CALL SOUND
8078 CDDF86          CALL HOME
807B CDA287          CALL DIST      ;FIND DISTANCE
                                FROM SW1-SW2,SW3-SW4
807E CD4E88          CALL CLSWBUF
8081 CDDF86          CALL HOME

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

;*****
;*          MAIN PROGRAM          *
;*****

8084 CD3584      MAIN:          CALL CHECKFORMAT
8087 CD2383          CALL MA1
808A CD5783          CALL MA2
808D CD8B83          CALL MA3
8090 18F2          JR MAIN

;*****
;          Services keys          *
;*****

8092 3ABE89      KEY1:          LD A, (NSEL)
8095 FEFF          CP OFFH
8097 CAC580          JP Z, END1
809A 3AB389          LD A, (TOGK1)
809D FEFF          CP OFFH
809F CAC580          JP Z, END1
80A2 3E00          LD A, 00H
80A4 32BD89          LD (BRK), A
80A7 0180C0          LD BC, PA1
80AA 3E01          LD A, 01H
80AC ED79          OUT (C), A
80AE 32AF89          LD (KEYST1), A
80B1 3EFF          LD A, OFFH
80B3 32B389          LD (TOGK1), A
80B6 CDCD85          CALL SOUND
80B9 CD1B86          CALL FSTEP          ;FIND DISTANCE
                                DS1, DS2, DL1, DL2
80BC CD7D88          CALL LDK1
80BF CD1989          CALL MOVELEN

```

```

80C2 CD7289          CALL OPSHUTT
80C5 00              END1:          NOP
80C6 C9              RET

;*****

80C7 3AAF89          KEY2:          LD A, (KEYST1)
80CA FE01              CP 01H
80CC C2ED80          JP NZ, END2
80CF 0180C0          LD BC, PA1
80D2 3E03              LD A, 03H
80D4 ED79              OUT (C), A
80D6 CDCD85          CALL SOUND
80D9 CD1B86          CALL FSTEP      ;FIND DISTANCE
                        DS1, DS2, DL1, DL2
80DC CD8C88          CALL LDK2
80DF CD1989          CALL MOVELEN
80E2 CD7289          CALL OPSHUTT
80E5 3E03              LD A, 03H
80E7 32AF89          LD (KEYST1), A
80EA CD0389          CALL TURNH1
80ED 00              END2:          NOP
80EE C9              RET

```

;*****

```

80EF 3AAF89          KEY3:          LD A, (KEYST1)
80F2 FE03              CP 03H
80F4 C21281          JP NZ, END3
80F7 0180C0          LD BC, PA1
80FA 3E07              LD A, 07H
80FC ED79              OUT (C), A
80FE CDCD85          CALL SOUND

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

8101 CD1B86          CALL FSTEP      ;FIND DISTANCE
                               DS1,DS2,DL1,DL2

8104 CD9288          CALL LDK3

8107 CD1989          CALL MOVELEN

810A CD7289          CALL OPSHUTT

810D 3E07            LD A,07H

810F 32AF89          LD (KEYST1),A

8112 00              END3:      NOP

8113 C9              RET

;*****

8114 3AAF89          KEY4:      LD A,(KEYST1)

8117 FE07            CP 07H

8119 C23A81          JP NZ,END4

811C 0180C0          LD BC,PA1

811F 3EOF            LD A,OFH

8121 ED79            OUT (C),A

8123 CDCD85          CALL SOUND

8126 CD1B86          CALL FSTEP      ;FIND DISTANCE
                               DS1,DS2,DL1,DL2

8129 CDA088          CALL LDK4

812C CD1989          CALL MOVELEN

812F CD7289          CALL OPSHUTT

8132 3EOF            LD A,OFH

8134 32AF89          LD (KEYST1),A

8137 CD0389          CALL TURNH1

813A 00              END4:      NOP

813B C9              RET

;*****

813C 3AAF89          KEY5:      LD A,(KEYST1)
813F FE0F            CP OFH

```

```

8141 C25F81          JP NZ,END5
8144 0190C0          LD BC,PA2
8147 3E1F            LD A,01FH
8149 ED79            OUT (C),A
814B CDCD85          CALL SOUND
814E CD1B86          CALL FSTEP          ;FIND DISTANCE
                                     DS1,DS2,DL1,DL2

8151 CDAE88          CALL LDK5
8154 CD1989          CALL MOVELEN
8157 CD7289          CALL OPSHUTT
815A 3E1F            LD A,1FH
815C 32AF89          LD (KEYST1),A
815F 00              END5:  NOP
8160 C9              RET
                                     ;*****
8161 3ABA89          KEY6:  LD A,(TOGK6)
8164 FEFF            CP OFFH
8166 CA9F81          JP Z,END6
8169 3AAF89          LD A,(KEYST1)
816C FE1F            CP 1FH
816E C29F81          JP NZ,END6
8171 3EFF            LD A,OFFH
8173 32BA89          LD (TOGK6),A
8176 0180C0          LD BC,PA1
8179 3E3F            LD A,3FH
817B ED79            OUT (C),A
817D CDCD85          CALL SOUND
8180 CD1B86          CALL FSTEP          ;FIND DISTANCE
                                     DS1,DS2,DL1,DL2

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อธุรกิจเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

8186 CD1989      CALL MOVELEN
8189 CD7289      CALL OPSHUTT
818C 3E3F        LD A,3FH
818E 32AF89      LD (KEYST1),A
8191 CD0389      CALL TURNH1
8194 CDOE89      CALL TURNH2
8197 3AB989      LD A,(TYPEX)
819A FE06        CP 06H
819C CCBF83      CALL Z,WORKEND
819F 00          END6:    NOP
81A0 C9          RET
;*****
81A1 3AAF89      KEY7:    LD A,(KEYST1)
81A4 FE3F        CP 3FH
81A6 C2C481      JP NZ,END7
81A9 0180C0      LD BC,PA1
81AC 3E7F        LD A,7FH
81AE ED79        OUT (C),A
81B0 CDCD85      CALL SOUND
81B3 CD1B86      CALL FSTEP    ;FIND DISTANCE
                        DS1,DS2,DL1,DL2
81B6 CDC288      CALL LDK7
81B9 CD1989      CALL MOVELEN
81BC CD7289      CALL OPSHUTT
81BF 3E7F        LD A,7FH
81C1 32AF89      LD (KEYST1),A
81C4 00          END7:    NOP
81C5 C9          RET

```

;*****

81C6 3AB489 KEY8: LD A,(TOGK8)

ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

81C9 FEFF          CP OFFH
81CB CAF481       JP Z,END8
81CE 3AAF89       LD A,(KEYST1)    ;CASE PRESSED
                  KEY 7 BEFORE
81D1 FE7F         CP 7FH
81D3 C2F481       JP NZ,END8
81D6 0180C0       LD BC,PA1
81D9 3EFF         LD A,OFFH
81DB ED79         OUT (C),A
81DD CDCD85       CALL SOUND
81E0 CD1B86       CALL FSTEP      ;FIND DISTANCE
                  DS1,DS2,DL1,DL2
81E3 CDC888       CALL LDK8
81E6 CD1989       CALL MOVELEN
81E9 CD7289       CALL OPSHUTT
81EC 3EFF         LD A,OFFH
81EE 32AF89       LD (KEYST1),A
81F1 32B489       LD (TOGK8),A
81F4 00           END8:  NOP
81F5 C9           RET
;*****
81F6 3ABD89       KEY9:  LD A,(BRK)
81F9 FEFF         CP OFFH
81FB CA4E82       JP Z,END9
81FE 3ABB89       LD A,(TOGK9)
8201 FEFF         CP OFFH
8203 CA4E82       JP Z,END9
8206 3AAF89       LD A,(KEYST1)
8209 FEFF         CP OFFH
820B C24E82       JP NZ,END9

```

```

820E 3AB089      LD A, (KEYST2)
8211 CDOE89      CALL TURNH2
8214 FE01        CP 01H
8216 CA4E82      JP Z, END9
8219 3EFF        LD A, OFFH
821B 32BB89      LD (TOGK9), A
821E 0180C0      LD BC, PA1
8221 3EFF        LD A, OFFH
8223 ED79        OUT (C), A
8225 32AF89      LD (KEYST1), A
8228 0181C0      LD BC, PB1
822B 3E01        LD A, 01H
822D ED79        OUT (C), A
822F 32B289      LD (DBUFPB), A
8232 CDCD85      CALL SOUND
8235 CD1B86      CALL FSTEP      ;FIND DISTANCE
                  DS1, DS2, DL1, DL2
8238 CDCE88      CALL LDK9
823B CD1989      CALL MOVELEN
823E CD7289      CALL OPSHUTT
8241 3E01        LD A, 01H
8243 32B089      LD (KEYST2), A
8246 3AB989      LD A, (TYPEX)
8249 FE09        CP 09H
824B CCBF83      CALL Z, WORKEND
824E 00          END9:      NOP
824F C9          RET

```

*****

```

8250 3AAF89      KEY10:      LD A, (KEYST1)
8253 FEFF        CP OFFH

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่วารณมีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

8255 C28D82      JP NZ,END10
8258 3AB089      LD A,(KEYST2)
825B FE01        CP 01
825D C28D82      JP NZ,END10
8260 0180C0      LD BC,PA1
8263 3EFF        LD A,OFFH
8265 ED79        OUT (C),A
8267 3EFF        LD A,OFFH
8269 32AF89      LD (KEYST1),A
826C 32B489      LD (TOGK8),A
826F 0181C0      LD BC,PB1
8272 3E03        LD A,03H
8274 ED79        OUT (C),A
8276 3E03        LD A,03H
8278 32B089      LD (KEYST2),A
827B 32B289      LD (DBUFPB),A
827E CDCD85      CALL SOUND
8281 CD1B86      CALL FSTEP      ;FIND DISTANCE
                                   DS1,DS2,DL1,DL2
8284 CDD488      CALL LDK10
8287 CD1989      CALL MOVELEN
828A CD7289      CALL OPHUTT
828D 00          END10:      NOP
828E C9          RET
;*****
828F 3AAF89      KEY11:      LD A,(KEYST1)
8292 FEFF        CP OFFH
8294 C2CC82      JP NZ,END11
8297 3AB089      LD A,(KEYST2)
829A FE03        CP 03H

```

```

829C C2CC82          JP NZ,END11
829F 0180C0          LD BC,PA1
82A2 3EFF            LD A,OFFH
82A4 ED79            OUT (C),A
82A6 3EFF            LD A,OFFH
82A8 32AF89          LD (KEYST1),A
82AB 32B489          LD (TOGK8),A
82AE 0181C0          LD BC,PB1
82B1 3E07            LD A,07H
82B3 ED79            OUT (C),A
82B5 3E07            LD A,07H
82B7 32B089          LD (KEYST2),A
82BA 32B289          LD (DBUFPB),A
82BD CDCD85          CALL SOUND
82C0 CD1B86          CALL FSTEP ;FIND DISTANCE
                        DS1,DS2,DL1,DL2
82C3 CDDA88          CALL LDK11
82C6 CD1989          CALL MOVELEN
82C9 CD7289          CALL OPSHUTT
82CC 00              END11:  NOP
82CD C9              RET
                        ;*****
82CE 3ABC89          KEY12:  LD A,(TOGK12)
82D1 FEFF            CP OFFH
82D3 CA2183          JP Z,END12
82D6 3AAF89          LD A,(KEYST1)
82D9 FEFF            CP OFFH
82DB C22183          JP NZ,END12
82DE 3AB089          LD A,(KEYST2)
82E1 FE07            CP 07H

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 82E1 FE07
 ไม้วากัณณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

82E3	C22183		JP NZ,END12
82E6	3EFF		LD A,OFFH
82E8	32BC89		LD (TOGK12),A
82EB	0180C0		LD BC,PA1
82EE	3EFF		LD A,OFFH
82F0	ED79		OUT (C),A
82F2	3EFF		LD A,OFFH
82F4	32AF89		LD (KEYST1),A
82F7	32B489		LD (TOGK8),A
82FA	0181C0		LD BC,PB1
82FD	3E0F		LD A,OFH
82FF	ED79		OUT (C),A
8301	32B089		LD (KEYST2),A
8304	32B289		LD (DBUFPB),A
8307	CDCD85		CALL SOUND
830A	CD1B86		CALL FSTEP ;FIND DISTANCE DS1,DS2,DL1,DL2
830D	CDE088		CALL LDK12
8310	CD1989		CALL MOVELEN
8313	CD7289		CALL OPSHUTT
8316	CDOE89		CALL TURNH2
8319	3AB989		LD A,(TYPEX) ;PICTURE 12
831C	FEOC		CP OCH
831E	CCBF83		CALL Z,WORKEND
8321	00	END12:	NOP
8322	C9		RET
8323	3E00	MA1:	LD A,00H ;SELECT COLUMN 0
8325	21B289		LD HL,DBUFPB
8328	5E		LD E,(HL)
8329	B3		OR E ;

```

832A 0181C0          LD BC,PB1          ;OUT PORT B
832D ED79            OUT (C),A
832F 0182C0          LD BC,PC1
8332 ED78            IN A,(C)           ;READ TO CHECK
                                   KEY 1,4,7,10
8334 E60F            AND OFH           ;MASK PB4-PB7
8336 32AE89          LD (DBUFA),A
8339 CB47            BIT 0,A           ;BIT 0
833B CC9280          CALL Z,KEY1       ;KEY 1 PRESSED
833E 3AAE89          LD A,(DBUFA)
8341 CB4F            BIT 1,A           ;KEY 4 IS PRESSED
8343 CC1481          CALL Z,KEY4
8346 3AAE89          LD A,(DBUFA)
8349 CB57            BIT 2,A
834B CCA181          CALL Z,KEY7       ;KEY 7 IS PRESSED
834E 3AAE89          LD A,(DBUFA)
8351 CB5F            BIT 3,A           ;KEY 10 IS PRESSED
8353 CC5082          CALL Z,KEY10
8356 C9              RET
                                   ;*****
8357 3E10            MA2: LD A,10H      ;COLUMN 2
8359 21B289          LD HL,DBUFPB
835C 5E              LD E,(HL)
835D B3              OR E
835E 0181C0          LD BC,PB1          ;OUT PORT B
8361 ED79            OUT (C),A
8363 0182C0          LD BC,PC1
8366 ED78            IN A,(C)           ;READ TO CHECK
                                   KEY 1,4,7,10
8368 E60F            AND OFH           ;MASK PB4-PB7

```

```

836A 32AE89      LD (DBUFA),A
836D CB47        BIT 0,A
836F CCC780      CALL Z,KEY2
8372 3AAE89      LD A,(DBUFA)
8375 CB4F        BIT 1,A
8377 CC3C81      CALL Z,KEY5
837A 3AAE89      LD A,(DBUFA)
837D CB57        BIT 2,A
837F CCC681      CALL Z,KEY8
8382 3AAE89      LD A,(DBUFA)
8385 CB5F        BIT 3,A
8387 CC8F82      CALL Z,KEY11
838A C9          RET
                ;*****
838B 3E20        MA3: LD A,20H      ;COLUMN 3
838D 21B289      LD HL,DBUFPB
8390 5E          LD E,(HL)
8391 B3          OR E
8392 0181C0      LD BC,PB1      ;OUT PORT B
8395 ED79        OUT (C),A
8397 0182C0      LD BC,PC1
839A ED78        IN A,(C)      ;READ TO CHECK
                KEY 1,4,7,10
839C E60F        AND OFH      ;MASK PB4-PB7
839E 32AE89      LD (DBUFA),A
83A1 CB47        BIT 0,A
83A3 CCEF80      CALL Z,KEY3
83A6 3AAE89      LD A,(DBUFA)
83A9 CB4F        BIT 1,A
83AB CC6181      CALL Z,KEY6

```

```

83AE 3AAE89          LD A, (DBUFA)
83B1 CB57            BIT 2,A
83B3 CCF681         CALL Z,KEY9
83B6 3AAE89          LD A, (DBUFA)
83B9 CB5F            BIT 3,A
83BB CCCE82         CALL Z,KEY12
83BE C9              RET

```

```

;*****

```

```

; SUBROUTINE WORKEND

```

```

;*****

```

```

83BF F5              WORKEND:  PUSH AF
83C0 CD2385          CALL CLEAR
83C3 CD3584          CALL CHECKFORMAT
83C6 3AB989          LD A, (TYPEX)
83C9 FE06            CP 06H
83CB CCDA83          CALL Z,RESTART6
83CE FE09            CP 09H
83D0 CCE883          CALL Z,RESTART9
83D3 FE0C            CP 0CH
83D5 CC0484          CALL Z,RESTART12
83D8 F1              POP AF
83D9 C9              RET

```

```

;*****

```

```

83DA F5              RESTART6: PUSH AF
83DB 3E00            LD A,00H
83DD 32BA89          LD (TOGK6),A
83E0 32B389          LD (TOGK1),A
83E3 32AF89          LD (KEYST1),A

```

```

83E6 F1              POP AF

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

83E7 C9                RET
                        ;*****
83E8 F5                RESTART9:  PUSH AF
83E9 3E00              LD A,00H
83EB 32BB89            LD (TOGK9),A
83EE 32B489            LD (TOGK8),A
83F1 32BA89            LD (TOGK6),A
83F4 32B389            LD (TOGK1),A
83F7 32B089            LD (KEYST2),A
83FA 32B289            LD (DBUFPB),A
83FD 3EFF              LD A,OFFH
83FF 32BD89            LD (BRK),A
8402 F1                POP AF
8403 C9                RET
                        ;*****
8404 F5                RESTART12: PUSH AF
8405 3E00              LD A,00H
8407 32BC89            LD (TOGK12),A
840A 32BB89            LD (TOGK9),A
840D 32B489            LD (TOGK8),A
8410 32BA89            LD (TOGK6),A
8413 32B389            LD (TOGK1),A
8416 32B089            LD (KEYST2),A
8419 32B289            LD (DBUFPB),A
841C F1                POP AF
841D C9                RET
                        ;*****
841E 3E00              LD A,00H
8420 32BC89            LD (TOGK12),A
8423 32BB89            LD (TOGK9),A

```

```

8426 32B489      LD (TOGK8),A
8429 32BA89      LD (TOGK6),A
842C 32B389      LD (TOGK1),A
842F 32B089      LD (KEYST2),A
8432 32B289      LD (DBUFPB),A
    
```

*****

* CHECK WHAT'S FORMAT TYPE *

*****

```

8435 C5          CHECKFORMAT: PUSH BC
8436 F5          PUSH AF
8437 0192C0      LD BC,PC2      ;READ FORMAT TYPE
                                     FROM PC2 BIT 0-2
843A ED78      IN A,(C)
843C E607      AND 07H
843E 4F        LD C,A
843F FE07      CP 07H
8441 CCB984      CALL Z,CHKTYPE
8444 FE07      CP 07H
8446 CCC184      CALL Z,BLANK
8449 FE00      CP 00H
844B CCC184      CALL Z,BLANK
844E FE00      CP 00H
8450 CC2385      CALL Z,CLEAR
8453 FE03      CP 03H
8455 CCC184      CALL Z,BLANK
8458 FE06      CP 06H
845A CCC184      CALL Z,BLANK
845D FE05      CP 05H
845F CCC184      CALL Z,BLANK
    
```

8462 79 LD A,C

```

8463 CB47          BIT 0,A
8465 CC7584        CALL Z,LARGE
8468 CB4F          BIT 1,A
846A CC8D84        CALL Z,MEDIUM
846D CB57          BIT 2,A
846F CCA384        CALL Z,SMALL
8472 F1           POP AF
8473 C1           POP BC
8474 C9           RET

;*****
;IS 12 PICTURE  FORMAT *
;*****

8475 E5          LARGE:  PUSH HL
8476 F5          PUSH AF
8477 D5          PUSH DE
8478 3E00        LD A,00H
847A 32BE89      LD (NSEL),A
847D 3E06        LD A,06H
847F 32B989      LD (TYPEX),A
8482 0182C0      LD BC,PC1
8485 3E10        LD A,10H          ;FLASH LED BY
                                     PC1 BIT 4

8487 ED79        OUT (C),A
8489 D1          POP DE
848A F1          POP AF
848B E1          POP HL
848C C9          RET

```

```

;*****
;IS 9 PICTURE FORMAT *

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรรมใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

848D E5          MEDIUM:      PUSH HL
848E F5          PUSH AF
848F 3E00        LD A,00H
8491 32BE89     LD (NSEL),A
8494 3E09        LD A,09H
8496 32B989     LD (TYPEX),A
8499 3E20        LD A,20H          ;FLASH LED BY
                                     PC1 BIT 5

849B 0182C0     LD BC,PC1
849E ED79       OUT (C),A
84A0 F1         POP AF
84A1 E1         POP HL
84A2 C9         RET
;*****
; IS 6 PICTURE FORMAT *
;*****
84A3 E5          SMALL:      PUSH HL
84A4 F5          PUSH AF
84A5 3E00        LD A,00H
84A7 32BE89     LD (NSEL),A
84AA 3E0C        LD A,0CH
84AC 32B989     LD (TYPEX),A
84AF 0182C0     LD BC,PC1
84B2 3E40        LD A,40H          ;FLASH LED BY
                                     PC1 BIT 6

84B4 ED79       OUT (C),A
84B6 F1         POP AF
84B7 E1         POP HL
84B8 C9         RET

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เฉพาะในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ;*****
 ไม่ว่ากรรมใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

84B9 F5          CHKTYPE:    PUSH AF
84BA 3EFF                LD A,OFFH
84BC 32BE89           LD (NSEL),A
84BF F1              POP AF
84C0 C9              RET

```

*****

; TURN OFF LED DISPLAY FORMAT

; TYPE

*****

```

84C1 C5          BLANK:    PUSH BC
84C2 F5          PUSH AF
84C3 0182C0       LD BC,PC1
84C6 3E00         LD A,00H
84C8 ED79         OUT (C),A
84CA F1          POP AF
84CB C1          POP BC
84CC C9          RET

```

*****

```

84CD DD21A189     CHECKLED: LD IX,DATA1
84D1 FD21A989     LD IY,DATA2
84D5 DD7E00       LD A,(IX+0)
84D8 32D189       LD (DPP1),A
84DB DDE5         PUSH IX
84DD 0E08         LD C,8
84DF DD21A189     LD IX,DATA1
84E3 DD7E00       LD A,(IX+0)
84E6 32D189       LD (DPP1),A
84E9 3E00         CHECK1:  LD A,00H
84EB 32D289       LD (DPP2),A

```

84EE CD6085

CALL DISPLAY2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม้วารณใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

84F1 DD23          INC IX
84F3 DD7E00        LD A, (IX+0)
84F6 32D189        LD (DPP1), A
84F9 0D            DEC C
84FA 20ED          JR NZ, CHECK1
84FC DDE1          POP IX           ;IX=DATA1
                  ;*****
84FE FD21A989      LD IY, DATA2
8502 DDE5          PUSH IX         ;IX=DATA1
8504 FDE5          PUSH IY
8506 0E04          LD C, 4
8508 DD7E07        CHECK2: LD A, (IX+7)
850B 32D189        LD (DPP1), A
850E FD7E00        LD A, (IY+0)
8511 32D289        LD (DPP2), A
8514 CD6085        CALL DISPLAY2
8517 FD23          INC IY
8519 0D            DEC C
851A 20EC          JR NZ, CHECK2
851C CD2385        CALL CLEAR
851F FDE1          POP IY
8521 DDE1          POP IX         ;IX=DATA1
;                  RET
;*****
8523 C5            CLEAR:    PUSH BC
8524 F5            PUSH AF
8525 D5            PUSH DE
8526 11FF0F        LD DE, OFFFH
8529 1B            CRL:    DEC DE
852A 0180C0        LD BC, PA1

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานที่องค์กรศึกษานั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

852D 3E00          LD A,00H
852F ED79          OUT (C),A
8531 0181C0        LD BC,PB1
8534 ED79          OUT (C),A
8536 7A            LD A,D
8537 B3            OR E
8538 20EF          JR NZ,CRL
853A D1            POP DE
853B F1            POP AF
853C C1            POP BC
853D C9            RET
;*****
853E D5            DISPLAY: PUSH DE
853F F5            PUSH AF
8540 C5            PUSH BC
8541 11FF0F        LD DE,OFFFH
8544 1B            DISP:  DEC DE
8545 0180C0        LD BC,PA1
8548 3AD189        LD A,(DPP1) ;DBUFPB CONTAIN
                                PATTERN OF KEY 1 TO 8
854B ED79          OUT (C),A
854D 0181C0        LD BC,PB1
8550 3AD289        LD A,(DPP2) ;DBUF2 CONTAIN
                                PATTERN OF KEY 9 TO 12
8553 ED79          OUT (C),A
8555 7A            LD A,D
8556 B3            OR E
8557 20EB          JR NZ,DISP
8559 CDCD85        CALL SOUND ;OK BEEP!
855C C1            POP BC

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

855D F1          POP AF
855E D1          POP DE
855F C9          RET

```

```

;*****

```

```

8560 D5          DISPLAY2:PUSH DE
8561 F5          PUSH AF
8562 C5          PUSH BC
8563 11FF0F      LD DE,OFFFH
8566 1B          DISP2:  DEC DE
8567 0180C0      LD BC,PA1
856A 3AD189      LD A,(DPP1) ;DBUFPB CONTAIN
                                     PATTERN OF KEY 1 TO 8
856D ED79      OUT (C),A
856F 0181C0      LD BC,PB1
8572 3AD289      LD A,(DPP2) ;DBUF2 CONTAIN
                                     PATTERN OF KEY 9 TO 12
8575 ED79      OUT (C),A
8577 7A          LD A,D
8578 B3          OR E
8579 20EB        JR NZ,DISP2
857B C1          POP BC
857C F1          POP AF
857D D1          POP DE
857E C9          RET

```

```

;*****

```

```

857F 210500      SND:  LD HL,5 ;START FREQUENCY
8582 0E02        LD C,2 ;LOOP SOUND
8584 0601        LD B,1

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
8586 119185 LD DE,SNDI
 ไม่วารณมิได้ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

8589 3E9D          LD A,TIME1
858B D7           RST SYSCAL
858C 79           SND1:  LD  A,C
858D B7           OR   A
858E 20FC        JR   NZ,SND1
8590 C9           RET

```

;****INTERRUPT TIMER****

```

8591 F5           SNDI:  PUSH AF
8592 3E9F        LD   A,CLRTIF
8594 D7           RST SYSCAL
8595 23           INC  HL
8596 E5           PUSH HL
8597 110003      LD   DE,300H
859A B7           OR   A
859B ED52        SBC  HL,DE
859D E1           POP  HL
859E 2010        JR   NZ,SNDI1
85A0 210200      LD   HL,2
85A3 0D           DEC  C
85A4 200A        JR   NZ,SNDI1
85A6 ED3810     INO  A,(TCR)
85A9 E641        AND  41H
85AB ED3910     OUTO (TCR),A
85AE 1819        JR   SNDI2

```

;****SET NEW TIME & FREQUENCY****

```

85B0 ED3810     SNDI1: INO  A,(TCR)
85B3 CB8F        RES  1,A
85B5 ED3910     OUTO (TCR),A
85B8 ED2914     OUTO (TMDR1L),L

```

```

85BB ED2115          OUT0 (TMDR1H),H
85BE ED2916          OUT0 (RLDR1L),L
85C1 ED2117          OUT0 (RLDR1H),H
85C4 CBCF            SET  1,A
85C6 ED3910          OUT0 (TCR),A

```

```

;***** EXIT *****

```

```

85C9 F1              SNDI2:  POP  AF
85CA FB              EI
85CB ED4D            RETI
85CD 210500          SOUND:  LD   HL,5    ;START FREQUENCY
85D0 0E01            LD   C,1    ;LOOP SOUND
85D2 0601            LD   B,1
85D4 11DF85          LD   DE,SOUNDI
85D7 3E9D            LD  A,TIME1
85D9 D7              RST  SYSCAL
85DA 79              SOUND1: LD  A,C
85DB B7              OR   A
85DC 20FC            JR   NZ,SOUND1
85DE C9              RET

```

```

;****INTERRUPT TIMER****

```

```

85DF F5              SOUNDI:  PUSH AF
85E0 3E9F            LD   A,CLRTIF
85E2 D7              RST  SYSCAL
85E3 23              INC  HL
85E4 E5              PUSH HL
85E5 114000          LD   DE,40H
85E8 B7              OR   A
85E9 ED52            SBC  HL,DE
85EB E1              POP  HL
85EC 2010            JR   NZ,SOUNDI1

```

```

85EE 210200          LD   HL,2
85F1 0D              DEC   C
85F2 200A           JR   NZ,SOUNDI1
85F4 ED3810         INO   A,(TCR)
85F7 E641           AND   41H
85F9 ED3910         OUTO (TCR),A
85FC 1819           JR   SOUNDI2
    
```

;****SET NEW TIME & FREQUENCY****

```

85FE ED3810         SOUNDI1:INO A,(TCR)
8601 CB8F           RES   1,A
8603 ED3910         OUTO (TCR),A
8606 ED2914         OUTO (TMDR1L),L
8609 ED2115         OUTO (TMDR1H),H
860C ED2916         OUTO (RLDR1L),L
860F ED2117         OUTO (RLDR1H),H
8612 CBCF           SET   1,A
8614 ED3910         OUTO (TCR),A
    
```

;***** EXIT *****

```

8617 F1             SOUNDI2: POP AF
8618 FB             EI
8619 ED4D           RETI
    
```

*****

; FIND STEP OF FORMAT *

*****

```

861B F5             FSTEP: PUSH AF
861C 3AB989         LD   A,(TYPEX)
861F FE06           CP   06H
8621 CC3086         CALL Z,LSTEP
8624 FE09           CP   09H
8626 CC6286         CALL Z,MSTEP
    
```

```

8629 FEOC          CP OCH
862B CC9486       CALL Z,SSTEP
862E F1           POP AF
862F C9           RET

;*****
;      LARGE FORMAT STEP      *
;*****

8630 F5           LSTEP:  PUSH AF
8631 ED5BCB89     LD  DE,(COUNTS)
8635 ED53C189     LD  (DIVIDD),DE
8639 3E02         LD  A,02H
863B 32C389       LD  (DVISOR),A
863E CD5F88       CALL DIVIDE      ;CALL DEVIDE FUNC.
8641 3AD589       LD  A,(RESULT)
8644 32BF89       LD  (STEPS),A
8647 ED5BC989     LD  DE,(COUNTL)
864B ED53C189     LD  (DIVIDD),DE
864F 3E03         LD  A,03H
8651 32C389       LD  (DVISOR),A
8654 CD5F88       CALL DIVIDE      ;CALL DEVIDE FUNC.
8657 3AD589       LD  A,(RESULT)
865A 32C089       LD  (STEPL),A
865D CDC686       CALL SETDATA
8660 F1           POP AF
8661 C9           RET

;*****
;      MEDIUM FORMAT STEP      *
;*****

8662 F5           MSTEP:  PUSH AF
8663 ED5BCB89     LD  DE,(COUNTS)

```

```

8667 ED53C189      LD (DIVIDD),DE
866B 3E03          LD A,03H
866D 32C389       LD (DVISOR),A
8670 CD5F88       CALL DIVIDE      ;CALL DEVIDE FUNC.
8673 3AD589       LD A,(RESULT)
8676 32BF89       LD (STEPS),A
8679 ED5BC989     LD DE,(COUNTL)
867D ED53C189     LD (DIVIDD),DE
8681 3E03          LD A,03H
8683 32C389       LD (DVISOR),A
8686 CD5F88       CALL DIVIDE      ;CALL DEVIDE FUNC.
8689 3AD589       LD A,(RESULT)
868C 32C089       LD (STEPL),A
868F CDC686       CALL SETDATA
8692 F1           POP AF
8693 C9           RET
;*****
;      SMALL FORMAT STEP      *
;*****
8694 F5           SSTEP:  PUSH AF
8695 ED5BCB89     LD DE,(COUNTS)
8699 ED53C189     LD (DIVIDD),DE
869D 3E03          LD A,03H
869F 32C389       LD (DVISOR),A
86A2 CD5F88       CALL DIVIDE      ;CALL DEVIDE FUNC
86A5 3AD589       LD A,(RESULT)
86A8 32BF89       LD (STEPS),A
86AB ED5BC989     LD DE,(COUNTL)
86AF ED53C189     LD (DIVIDD),DE
86B3 3E04          LD A,04H

```

```

86B5 32C389      LD (DVISOR),A
86B8 CD5F88      CALL DIVIDE      ;CALL DEVIDE FUNC.
86BB 3AD589      LD A,(RESULT)
86BE 32C089      LD (STEPL),A
86C1 CDC686      CALL SETDATA
86C4 F1          POP AF
86C5 C9          RET
    
```

*****

```

86C6 F5          SETDATA:  PUSH AF
86C7 3ABF89      LD A,(STEPS)
86CA 32CE89      LD (DS2),A
86CD CB2F         SRA A
86CF 32CD89      LD (DS1),A
86D2 3AC089      LD A,(STEPL)
86D5 32D089      LD (DL2),A
86D8 CB2F         SRA A
86DA 32CF89      LD (DL1),A
86DD F1          POP AF
86DE C9          RET
    
```

*****

; MOVE LEN TO HOME POSITION *

*****

```

86DF F5          HOME:   PUSH AF
86E0 C5          PUSH BC
86E1 CDEA86      CALL HOMEL
86E4 CD3F87      CALL HOMES
86E7 C1          POP BC
86E8 F1          POP AF
86E9 C9          RET
    
```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 86E9 C9 RET
 ไม่วารณมิได้ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

;*****
; MOVE LEN TO HOMES POXITION *
;*****

86EA C5      HOMEL:    PUSH BC
86EB F5      PUSH AF
86EC D5      PUSH DE
86ED 3E33    LD A,33H
86EF 32C889  LD (ROTBUF),A
86F2 0190C0  LD BC,PA2
86F5 CD1E87  HHY:      CALL SW4 ;CHECK IS SW4 IS PRESSED
86F8 3AC789  LD A,(SW4BUF)
86FB FEFF   CP OFFH
86FD CC9487  CALL Z,OFFMOTOR ;YES LEN IS IN HOMEL
8700 3AC789  LD A,(SW4BUF)
8703 FEFF   CP OFFH
8705 2813   JR Z,ENDY
8707 3AC889  LD A,(ROTBUF)
870A E6F0   AND OFOH ;MOTOR LONG ON
870C ED79   OUT (C),A ;OUT TO 8255
870E CD9589  CALL DELAY
8711 3AC889  LD A,(ROTBUF)
8714 07     RLCA ;ROTATE CLOOCKWISE
8715 32C889  LD (ROTBUF),A ;STORE ROTATE DATA
                                IN MEMMORY

8718 18DB   JR HHY
871A D1     ENDY:    POP DE
871B F1     POP AF
871C C1     POP BC
871D C9     RET

```

```

; SWITCH 4 IS ATTRACKED? *
;*****
871E C5      SW4:  PUSH BC
871F F5      PUSH AF
8720 3E30    LD A,30H      ;SELECT Y3 OF 74LS138 TO LOW
8722 0181C0  LD BC,PB1
8725 ED79    OUT (C),A
8727 AF      XOR A      ;DELAY
8728 0182C0  LD BC,PC1  ;READ SW4
872B ED78    IN A,(C)
872D E60F    AND OFFH   ;MASK 4 BIT UPPER
872F CB5F    BIT 3,A
8731 CC3787  CALL Z,SW4PD ;IF SW4 IS PRESSED
8734 F1      POP AF
8735 C1      POP BC
8736 C9      RET
;*****
; IF SW4 PRESSED LOAD OFFH IN SW4BUFF *
;*****
8737 F5      SW4PD:  PUSH AF
8738 3EFF    LD A,OFFH
873A 32C789  LD (SW4BUF),A
873D F1      POP AF
873E C9      RET
;*****
; MOVE LEN TO HOMES POXITION *
;*****
873F C5      HOMES:  PUSH BC
8740 F5      PUSH AF
8741 D5      PUSH DE

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

8742 3E33          LD A,33H
8744 32C889        LD (ROTBUF),A
8747 0190C0        LD BC,PA2
874A CD7387        HHX:   CALL SW2   ;CHECK IS SW2 IS PRESSED
874D 3AC589        LD A,(SW2BUF)
8750 FEFF          CP OFFH
8752 CC9487        CALL Z,OFFMOTOR ;YES LEN IS IN HOMEL
8755 3AC589        LD A,(SW2BUF)
8758 FEFF          CP OFFH
875A 2813          JR Z,ENDX
875C 3AC889        LD A,(ROTBUF)
875F E60F          AND OFH          ;MOTOR X ON
8761 ED79          OUT (C),A        ;OUT TO 8255
8763 CD9589        CALL DELAY
8766 3AC889        LD A,(ROTBUF)
8769 0F            RRCA          ;ROTATE COUNTER CLOOCKWISE
876A 32C889        LD (ROTBUF),A    ;STORE ROTATE DATA
                                     IN MEMMORY
876D 18DB          JR HHX
876F D1            ENDX:   POP DE
8770 F1            POP AF
8771 C1            POP BC
8772 C9            RET

```

*****

; SWITCH 2 IS ATTRACKED? *

*****

```

8773 C5            SW2:   PUSH BC
8774 F5            PUSH AF
8775 3E30          LD A,30H          ;SELECT Y3 OF 74LS138

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 TO LOW
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

8777 0181C0          LD BC,PB1
877A ED79           OUT (C),A
877C AF            XOR A          ;DELAY
877D 0182C0          LD BC,PC1      ;READ SW2
8780 ED78           IN A,(C)
8782 E60F          AND OFH        ;MASK 4 BIT UPPER
8784 CB4F           BIT 1,A
8786 CC8C87          CALL Z,SW2PD   ;IF SW2 IS PRESSED
8789 F1            POP AF
878A C1            POP BC
878B C9            RET

;*****
; IF SW2 PRESSED LOAD OFFH IN SW2BUF *
;*****
878C F5            SW2PD: PUSH AF
878D 3EFF          LD A,OFFH
878F 32C589        LD (SW2BUF),A
8792 F1            POP AF
8793 C9            RET

;*****
; TURN OFF MOTOR *
;*****
8794 C5            OFFMOTOR: PUSH BC
8795 F5            PUSH AF
8796 0190C0          LD BC,PA2
8799 3E00          LD A,00H
879B ED79           OUT (C),A
879D 3EFF          LD A,OFFH
879F F1            POP AF
87A0 C1            POP BC

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

87A1 C9          RET

;*****
;*  FIND  DIST, DISTL      *
;*****

87A2 CDA987     DIST: CALL DISTL
87A5 CDFB87     CALL DISTL
87A8 C9          RET

;*****
;*  COUNT PULSE FROM SW4 TO SW3  *
;*****

87A9 C5         DISTL: PUSH BC
87AA F5         PUSH AF
87AB D5         PUSH DE
87AC 1600       LD D, 00H
87AE 3E33       LD A, 33H
87B0 32C889     LD (ROTBUF), A
87B3 0190C0     LD BC, PA2
87B6 CDDC87     DIST1: CALL SW3
87B9 3AC689     LD A, (SW3BUF)
87BC FEFF       CP OFFH
87BE 2818       JR Z, ENDL
87C0 3AC889     LD A, (ROTBUF)
87C3 E6F0       AND OF0H
87C5 ED79       OUT (C), A
87C7 CD9589     CALL DELAY
87CA 13         INC DE
87CB ED53C989   LD (COUNTL), DE          ;TOTAL PULSE ALONG
                                LONG AXIS

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
87CF 3AC889 LD A, (ROTBUF)
 ไม่วารณิใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

87D2 OF          RRCA
87D3 32C889     LD (ROTBUF),A
87D6 18DE       JR DIST1
87D8 D1         ENDL: POP DE
87D9 F1         POP AF
87DA C1         POP BC
87DB C9         RET
    
```

*****

```

87DC C5         SW3:  PUSH BC
87DD F5         PUSH AF
87DE 0181C0     LD BC,PB1
87E1 3E30       LD A,30H
87E3 ED79       OUT (C),A
87E5 0182C0     LD BC,PC1
87E8 AF         XOR A
87E9 ED78       IN A,(C)
87EB CB57       BIT 2,A
87ED CCF387     CALL Z,SW3P
87F0 F1         POP AF
87F1 C1         POP BC
87F2 C9         RET
    
```

*****

```

87F3 F5         SW3P:PUSH AF
87F4 3EFF       LD A,OFFH
87F6 32C689     LD (SW3BUF),A
87F9 F1         POP AF
87FA C9         RET
    
```

*****

;* COUNT PULSE FROM SW2 TO SW1 *

*****

```

87FB C5          DISTS:PUSH BC
87FC F5          PUSH AF
87FD D5          PUSH DE
87FE 110000      LD DE,00H
8801 3E33        LD A,33H
8803 32C889      LD (ROTBUF),A
8806 0190C0      LD BC,PA2
8809 CD2F88      DIST2:CALL SW1
880C 3AC489      LD A,(SW1BUF)
880F FEFF        CP OFFH
8811 2818        JR Z,ENDS
8813 3AC889      LD A,(ROTBUF)
8816 E60F        AND OFH
8818 ED79        OUT (C),A
881A CD9589      CALL DELAY
881D 13          INC DE
881E ED53CB89    LD (COUNTS),DE ;TOTAL PULSE ALONG
                                     SHORT AXIS
8822 3AC889      LD A,(ROTBUF)
8825 07          RLCA
8826 32C889      LD (ROTBUF),A
8829 18DE        JR DIST2
882B D1          ENDS: POP DE
882C F1          POP AF
882D C1          POP BC
882E C9          RET

```

*****

```

882F C5          SW1:    PUSH BC
8830 F5          PUSH AF
8831 0181C0      LD BC,PB1

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม้วารณใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

8834 3E30          LD A,30H
8836 ED79          OUT (C),A
8838 0182C0        LD BC,PC1
883B AF           XOR A
883C ED78          IN A,(C)
883E CB47          BIT 0,A
8840 CC4688        CALL Z,SW1P
8843 F1           POP AF
8844 C1           POP BC
8845 C9           RET

```

*****

```

8846 F5           SW1P:  PUSH AF
8847 3EFF          LD A,OFFH
8849 32C489        LD (SW1BUF),A
884C F1           POP AF
884D C9           RET

```

*****

; CLEAR SWITCH BUFFER BEFORE USE

; SUBROUTINE HOME

*****

```

884E F5           CLSWBUF:  PUSH AF
884F 3E00          LD A,00H
8851 32C489        LD (SW1BUF),A
8854 32C589        LD (SW2BUF),A
8857 32C689        LD (SW3BUF),A
885A 32C789        LD (SW4BUF),A
885D F1           POP AF
885E C9           RET

```

; SUBROUTINE DIVIDE *

*****

```

885F E5      DIVIDE:  PUSH HL
8860 F5              PUSH AF
8861 D5              PUSH DE
8862 C5              PUSH BC
8863 2AC189         LD HL,(DIVIDD)  ;16 BIT DIVISORED
8866 3AC389         LD A,(DVISOR)  ; 8 BIT DIVISOR
8869 4F              LD C,A          ;STORE IN C
886A 0608           LD B,08H
886C 29      DIV:   ADD HL,HL      ;
886D 7C              LD A,H
886E 91              SUB C
886F 3802           JR C,CNT
8871 67              LD H,A
8872 2C              INC L
8873 10F7           CNT:  DJNZ DIV
8875 22D589         LD (RESULT),HL
8878 C1              POP BC
8879 D1              POP DE
887A F1              POP AF
887B E1              POP HL
887C C9              RET

```

*****

```

887D F5      LDK1:  PUSH AF
887E 3ACD89         LD A,(DS1)
8881 32D489         LD (DSDATA),A
8884 3ACF89         LD A,(DL1)
8887 32D389         LD (DLDATA),A

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 888A F1 POP AF

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

888B C9          RET
;*****
888C F5          LDK2:   PUSH AF
888D CDE688     CALL  DS2DLO
8890 F1          POP   AF
8891 C9          RET
;*****
8892 F5          LDK3:   PUSH AF
8893 3AB989     LD   A, (TYPEX)
8896 FE06       CP   06H
8898 C4E688     CALL  NZ, DS2DLO
889B CDF488     CALL  DL2DS1
889E F1          POP   AF
889F C9          RET
;*****
88A0 F5          LDK4:   PUSH AF
88A1 3AB989     LD   A, (TYPEX)
88A4 FE06       CP   06H
88A6 C4F488     CALL  NZ, DL2DS1
88A9 CDE688     CALL  DS2DLO
88AC F1          POP   AF
88AD C9          RET
;*****
88AE F5          LDK5:   PUSH AF
88AF 3AB989     LD   A, (TYPEX)
88B2 FE06       CP   06H
88B4 CCF488     CALL  Z, DL2DS1
88B7 CDE688     CALL  DS2DLO
88BA F1          POP   AF
88BB C9          RET

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 88BB C9 RET
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

*****

88BC F5 LDK6: PUSH AF
 88BD CDE688 CALL DS2DLO
 88C0 F1 POP AF
 88C1 C9 RET

*****

88C2 F5 LDK7: PUSH AF
 88C3 CDF488 CALL DL2DS1
 88C6 F1 POP AF
 88C7 C9 RET

*****

88C8 F5 LDK8: PUSH AF
 88C9 CDE688 CALL DS2DLO
 88CC F1 POP AF
 88CD C9 RET

*****

88CE F5 LDK9: PUSH AF
 88CF CDE688 CALL DS2DLO
 88D2 F1 POP AF
 88D3 C9 RET

*****

88D4 F5 LDK10: PUSH AF
 88D5 CDF488 CALL DL2DS1
 88D8 F1 POP AF
 88D9 C9 RET

*****

88DA F5 LDK11: PUSH AF
 88DB CDE688 CALL DS2DLO
 88DE F1 POP AF
 88DF C9 RET

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม้วารณใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

;*****

```

88E0 F5      LDK12:   PUSH AF
88E1 CDE688          CALL DS2DLO
88E4 F1      POP AF
88E5 C9      RET

```

;*****

;SHORT AXIS MOVE LONG NOT *

;*****

```

88E6 F5      DS2DLO:  PUSH AF
88E7 3E00          LD A,00H
88E9 32D389          LD (DLDATA),A
88EC 3ACE89          LD A,(DS2)
88EF 32D489          LD (DSDATA),A
88F2 F1      POP AF
88F3 C9      RET

```

;*****

```

88F4 F5      DL2DS1:  PUSH AF
88F5 3AD089          LD A,(DL2)
88F8 32D389          LD (DLDATA),A
88FB 3ACD89          LD A,(DS1)
88FE 32D489          LD (DSDATA),A
8901 F1      POP AF
8902 C9      RET

```

;*****

```

8903 F5      TURNH1:  PUSH AF
8904 3AB989          LD A,(TYPEX)
8907 FE06          CP 06H
8909 CC3F87          CALL Z,HOMES
890C F1      POP AF

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 890D C9 RET

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

*****

```

890E F5      TURNH2:  PUSH AF
890F 3AB989      LD A, (TYPEX)
8912 FE06      CP 06H
8914 C43F87      CALL NZ,HOMES
8917 F1      POP AF
8918 C9      RET
    
```

*****

```

;      MOVE LEN      FUNCTION      *
;      MOVE LEN ON 2 AXIS LONG,SHORT *
*****
    
```

```

8919 F5      MOVELEN:  PUSH AF
891A C5      PUSH BC
891B CD2489      CALL LAXIS
891E CD4B89      CALL SAXIS
8921 C1      POP BC
8922 F1      POP AF
8923 C9      RET
    
```

*****

```

;      MOVE LEN ALONG LONG AXIS      *
*****
    
```

```

8924 F5      LAXIS:    PUSH AF
8925 C5      PUSH BC
8926 D5      PUSH DE
8927 3E33      LD A, 33H
8929 32C889      LD (ROTBUF),A
892C 3AD389      LD A, (DLDATA) ;MOVE IN LONG AXIS
892F 57      LD D,A
8930 0190C0      LD BC,PA2
    
```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 8933 3AC889 LONG: LD A, (ROTBUF)

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

8936 E6F0          AND OF0H
8938 ED79          OUT (C),A
893A CD9589        CALL DELAY
893D 3AC889        LD A,(ROTBUF)
8940 OF            RRCA
8941 32C889        LD (ROTBUF),A
8944 15            DEC D
8945 20EC          JR NZ, LONG
8947 D1            POP DE
8948 C1            POP BC
8949 F1            POP AF
894A C9            RET
;*****
;  MOVE LEN ALONG SHORT AXIS  *
;*****
894B F5            SAXIS:  PUSH AF
894C C5            PUSH BC
894D D5            PUSH DE
894E 3E33          LD A,33H
8950 32C889        LD (ROTBUF),A
8953 3AD489        LD A,(DSDATA) ;MOVE IN SHORT AXIS
8956 57            LD D,A
8957 0190C0        LD BC,PA2
895A 3AC889        SHORT:  LD A,(ROTBUF)
895D E60F          AND OFH
895F ED79          OUT (C),A
8961 CD9589        CALL DELAY
8964 3AC889        LD A,(ROTBUF)
8967 07            RLCA

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 8967 07 ทั่ววาระใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

8968 32C889      LD (ROTBUF),A
896B 15          DEC D
896C 20EC       JR NZ,SHORT
896E D1         POP DE
896F C1         POP BC
8970 F1         POP AF
8971 C9         RET
    
```

```

;*****
; OPEN MACHANICAL SHUTTER *
;*****
    
```

```

8972 F5      OPSHUTT: PUSH AF
8973 C5      PUSH BC
8974 D5      PUSH DE
8975 0182C0  LD BC,PC1
8978 16AF    LD D,0AFH
897A 3E80    OPS:   LD A,80H      ;ON PC1 BIT 7 TO
                        OPEN SHUTTER
897C ED79    OUT (C),A
897E CD9589  CALL DELAY
8981 15      DEC D
8982 20F6    JR NZ,OPS
8984 D1      POP DE
8985 C1      POP BC
8986 F1      POP AF
8987 C9      RET
    
```

```

;*****
    
```

```

8988 C5      DELAY1:  PUSH BC
8989 F5      PUSH AF
898A 01FFAF  LD BC,0AFFH
    
```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 898A 01FFAF LD BC,0AFFH
 ไม่วารณิใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

898D 0B      DELX:      DEC BC
898E 78      LD A,B
898F B1      OR C
8990 20FB    JR NZ,DELX
8992 F1      POP AF
8993 C1      POP BC
8994 C9      RET

```

```

;*****
;*          DELAY MOTOR          *
;*****

```

```

8995 C5      DELAY:PUSH BC
8996 01FF3F  LD BC,03FFFH
8999 0D      DEL1: DEC C
899A 20FD    JR NZ,DEL1
899C 05      DEC B
899D 20FA    JR NZ,DEL1
899F C1      POP BC
89A0 C9      RET

```

```

;*****
;          DATA AREAS          *
;*****

```

```

89A1 0103070F1F  DATA1:  DFB  01H,03H,07H,0FH,1FH,3FH,
                                     7FH,0FFH  ;KEY 1-8
89A9 0103070F00  DATA2:  DFB  01H,03H,07H,0FH,00H
                                     ;KEY 9-12

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

*****

;*   BUFFERS AREA   *

*****

89AE 01	DBUFA:	DFB 1	;CONTAIN CONTENT OF A FRO
89AF 01	KEYST1:	DFB 1	;CONTAIN STATUS OF KEY 1-
89B0 01	KEYST2:	DFB 1	;CONTAIN STATUS OF KEY 9-
89B1 01	FNWORK:	DFB 1	;INDEX IS WORKS FINISH!
89B2 01	DBUFPB:	DFB 1	;CONTAIN PATTERN TO OR WI
89B3 01	TOGK1:	DFB 1	;IS KEY 1 PRESSED!
89B4 01	TOGK8:	DFB 1	;IS KEY 8 PRESSED!
89B5 01	LFORMAT:	DFB 1	;STATUS OF LARGE FORMAT
89B6 01	MFORMAT:	DFB 1	;STATUS OF MEDIUM FORMAT
89B7 01	SFORMAT:	DFB 1	;STATUS OF SMALL FORMAT
89B8 01	CNTFT:	DFB 1	;COUNT HOW MANNY FORMAT
89B9 01	TYPEX:	DFB 1	;CONTAIN TYPE OF FORMAT 6
89BA 01	TOGK6:	DFB 1	;IS KEY 6 PRESSED!
89BB 01	TOGK9:	DFB 1	;IS KEY 9 PRESSED!
89BC 01	TOGK12:	DFB 1	;IS KEY 12 PRESSED!
89BD 01	BRK:	DFB 1	;IS WORK IN ANY OF FORMAT
89BE 01	NSEL:	DFB 1	;ANY FORMATE SWITCH NOT P
89BF 01	STEPS:	DFB 1	;STEP OF SHORT AXIS
89C0 01	STEPL:	DFB 1	;STEP OF LONG AXIS
89C1	DIVIDD:	DFS 2	;16 BIT DIVISORED
89C3 01	DVISOR:	DFB 1	;8 BIT DIVISOR
89C4 01	SW1BUF:	DFB 1	;INDEX SW1 IS PRESS!
89C5 01	SW2BUF:	DFB 1	;INDEX SW2 IS PRESS!
89C6 01	SW3BUF:	DFB 1	;INDEX SW3 IS PRESS!
89C7 01	SW4BUF:	DFB 1	;INDEX SW4 IS PRESS!
89C8 01	ROTBUF:	DFB 1	;CONTAIN ROTATE DATA
89C9	COUNTL:	DFS 2	;COUNT DISTANT FROM SW4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม้วารณี่ใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

89CB	COUNTS:	DFS 2	;COUNT	DISTANT FROM SW2
89CD 01	DS1:	DFB 1	;CONTAIN	SIZE OF DISTANT
89CE 01	DS2:	DFB 1	;CONTAIN	SIZE OF DISTANT
89CF 01	DL1:	DFB 1	;CONTAIN	SIZE OF DISTANT
89D0 01	DL2:	DFB 1	;CONTAIN	SIZE OF DISTANT
89D1 01	DPP1:	DFB 1	;PATTERN	OF LED DISPLAY
89D2 01	DPP2:	DFB 1	;PATTERN	OF LED DISPLAY
89D3 01	DLDATA:	DFB 1	;CONTAIN	DATA OF FUNC. MO
89D4 01	DSDATA:	DFB 1	;CONTAIN	DATA OF FUNC. MO
89D5 01	RESULT:	DFB 1	;RESULT	FROM DIVIDE SUBRO
0000		END		
EFFF	AUTORUN	0080	BACK	84C1 BLANK
89BD	BRK	84E9	CHECK1	8508 CHECK2
8435	CHECKFORMAT	84CD	CHECKLED	84B9 CHKTYPE
8523	CLEAR	009F	CLRTIF	884E CLSWBUF
8873	CNT	89B8	CNTFT	89C9 COUNTL
89CB	COUNTS	8529	CRL	89A1 DATA1
89A9	DATA2	89AE	DBUFA	89B2 DBUFPB
8999	DEL1	8995	DELAY	8988 DELAY1
898D	DELX	8544	DISP	8566 DISP2
853E	DISPLAY	8560	DISPLAY2	87A2 DIST
87B6	DIST1	8809	DIST2	87A9 DISTL
87FB	DISTS	886C	DIV	89C1 DIVIDD
885F	DIVIDE	89CF	DL1	89D0 DL2
88F4	DL2DS1	89D3	DLDATA	89D1 DPP1
89D2	DPP2	89CD	DS1	89CE DS2
88E6	DS2DLO	89D4	DSDATA	89C3 DVISOR
80C5	END1	828D	END10	82CC END11
8321	END12	80ED	END2	8112 END3
813A	END4	815F	END5	819F END6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่วาทกรรมใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

81C4	END7	81F4	END8	824E	END9
87D8	ENDL	882B	ENDS	876F	ENDX
871A	ENDY	89B1	FNWORK	861B	FSTEP
874A	HHX	86F5	HHY	86DF	HOME
86EA	HOMEL	873F	HOMES	8092	KEY1
8250	KEY10	828F	KEY11	82CE	KEY12
80C7	KEY2	80EF	KEY3	8114	KEY4
813C	KEY5	8161	KEY6	81A1	KEY7
81C6	KEY8	81F6	KEY9	89AF	KEYST1
89B0	KEYST2	8475	LARGE	8924	LAXIS
887D	LDK1	88D4	LDK10	88DA	LDK11
88E0	LDK12	888C	LDK2	8892	LDK3
88A0	LDK4	88AE	LDK5	88BC	LDK6
88C2	LDK7	88C8	LDK8	88CE	LDK9
89B5	LFORMAT	8933	LONG	8630	LSTEP
8323	MA1	8357	MA2	838B	MA3
8084	MAIN	848D	MEDIUM	89B6	MFORMAT
8919	MOVELEN	8662	MSTEP	89BE	NSEL
8794	OFFMOTOR	897A	OPS	8972	OPSHUTT
C080	PA1	C090	PA2	C081	PB1
C091	PB2	C082	PC1	C092	PC2
C083	PCTRL1	C093	PCTRL2	8404	RESTART12
83DA	RESTART6	83E8	RESTART9	89D5	RESULT
0017	RLDR1H	0016	RLDR1L	89C8	ROTBUF
894B	SAXIS	86C6	SETDATA	89B7	SFORMAT
895A	SHORT	84A3	SMALL	857F	SND
858C	SND1	8591	SNDI	85B0	SNDI1
85C9	SNDI2	85CD	SOUND	85DA	SOUND1
85DF	SOUNDI	85FE	SOUNDI1	8617	SOUNDI2
8694	SSTEP	89C0	STEPL	89BF	STEPS

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในการเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

882F	SW1	89C4	SW1BUF	8846	SW1P
8773	SW2	89C5	SW2BUF	878C	SW2PD
87DC	SW3	89C6	SW3BUF	87F3	SW3P
871E	SW4	89C7	SW4BUF	8737	SW4PD
0010	SYSCAL	0010	TCR	009D	TIME1
0015	TMDR1H	0014	TMDR1L	89B3	TOGK1
89BC	TOGK12	89BA	TOGK6	89B4	TOGK8
89BB	TOGK9	8903	TURNH1	890E	TURNH2
89B9	TYPEX	83BF	WORKEND		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการใช้งาน

AO-A19	ADDRESS BUS ระหว่าง RESET จะเป็น HIGH IMPEDANCE
$\overline{\text{BUSAK}}$	BUS ACKNOWLEDGE เป็นขา OUTPUT ACTIVE LOW ทำงานที่ค่าเมื่อ Z80180 ตอนส่งของต่อการทำงานของ BUS ของ $\overline{\text{BUSREQ}}$ และจะทำให้ BUS ข้อมูล BUS ADDRESS และสัญญาณ CONTROL บางเส้นเป็น HIGH IMPEDANCE
$\overline{\text{BUSREQ}}$	BUS REQUEST เป็นขา INPUT ACTIVE LOW ซึ่งจะมีความสำคัญสูงกว่า NMI โดยจะมีการตรวจสอบสัญญาณนี้ทุกๆการสิ้นสุดของ MACHINE CYCLE
CKA0 , CKA1	ASYNCHRONOUS CLOCK 0 และ 1 เป็นขาสัญญาณ CLOCK แบบ 2 ทิศทาง คือ จะใช้เป็นขา INPUT หรือ OUTPUT ก็ได้
CKS CLOCK	SERIAL CLOCK เป็นขา CLOCK 2 ทิศทางของ CSI/O เป็นขา OUTPUT โดยจะเป็นครึ่งหนึ่งของ X'TAL หรือ CLOCK OUT เช่น X'TAL 12 MHz Z80180 จะ RUN ที่ 6 MHz
$\overline{\text{CTS0}}$ - $\overline{\text{CTS1}}$	CLEAR TO SEND 0 และ 1 เป็นขา INPUT ACTIVE LOW ใช้ในการควบคุม MODEM
DO-D7	DATA BUS เป็นแบบ 2 ทิศทาง
$\overline{\text{DCDO}}$	DATA CARRIER DETECT 0 เป็นขา INPUT ACTIVE LOW ใช้ควบคุมในการติดต่อกับ MODEM ของ ASCII CHANNEL 0
$\overline{\text{DRBQ0}}$ - $\overline{\text{DRBQ1}}$	DMA REQUEST 0 และ 1 เป็นขา INPUT ACTIVE LOW ใช้ในการขอ DMA และขานี้จะไปวนกลับได้ว่าให้ตรวจสอบสัญญาณที่ขอบหรือระดับได้
R	ENABLE CLOCK เป็นขา OUTPUT ACTIVE HIGH ซึ่งใช้บังคับการทำงานกับอุปกรณ์ภายนอกระหว่างการทำงานเกี่ยวกับ BUS และใช้เชื่อมต่อกับอุปกรณ์ในตระกูล 68XX และ 69XX
$\overline{\text{HALT}}$	เป็นขา OUTPUT ACTIVE LOW จะทำงานเมื่อทำคำสั่ง HALT หรือ SLP
$\overline{\text{INT0}}$	MASKABLE INTERRUPT 0 เป็นขา INPUT ACTIVE LOW สัญญาณที่ขานี้จะถูกตรวจสอบทุกๆการสิ้นสุดของคำสั่ง
$\overline{\text{INT1}}$, $\overline{\text{INT2}}$	เช่นเดียวกับ INT0 แต่มีระดับความสำคัญของลงมาตามลำดับ
$\overline{\text{IORQ}}$	เป็นขา OUTPUT เมื่อมากกว่ากำลังติดต่อกับ I/O หรือขา $\overline{\text{IOE}}$ ใน 64180

- M1** MACHINE CYCLE 1 เป็นขา OUTPUT ACTIVE LOW จะทำงานเมื่อ FETCH OP-CODE หรือเป็นขา LJR ของ 64180
- NMI** NON MASKABLE INTERRUPT เป็นขา INPUT ACTIVE LOW ขานี้จะตอบรับเหตุการณ์ INTERRUPT เสมอ โดยไม่สามารถหยุดด้วย SOFTWARE
- RD** เป็นขาที่ใช้ทำการอ่านข้อมูลจาก MEMORY หรือ I/O
- RFSH** เป็นขาที่ใช้ ADDRESS LOW (A0-A7) ไป REFRESH DYNAMIC RAM หรือ ขา RWT ของ 64180
- RTSO** REQUEST TO SEND เป็นขา OUTPUT ACTIVE LOW ขานี้ใช้โปรแกรมส่งข้อมูลควบคุมโมเด็มของ ASCII CANEL 0
- RXA0 , RXA1** RECEIVE DATA 0 และ 1 เป็นขารับสัญญาณจาก SERIAL PORT ของ ASCII
- RXS** CLOCK SERIAL RECEIVE DATA เป็นขารับสัญญาณ SERIAL ของ CSIO
- ST** STATUS เป็นขา OUTPUT ACTIVE HIGH ใช้แสดงสถานะการทำงานของ CPU โดยร่วมกับ M1 และ HALT ดังตาราง :-

ST	HALT	กั	Operation
0	1	0	CPU operation (1st op-code fetch)
1	1	0	CPU operation (2nd op-code and 3rd op-code fetch)
1	1	1	CPU operation (MC except for op-code fetch)
0	X	1	DMA operation
0	0	0	HALT mode
1	0	1	SLEEP mode (including SYSTEM STOP mode)

NOTE X: Don't care
MC: Machine cycle

$\overline{TEND0}-\overline{TEND1}$	TRANSFER END 0 และ 1 เป็นขา OUTPUT ACTIVE LOW ใช้แสดงถึงว่าทำ DMA ล้มเหลวแล้ว
TOUT	TIMER OUT ใช้กับอินพุตสำหรับ PRT CHANNEL 1
TXA0 , TXA1	TRANSMIT DATA 0 และ 1 เป็นขาส่งข้อมูล SERIAL ของ ASCII
TXS	CLOCK SERIAL TRANSMIT DATA เป็นขาส่งข้อมูล SERIAL ของ CSIO
WAIT	ขา INPUT ACTIVE LOW จะถูกตรวจที่ขอบขาของ CLOCK ลูกที่ 2 ของทุกๆ MACHINE เมื่อเริ่มการวัดให้อุปกรณ์ภายนอกทำงานให้ทันกับการทำงานของ CPU
WR	ใช้สำหรับขาส่งข้อมูลไปยัง I/O หรือ MEMORY
X'TAL.	เป็นขาที่ใช้ต่อกับ X'TAL.
ขั้วที่ MULTIPLEX	
A18/TOUT	ระหว่าง RESET จะเป็น A18 แต่ถ้ามีการเลือก SET BIT TOC1 หรือ TXS ใน TIMER CONTROL REGISTOR (TCR) ก็จะทำให้เป็น TOUT
CKA0/DREQ0	ระหว่าง RESET ขั้วนี้จะ เป็น CKA0 แต่ถ้า DM1 หรือ SM1 ใน DMA MODE REGISTOR (DMODE) ถูก SET เป็น 1 จะเป็นขา DREQ0
CKA1/ $\overline{TEND0}$	ระหว่าง RESET จะเป็น CKA1 แต่ถ้า BIT CKA1D ใน ASCII ถูก SET จะเป็นขา $\overline{TEND0}$
RXS/ $\overline{CTS1}$	ระหว่าง RESET ขั้วนี้จะ เป็นขา RXS ถ้า BIT CTS1E ใน ASCII ถูก SET จะเป็นขา $\overline{CTS1}$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

INTERNAL I/O REGISTER

ซึ่งมีด้วยกัน 64 I/O ADDRESS ดังแสดงในรูป :-

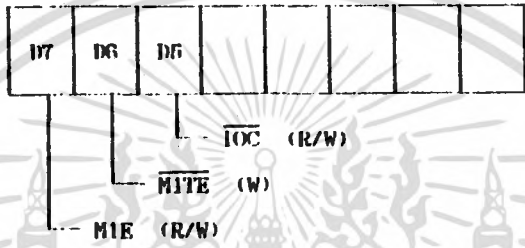
	Register	Mnemonic	Address	
			Binary	Hexadecimal
ASCII	ASCII Control Register A Ch 0	CN1A0	XX000000	00H
	ASCII Control Register A Ch 1	CN1A1	XX000001	01H
	ASCII Control Register B Ch 0	CN1B0	XX000010	02H
	ASCII Control Register B Ch 1	CN1B1	XX000011	03H
	ASCII Status Register Ch 0	STAT0	XX000100	04H
	ASCII Status Register Ch 1	STAT1	XX000101	05H
	ASCII Transmit Data Register Ch 0	TD00	XX000110	06H
	ASCII Transmit Data Register Ch 1	TD01	XX000111	07H
	ASCII Receive Data Register Ch 0	RD00	XX001000	08H
ASCII Receive Data Register Ch 1	RD01	XX001001	09H	
CSVD	CSVD Control Register	CN1R	XX001010	0AH
	CSVD Transmit/Receive Data Register	TR00	XX001011	0BH
Timer	Timer Data Register Ch 0I	TD000I	XX001100	0CH
	Timer Data Register Ch 0II	TD000II	XX001101	0DH
	Reload Register Ch 0I	RD000I	XX001110	0EH
	Reload Register Ch 0II	RD000II	XX001111	0FH
	Timer Control Register	TCR	XX010000	10H
	Reserved		XX010001	11H
	Timer Data Register Ch 1I	TD010I	XX010100	14H
	Timer Data Register Ch 1II	TD010II	XX010101	15H
	Reload Register Ch 1I	RD010I	XX010110	16H
Reload Register Ch 1II	RD010II	XX010111	17H	
Others	Free Running Counter	FRC	XX011000	18H
	Reserved		XX011001	19H
			XX011111	1FH
DMA	DMA Source Address Register Ch 0I	SAR0I	XX100000	20H
	DMA Source Address Register Ch 0II	SAR0II	XX100001	21H
	DMA Source Address Register Ch 0B	SAR0B	XX100010	22H
	DMA Destination Address Register Ch 0I	DAR0I	XX100011	23H
	DMA Destination Address Register Ch 0II	DAR0II	XX100100	24H
	DMA Destination Address Register Ch 0B	DAR0B	XX100101	25H
	DMA Byte Count Register Ch 0I	BCR0I	XX100110	26H
	DMA Byte Count Register Ch 0II	BCR0II	XX100111	27H
	DMA Memory Address Register Ch 1I	MAR1I	XX101000	28H
	DMA Memory Address Register Ch 1II	MAR1II	XX101001	29H
	DMA Memory Address Register Ch 1B	MAR1B	XX101010	2AH
	DMA I/O Address Register Ch 1I	IAR1I	XX101011	2BH
	DMA I/O Address Register Ch 1II	IAR1II	XX101100	2CH
	Reserved		XX101101	2DH
	DMA Byte Count Register Ch 1I	BCR1I	XX101110	2EH
	DMA Byte Count Register Ch 1II	BCR1II	XX101111	2FH
	DMA Status Register	DSTAT	XX110000	30H
DMA Mode Register	DMODE	XX110001	31H	
DMA/WAIT Control Register	DCN1L	XX110010	32H	
INT	I Register (Interrupt Vector Low Register)	I	XX110011	33H
	INT/TRAP Control Register	ITC	XX110100	34H
	Reserved		XX110101	35H
Refresh	Refresh Control Register	RCR	XX110110	36H
	Reserved		XX110111	37H
MMU	MMU Common/Bank Register	CBR	XX111000	38H
	MMU Bank Read Register	BRB	XX111001	39H
	MMU Common/Bank Area Register	CBAR	XX111010	3AH
I/O	Reserved		XX111011	3BH
			XX111101	3DH
	Operation Mode Control Register	OMCR	XX111110	3EH
	I/O Control Register	ICR	XX111111	3FH

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่... งานเพื่อ... ศึกษา... นี้... อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า...
 ไม่สามารถใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

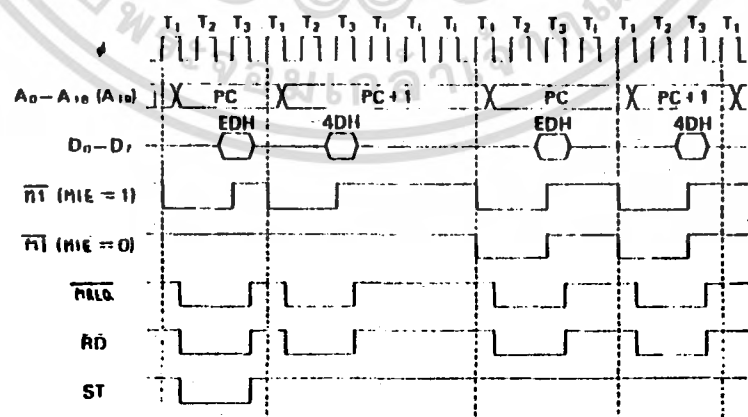
OPERATION MODE

Z80180 สามารถกำหนดการที่เรทให้เงื่อนไข 64180 ได้ โดยแถว SET BIT CONTROL MODE CONTROL REGISTER (ONCE I/O ADDRESS 3EH)

MIE (MI ENABLE)

จะพบว่า RESET BIT นี้จะเป็น 1 MI OUTPUT จะเป็น LOW เมื่อ FETCH OP CODE และเนื่องจากเราทำคำสั่ง RETI ของ Z80180 จะถูกกระทำ 2 ครั้งใน 1 คำสั่ง จึงทำให้เกิด MI ขึ้น 2 ครั้งด้วยก็เขาจะทำให้เกิด INTERRUPT เข้ามาได้แม้ยังทำไม่กับคำสั่ง ด้วยเหตุนี้ BIT MIE จะถูก SET เป็น 0 สำหรับ Z80180 เพื่อให้ MI ถูกทำงานปกติคือ เมื่อทำคำสั่ง RETI จะมี MI เพียงครั้งเดียว ดังรูป :-

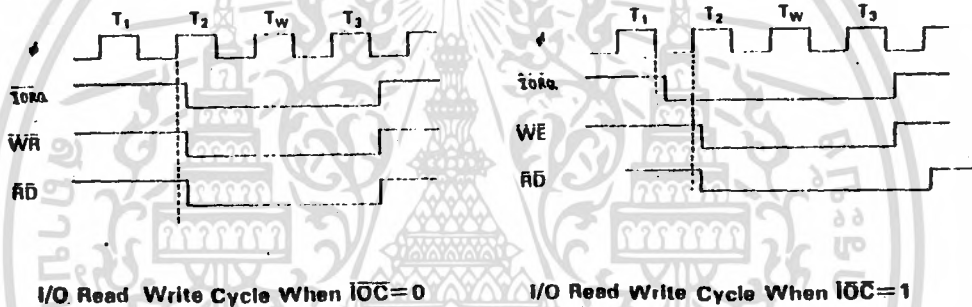

MITE (MI TEMPORARY ENABLE) ให้กับการต่อ INTERFACE กับ Z80 P/O

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

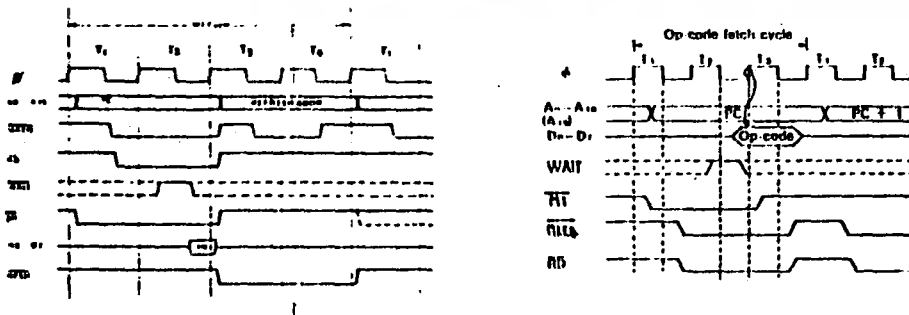
$\overline{IO\overline{C}}$

เป็น BIT ใช้ควบคุม TIMING ของ $\overline{IO\overline{C}}$ และ $\overline{RD}$ ให้เพิ่มขึ้น Z80 หรือ 64180 โดยถ้า BIT นี้ถูก SET เป็น 1 TIMING จะเพิ่ม طول 64180 คือ $\overline{IO\overline{C}}$ และ $\overline{RD}$ จะ ACTIVE ที่ปลายขาของ T1 แต่ถ้า BIT นี้เป็น 0 TIMING จะเพิ่มของ Z80 คือ จะ ACTIVE ที่ปลายขาของ T2 เพื่อให้สัญญาณที่ส่งของ Z80 ได้ ระหว่าง RESET BIT นี้จะเป็น 1 ดังรูป :-

เกี่ยวกับ TIMING

ให้ตรวจสอบละเอียดในคู่มือเกี่ยวกับภาษาอังกฤษ แต่แล้วสรุปได้ว่า Z80180 ให้เวลาในการทำคำสั่งใน 1 MACHINE CYCLE น้อยกว่า Z80 คือ 1 T STATE คือ ใช้เวลาใน 1 MACHINE CYCLE เพียง 3 T STATE ในขณะที่ Z80 ให้ 4 T STATE จะเห็นได้ว่าในขณะที่ให้ Z80180 RUN ความถี่เดียวกันกับ Z80 CPU Z80180 ก็ยังให้ความเร็วกว่า Z80 ถึงถึง 25% แต่ในขณะเดียวกัน Z80180 ยังสามารถต่อ CLOCK สูงกว่า Z80 ได้มากกว่า 1 เท่า จึงทำให้ความเร็วในการทำงานของ Z80180 ดีกว่ามาก ดูรูปเปรียบเทียบ T STATE ของ Z80 กับ Z80180

WAIT STATE GENERATOR

Z80180 ทำงานด้วยความเร็วที่สูงเกินขีดจำกัดทำให้ MEMORY หรือ I/O ทำงานไม่ทันจึงต้องมีสัญญาณเป็นตัวช่วยกำหนดความหน่วงระหว่าง CPU กับอุปกรณ์ภายนอกที่มีคือ สัญญาณ WAIT ซึ่ง Z80 นี้จะต้องให้อุปกรณ์ภายนอกส่งสัญญาณเข้ามาในบิต Z80180 ทั้งสามารถให้โปรแกรมจำนวน WAIT STATE เพื่อเพิ่มเข้าไปในขณะ CPU ผู้คิดคำสั่งหรือตัว DMA ด้วย

การโปรแกรมจะให้ 4 BIT ของ DMA/WAIT (DMWTR), REGISTER (DCNTL I/O ADDRESS 32H)

BIT	7	6	5	4
	MW11	MW10	IW11	IW10

BIT 7 , 6 MW11 , MW10 (MEMORY WAIT INSERTION)
จะทำการเพิ่มจาก 0-3 WAIT STATE ของการเข้าถึง MEMORY โดยการโปรแกรม

MW11	MW10	จำนวน WAIT STATE
0	0	0
0	1	1
1	0	2
1	1	3

BIT 5 , 4 IW11 , IW10 (I/O WAIT INSERTION)
จะทำการเพิ่ม WAIT STATE ให้กับ I/O ภายนอกจาก 1-6 ดังตาราง

IW11	IW10	I/O ภายนอก	INT0
0	0	1	2
0	1	2	4
1	0	3	6
1	1	4	6

จะเห็นว่า WAIT STATE ของ I/O มากกว่า MEMORY อยู่ที่ T STATE เพราะขณะเข้าถึง I/O หนึ่ง WAIT STATE จะบวกเพิ่มกับ 1 ควบคู่กัน ดังนั้นเมื่อเพิ่ม WAIT STATE เข้าไปก็จะรวมกับที่มีอยู่ปกติ และส่วน INTO ก็เช่นเดียวกัน ขณะเกิด INTO หนึ่ง จะมี WAIT STATE อยู่ 2 WAIT STATE ควบคู่กัน และขณะที่ RESET BIT CONTROL WAIT STATE ทั้ง 4 จะเป็น 1 ทั้งหมด คือ อยู่ใน MODE ของ MAX WAIT STATE

ตัวอย่างเช่น เราต้องการเพิ่ม WAIT STATE ในเวลาเข้าถึง MEMORY 2 WAIT STATE จะไปแกรม ดังนี้ :-

```

IN0  A , (32H)  ; IN ค่าใน REGISTER DMA/WAIT
AND  0BFH      ; FILL เฉพาะ BIT 7 และ 8 เท่านั้น
OUT0 (32H) , A ; ที่ใช้ IN แล้ว AND ก็เพราะว่า REGISTER นี้
                ; มีการกำหนดเกี่ยวกับ DMA ดังนั้นเราจึง FILL
                ; เฉพาะ BIT ที่ต้องการไปแกรม
    
```

ดูรูปขณะ WAIT STATE หนึ่ง

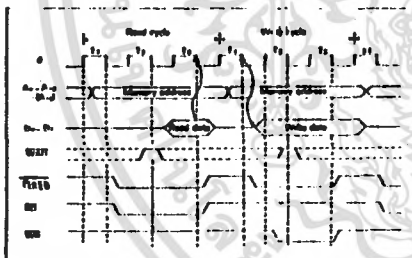

Figure 2.2.8 Memory Read/Write Timing (without wait state)

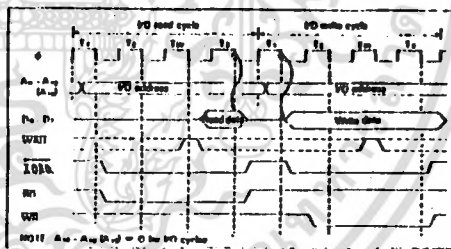

Figure 2.2.9 I/O Read/Write Timing

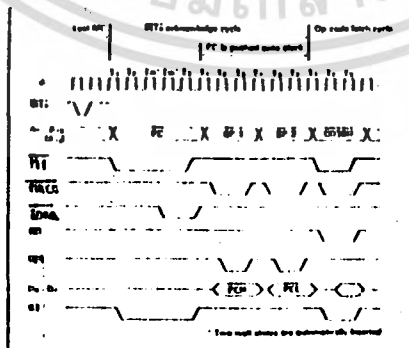

Figure 2.2.7 RTI Mode 1 Timing

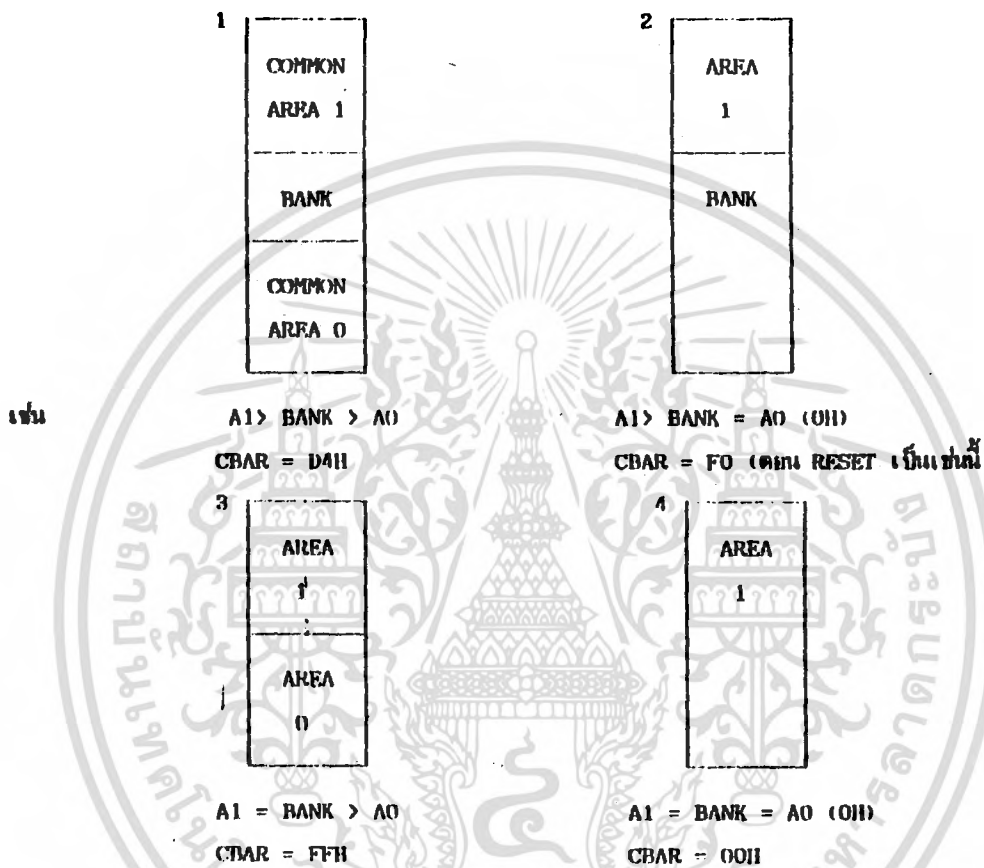
HALT and LOW POWER MODE

มีด้วยกัน 4 MODE คือ

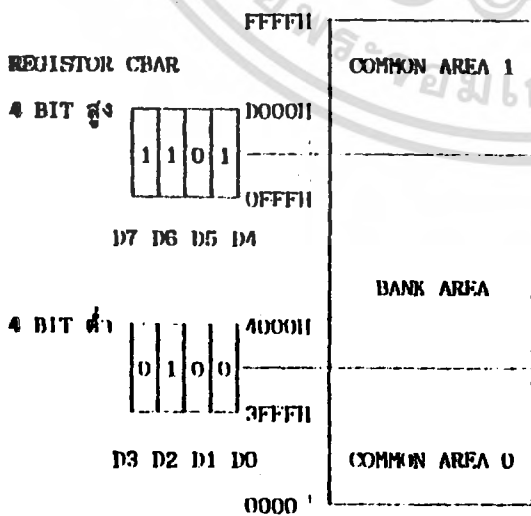
- HALT MODE** โดยที่คำสั่ง 76H จะทำให้ CPU หยุดทำงาน แต่การที่งานต่างๆของ CPU ทั้งหมดจะหยุดจาก HALT โดย RESET หรือ INTERRUPT
- SLEEP MODE** โดยที่การที่คำสั่ง SLP ซึ่ง CPU จะหยุด CLOCK ภายใน ทำให้ ADDRESS เป็น HIGH , DATA BUS เป็น TRISTATE , DRAM REFRESH , INTERNAL DMAC หยุดทำงานการออกจาก SLEEP MODE โดยการ RESET หรือ INTERRUPT
- IOSTOP MODE** ใช้หยุดการทำงานของ CHIP ภายในคือ ASCII , CSI/O และ PRT โดยการ SET BIT ใน I/O CONTROL REGISTER (ICR I/O ADDRESS 3FH) เป็น 1 และจะให้ทางต่อที่ RESET หรือไปแอมให้ BIT ใน ICR เป็น 0
- SYSTEM STOP MODE** เป็นมารวมกันของ IOSTOP กับ SLEEP MODE โดยการ SET BIT ใน ICR แล้วตามด้วยคำสั่ง SLP จะทำให้ IO ภายในหยุดทำงานและ CPU หยุดทำงานเพื่อเป็นการประหยัดพลังงาน ซึ่งใน MODE นี้ CPU จะกินกระแสเพียง 7.6 MA ในขณะที่จะกินกระแสประมาณ 35 MA เมื่อจะออกจาก SYSTEM STOP MODE ก็โดยการ RESET หรือ INTERRUPT ตามาชนอก

MEMORY MANAGEMENT UNIT (MMU)

ให้เป็นตัวขยาย MEMORY จาก 64 K (LOGICAL) เป็น 1 MBYTE (PHYSICAL) โดยการทำงาน 64 K BYTE LOGICAL. (คือ ADDRESS หลักที่ใช้เช่นเดียวกับ Z80) เป็น 3 ส่วนในการใช้งานด้วยกัน คือ COMMON AREA 0 , BANK AREA และ COMMON AREA 1 โดยการกำหนดไปแอมจะจัด MAP LOGICAL ใน REGISTER I/O CHAR (ADDRESS 3AH) ซึ่งใน REGISTER นี้จะแบ่งเป็น 2 นิบเบิล คือ 4 BIT สูง และ 4 BIT ต่ำ โดย 4 BIT สูงใช้ไปแอมนี้ที่ของ COMMON AREA 1 และ 4 BIT ต่ำใช้ไปแอมส่วน BANK AREA ดังนั้นการไปแอม REGISTER CHAR นี้ก็จะจัด MAP ได้เป็น 2⁴ คือ 4 ฐานยก 4 ดังรูป :-

MAP LOGICAL ปกติ

จากรูปเห็นเราไปโปรแกรม REGISTOR CBAR ให้ MAP LOGICAL เป็น COMMON AREA 0 ตั้งแต่ ADDRESS 0000-3FFFH , BANK AREA ตั้งแต่ 4000H-CFFFH และ COMMON AREA 1 ตั้งแต่ 1000-FFFF ทั้งนี้เป็นไปตามค่าใน CBAR ทั้ง 2 นิบแท้ เพราะนิบแท้สูงเป็นของ AREA 1 ซึ่งคือ 0DH ที่คือ AREA1 เริ่มที่ 1000H-FFFFH และนิบแท้ต่ำจะเป็นจุดสิ้นสุดของ BANK AREA ที่ 04H ก็คือ ถัดจาก AREA 1 เป็นต้นไป จนถึง 4000H เป็น BANK ที่เหลือจึงเป็น AREA 0 นั่นเอง

จากค่าที่โปรแกรมใน CBAR จึงทำให้โปรแกรม (COMMON AREA ทั้ง 2 และ BANK ได้ตั้งแต่ 4 K BYTE ขึ้นไป เช่น ให้นำแอสซ็องของ CBAR = 0FH ก็คือ AREA 1 มีค่าตั้งแต่ F000-FFFFH (คือ 4 K อย่างต่ำนั่นเอง) และจุดที่นำสิ่งแยกจากหน่วยจัด MAP ทั้ง 4 ฐานแบบไม่มีคือ COMMON 0 และ BANK สามารถเปิดพื้นที่ที่ก็เหมือนกันได้ (เช่นช่องเดียวกัน) และ COMMON AREA 1 กับ BANK ก็สามารถโปรแกรมให้ถูกที่ใดก็ได้คือช่วงแอสซ็องตั้งแต่ 4 K BYTE ขึ้นไปของส่วน PHYSICAL ADDRESS (1 MBYTE โดยใช้ร่วมกับ REGISTOR อีก 2 ตัว) แต่ส่วน (COMMON AREA 0 แล้วจะเป็น BASED หรือ MONITOR ของระบบก็ตาม

จากที่กล่าวมาเรายังไม่พูดถึงการขยาย MEMORY ออกไปมากกว่า 64 K เพราะว่าเราจะต้องใช้ MEMORY เกินกว่า 64 K ขึ้น จะต้องถึงส่วนของ LOGICAL ด้วย เนื่องด้วยคำสั่งของ Z80 ไม่สามารถอ้าง MEMORY เกินนี้ได้ ดังนั้นการอ้างถึง MEMORY ทั้งหมดจึงเป็นส่วนของ LOGICAL แต่ข้อมูลที่ทุกกระทำการจริงจะเป็นส่วนของ PHYSICAL เช่น ในคำสั่งอาจเป็นดังนี้

LD A, (8000H)

ซึ่งดูจากคำสั่งนี้จะเป็นการอ้างที่ตำแหน่ง 8000H (สมมติในส่วน BANK AREA) แต่เรา SET PHYSICAL ADDRESS ไว้ที่ 10000H นั่นหมายความว่าเราทำคำสั่งข้างต้นให้คอมพิวเตอร์จะดูที่ที่ ADDRESS 10000H นั่นเอง

การคิด PHYSICAL ADDRESS

- 1) จะกระทำในส่วนของ BANK และ (COMMON AREA 1) โดยผ่านทาง REGISTOR I/O CBAR และ HOR คูณด้วย 1000H แล้วนำค่าที่ได้บวกกับ LOGICAL ADDRESS ของส่วนนั้นๆ (BANK หรือ COMMON AREA 1)
- 2) การกระทำทั้งหมดเกิดขึ้นภายใน CPU เอง ดังนั้นการอ้าง ADDRESS ในโปรแกรมก็จะเป็น 64 K คือตาม LOGICAL ที่กำหนดใน CBAR นั่นเอง

REGISTOR CONTROL

CBAR : (COMMON/BANK AREA REGISTOR (I/O ADDRESS 3AH) ใช้กำหนดพื้นที่ของ LOGICAL ที่เป็น COMMON AREA 0, BANK AREA และ COMMON AREA 1

BIT 7 6 5 4 3 2 1 0

CA 3	CA 2	CA 1	CA 0	BA 3	BA 2	BA 1	BA 0
------	------	------	------	------	------	------	------

CA 3 - CA 0 เป็นส่วนที่บอก ADDRESS เริ่มต้นของ COMMON AREA 1
 BA 3 - BA 0 เป็นส่วนที่บอกจุด ADDRESS สุดท้ายของพื้นที่ BANK AREA ที่ตั้งจากจุดเริ่มต้นของ COMMON AREA 1

CBR : COMMON BASE REGISTER (I/O ADDRESS 38H) เป็น REGISTER I/O 8 BIT เพื่อใช้กำเนิด PHYSICAL COMMON AREA 1

BBR : BANK BASE REGISTER (I/O ADDRESS 39H) ใช้กำเนิด PHYSICAL BANK AREA

ตัวอย่าง กำหนดให้ MONITOR ที่ 0000H-7FFFH และ RAM ใช้จกที่ 10000H โดยมีพื้นที่ STACK ที่ 18000H จากนั้นตั้งกำหนด MAP ใน LOGICAL โดยสมมติให้ STACK มีเนื้อที่ 4 K นอกนั้นเป็น BANK จากนั้นหาค่าให้กับ BANK และ AREA 1 เช่น MAP LOGICAL กำหนดได้เป็นดังนี้ :-

หาค่าใส่ให้กับ BBR และ CBR STACK ที่ 18000 H (PHYSICAL) ที่ LOGICAL เป็น F000 H ดังนั้นค่าใส่ให้กับ CBR เป็น

$$\begin{array}{r} 18000 \\ - F000 \\ \hline 09000 \end{array}$$

จากที่ทราบแล้วว่า ค่าใน CBR จะคูณด้วย 1000 H ดังนั้นในทางกลับกันเมื่อนำค่ามาใส่ให้กับ CBR ก็ต้องทำการหารค่าผลต่างนั้นด้วย 1000 H ก็จะได้ค่าใน CBR = 09 H ส่วน RAMUSER (BANK) ก็เช่นเดียวกัน

$$\begin{array}{r} 10000 \\ - 8000 \\ \hline 08000 \end{array}$$

ที่ BBR = 08 H

ดังนั้นการไปแรมรวมจากใจที่ตัวกว้างก็จะเป็น

$$CBAR = 0F8H, BBR = 08 H \text{ และ } CBR = 09 H$$

เมื่อกำหนดแล้วจะได้ CBAR นิยมใส่ค่า ADDRESS สุดท้ายของ BANK เป็น

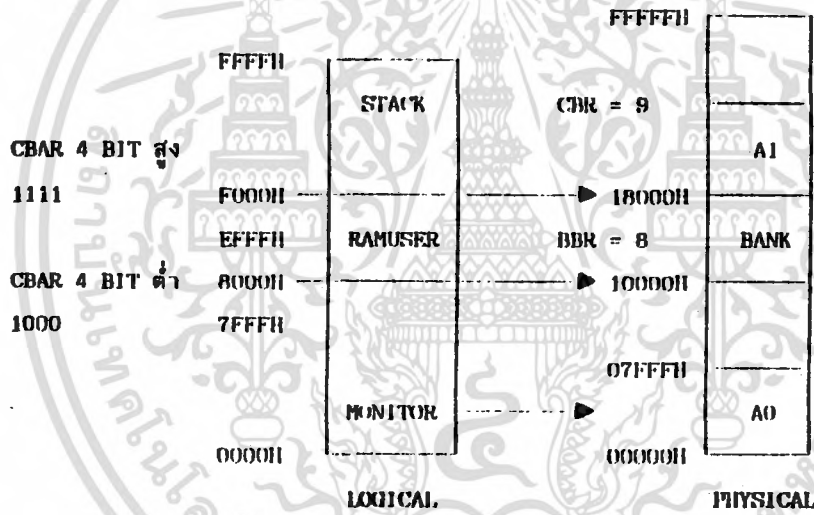
$$8000 + (BBR = 08) \times 1000 H = 10000 H$$

CBAR นิยมใส่ค่า ADDRESS เริ่มต้นของ AREA 1 เป็น

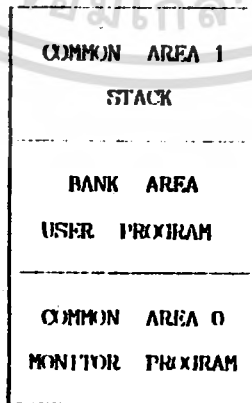
$$0F000 + (CBR = 09) \times 1000 H = 18000 H$$

การโปรแกรม

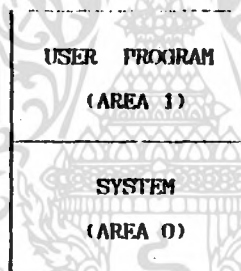
```
LD A, 0F0H
OUT (CHAR), A
LD A, 8
OUT (BDR), A
LD A, 9
OUT (CTR), A
```


ดังนั้นเราอาจจะกล่าวได้ว่าใน LOGICAL ส่วนๆจะถูกจัดเป็น

โดยให้ส่วนของ AREA 1 และ MONITOR คงที่ส่วนของ BANK ให้แยกไปทีละทีได้ใน 1 MBYTE จะ
 เป็นแถวของพื้นที่ของกาเวใช้งานโดยใช้เนื้อที่ของ STACK เป็นแถวกระทำกับส่วนแพรหรือ DATA ที่ใน
 64K ที่ๆ เวื่อเวมของ LOGICAL 64K ออกเป็น PAGE ๑ ใน 1 MBYTE แต่ข้อเสียในกาเวจัดแบกนี้
 จะทำให้ใช้ BANK AREA ได้ไม่เต็มที่ เช่น เวาต้องกาเวใช้ RAM ถึง 32K เต็ม เช่น ให้ ROM
 MONITOR อยู่ที่ 0000-7FFFH และ RAM เริ่มแต่ 8000-FFFFH ซึ่งจะเห็นว่า RAM ในส่วนนี้จะต้อง
 เป็น STACK ด้วยเมื่อกาเวใช้ BANK ออกไปที PHYSICAL มันจะไม่สามารถใช้ได้ถึง 32K เช่นมี RAM
 ที่ตำแหน่ง 18000-1FFFFH อีกเราจะใช้ได้แค่ 24K เพราะพอเราอ้างที่ 0F000 แทนที่ข้อมูลจะถูก
 กระทำที่ 1F000H ก็จะมากกระทำที่ 0F000H แทนตามที่เราหนด AREA 1 ไว้ใน LOGICAL เราจึงอาจ
 แบ่ง MAP เป็นลักษณะกว้างดังนี้ :-

CHAR = 80 H

โดยกำหนดให้ AREA 1 เป็นส่วน USER PROGRAM ส่วน SYSTEM เป็นของ COMMON AREA 0 ดังนั้น
 เมื่อเราให้ AREA 1 เริ่มที่ 8000H ก็จะใช้ RAM ได้ถึง 32 K เต็ม ส่วน SYSTEM ก็คือ ของ
 AREA 0 ซึ่งเป็นส่วน MONITOR แต่ในส่วนนี้เราได้กำหนดไว้ถึง 32 K คือ จาก 7FFF ลงไปถึง
 0000H ซึ่งใน SYSTEM เราอาจจะใส่ RAM ไว้ใน ADDRESS ช่วงนี้เพื่อเป็นเนื้อที่ของ STACK ก็จะทำ
 ให้เราเข้าเนื้อที่ของกาเวใช้งานได้เต็ม

สรุป

- 1) ระหว่าง RESET LOGICAL ใน CBAR จะถูกกำหนดด้วยค่า 0F0H
- 2) ให้กำหนด MAP ADDRESS ของ LOGICAL ที่ค่า CBR (3AH)
- 3) BDR และ CHR จะเป็นตัวกำหนดตำแหน่งของข้อมูลในกาเวใช้งานจริงในทันที 1 MBYTE (PHYSICAL ADDRESS)
- 4) กาเวคิดค่า PHYSICAL ADDRESS คือ นำค่าใน BDR หรือ CBR คูณด้วย 1000H แล้วบวกด้วย LOGICAL ของพื้นที่ที่ๆ

ข้อสังเกต ในการจัดวางแผนที่ SET MAP ทั้ง 4 อย่าง ที่กล่าวในตอนต้น เช่น ตอน
RESET CBAR = FO จึงเป็นดังรูป :-

ถ้าระบบของเรามี MONITOR ที่ 0-7FFFH RAM ที่ 8000-FFFFH โดยมี STACK ที่ FE00H ถ้า
ไม่มีการเข้าไป CONTROL REGISTOR ของ MMU ทั้ง 3 ตัวที่ระบบของเราที่ตั้งทำงานได้อยู่ แต่ถ้า
เกิดเราไปแรมให้ BBR = 10 H ตลอดระยะเวลาจะทำงานไม่ได้ก็ไม่ถึงเป็นเช่นนั้น ถ้าตอนแรกที่
เราไม่ได้ไปแรม LEXICAL ให้ AREA 0 แต่ที่ตอนแรกให้ทำงานได้เพราะ BANK AREA ที่ที่
COMMON AREA 0 อยู่ แต่เมื่อไปแรม BBR = 10 H แล้ว BANK AREA เลขกลายเป็น 10000H จึง
ทำให้ COMMON AREA 0 ไม่มีจึงทำให้ระบบทำงานไม่ได้

INTERRUPT

มีด้วยกัน 12 INTERRUPT แบ่งเป็น 4 INTERRUPT ภายนอก และ 8 INTERRUPT
ภายใน โดยมีลำดับความสำคัญมากไปหาน้อย ดังนี้ TRAP (ภายใน) , (ภายนอก) NMI ,
INT0 , INT1 , INT2 , (ภายใน) TIMER 0 , TIMER 1 , DMA CHANNEL 0 , DMA CHANNEL 1
CLOCK SERIAL , ASCII CHANNEL 0 และ ASCII CHANNEL 1

REGISTOR และ FLAG ที่ใช้ควบคุมการ INTERRUPT

INTERRUPT VECTOR LOW (IL) , INTERRUPT VECTOR HIGH (IH) , INTERRUPT
TRAP CONTROL (ITC) และ FLAG IEF1 , IEF2 โดยที่ FLAG IEF1 จะใช้ในการ ENABLE
INTERRUPT ภายในทั้งหมดยกเว้น TRAP

INTERRUPT VECTOR LOW REGISTER (IL I/O ADDRESS 33H)

ใช้เก็บ VECTOR TABLE BYTE ต่ำ ของ INTERRUPT ภายนอก INT1, INT2 และ INTERRUPT ภายในทั้งหมดที่ขึ้น "TRAP" โดย 3 BIT สูงของ IL สามารถโปรแกรมได้ แต่ 5 BIT หลังจะถูก FIX ดังรูป :-

Interrupt Source	Priority	IL			Fixed Code				
		b7	b6	b5	b4	b3	b2	b1	b0
INT1	Highest ↓ Lowest	.	.	.	0	0	0	0	0
INT2		.	.	.	0	0	0	1	0
PRT channel 0		.	.	.	0	0	1	0	0
PRT channel 1		.	.	.	0	0	1	1	0
DMA channel 0		.	.	.	0	1	0	0	0
DMA channel 1		.	.	.	0	1	0	1	0
CS/O		.	.	.	0	1	1	0	0
ASCI channel 0		.	.	.	0	1	1	1	0
ASCI channel 1		.	.	.	1	0	0	0	0

* Programmable

ดังที่กล่าว INTERRUPT ส่วนใหญ่จะเป็น MODE 2 คือค่าใน I และ IL หรือจากหน่วยเวลาที่หมด INTERRUPT ไนเวณี INTO มักจะยกตามใน ADDRESS ที่จะเก็บข้อมูลที่จะจะหายไป เช่น I = 10 H และ IL = 40 H และใน ADDRESS 1040H มีข้อมูล 00H, 60H ตามลำดับ เมื่อเกิด INTERRUPT ขึ้น ก็จะหายไป ไนเวณี ไนเวณีที่ตำแหน่ง 6000H ขึ้นเอง

INT/TRAP CONTROL REGISTER (ITC ADDRESS I/O 34H)

BIT 7 6 5 4 3 2 1 0

TRAP	ITE0				ITE2	ITE1	ITE0
------	------	--	--	--	------	------	------

ITE2, 1, 0 INTERRUPT ENABLE 2, 1, 0 ใช้ ENABLE และ DISABLE INTERRUPT ภายนอก ถ้าเป็น 0 จะ DISABLE แต่ BIT นี้ จะไม่ให้เกิด INTERRUPT ขึ้นทันทีจนกว่าจะทำคำสั่ง EI ดังนั้น INT0 จะต่างกับ ZN0 ตรงที่ใส่ 0 แต่เมื่อเกิด RESET ITE0 จะถูก SET เป็น 1 โดยอัตโนมัติเพิ่มให้ที่คำสั่ง EI หรือ DI ยกเว้นตัว เช่น ZN0 แต่ ITE1 และ ITE2 จะเป็น 0

TRAP จะเป็น 1 เมื่อเกิดสิ่งที่ไม่มีใน Z80180 TRAP สามารถ RESET ภายหลังไปแควระควบคุมได้ แต่ไม่สามารถเขียน 1 เข้าไปได้ระหว่าง RESET จะถูก CLEAR

UFO : UNDEFINED FETCH OBJECT เมื่อ TRAP เกิดขึ้น UFO จะให้ค่าของ ตำแหน่งที่ผิดในคำสั่งนั้นไว้ใน STACK เนื่องจาก TRAP อาจเกิดขึ้นจาก OPCODE 2 หรือ 3 BYTE UFO จะปรับค่า PC ให้คือ ถ้าเป็นคำสั่ง OPCODE 2 BYTE UFO จะเป็น 0 และจะทำให้ PC ของคำสั่งถัดไปจากคำสั่งที่ไม่ใช่ของ Z80180 ถูกลดลง 1 แต่ถ้า UFO = 1 คำสั่งที่ผิดจะมี OPCODE 3 BYTE และ PC จะถูกลดลง 2 ตำแหน่ง และค่า PC นี้จะถูกเก็บไว้ใน STACK เช่น

2000 ED 99
2002 ← PC ที่คำสั่งถัดไป

เมื่อ CPU RUN มาพบข้อมูลที่ตำแหน่ง 2000 ก็จะเกิด INTERRUPT TRAP ขึ้น และรู้ตัวว่าเป็นคำสั่ง 2 BYTE และ PC ที่คำสั่งถัดไปคือ ADDRESS 2002 แต่ FLAG UFO จะถูกทำให้เป็น 0 เพื่อปรับค่า PC ให้ด้วยการลดลง 1 เช่น ADDRESS 2001 ซึ่งก็คือ ตำแหน่งที่ข้อมูลที่ผิดนั่นเอง

TRAP INTERRUPT เป็นเหมือน NMI คือ ไม่สามารถหยุดได้เมื่อเกิดกระทำคำสั่งผิดที่ถึง เกิดตัวทำให้เกิดความน่าเชื่อถือทางด้าน SOFTWARE และอาจใช้เพิ่มคำสั่งได้กับตัว BIT TRAP ใน ITC จะถูก SET เป็น 1 และ UFO จะ SET หรือไม่ SET ก็ขึ้นอยู่กับว่าเกิดคำสั่ง 2 หรือ 3 BYTE และ FLAG UFO นี้จะปรับ PC ให้ถูกต้อง และเก็บไว้ใน STACK แล้วจะโดดไป RUN ที่ ADDRESS 0000 H

DYNAMIC RAM REFRESH CONTROL

Z80180 ให้ ADDRESS A0-A7 สำหรับ DYNAMIC RAM และยังสามารถไปแควระเวลา ในภาวะ REFRESH โดยแควระไปแควระที่ RCR

REFRESH CONTROL REGISTER (RCR ADDRESS I/O 36 H)

BIT 7 6 5 4 3 2 1 0

REFE	REFW	-	-	-	-	CYC1	CYC0
------	------	---	---	---	---	------	------

- REFR : REFRESH ENABLE เมื่อเป็น 0 จะ DISABLE แต่ถ้าเป็น 1 จะให้สัญญาณ REFRESH ระหว่าง RESET จะเป็น 1
- REFW : REFRESH WAIT เป็น 0 จะให้สัญญาณ REFRESH ทุกๆ 2 CLOCK ถ้าเป็น 1 จะเพิ่ม REFRESH WAIT เข้าอีก 1 ระหว่าง RESET จะเป็น 1
- CYC1 , CYC0 : CYCLE INTERVAL. ใช้กำหนดช่วงเวลาในการ REFRESH ถ้าเรามี DYNAMIC RAM จะต้อง REFRESH 128 ครั้ง ทุกๆ 2 ตร (หรือ 256 ครั้ง ทุกๆ 4 ตร) เพราะจะได้สัญญาณ REFRESH แต่ละครั้งจะต้องไม่ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 15.625 นส จากตาราง ค่าที่ขีดเส้นใต้เป็นค่าไปรวมรวมทั้งจะสมกับ CLOCK ที่ใช้ในระบอบ

CYC1	CYC0	Insertion interval	Time interval			
			ϕ : 8 MHz	6 MHz	4 MHz	2.5 MHz
0	0	10 states	1.25 μ s	1.66 μ s	2.5 μ s	4.0 μ s
0	1	20 states	2.5 μ s	3.3 μ s	5.0 μ s	8.0 μ s
1	0	40 states	5.0 μ s	6.6 μ s	10.0 μ s	16.0 μ s
1	1	80 states	10.0 μ s	13.3 μ s	20.0 μ s	32.0 μ s

DMA CONTROLLER (DMAC)

มีตัวทัก 2 CHANNEL. เมื่อเริ่มการแจ้งความเร็วในการ TRANSFER ข้อมูล โดยทวนระงำไปส่งผ่าน CPU โดยมีความสามารถดังนี้

MEMORY ADDRESS SPACE โดยสามารถกำหนดตำแหน่ง SOURCE และ DESTINATION ก็ได้ใน 1024 K BYTE

I/O ADDRESS SPACE กำหนดก็ได้ใน 64 K BYTE ทั้ง SOURCE และ DESTINATION

TRANSFER LENGTH ใช้เป็น COUNTER ในการ TRANSFER ได้เป็น MAXK ละ 64 K BYTE

DMARQ เป็นขา INPUT จะตรวจจกัที่ระดับวิกฤตของสัญญาณ

TRND เป็นขา OUTPUT เพื่อบอกกับอุปกรณ์ว่า DMA เผล MAXK แล้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

TRANSFER RATE การ TRANSFER แต่ละครั้งจะเกิดทุก 6 CLOCK และ WAIT STATE สามารถเพิ่มเข้าไปได้ใน DMA ได้ สำหรับ MEMORY หรือ I/O ที่ทำงานที่ เทียบกับ SYSTEM CLOCK (D) = 6 MHz อัตราการ TRANSFER จะสูงถึง 1 M BYTE ใน 1 วินาที (ไม่มี WAIT STATE)

ความสามารถของแต่ละ CHANNEL

CHANNEL 0 สามารถ TRANSFER MEMORY ↔ MEMORY , MEMORY ↔ I/O , MEMORY ↔ MEMORY I/O MAP และสามารถให้ ADDRESS ในการ TRANSFER เพิ่ม , ลด หรือให้คงที่ได้ การ TRANSFER จะให้เก็บแบบ CYCLE STEAL (ขโมยเวลาเป็นช่วง) คือ เมื่อ TRANSFER ครบ 1 หรือ 2 BYTE ก็จะคืน BUS ให้ UP จนอุปกรณ์พร้อมก็จะ TRANSFER ใ้หมดสุด หากค้างไว้สักพักก็ไปจนหมด BLACK ใช้สำหรับอุปกรณ์ที่ทำงานที่ และ BURST (TRANSFER แบบต่อเนื่อง) คือ ทำงานจน BLACK จึงจะคืน BUS ให้ UP

CHANNEL 1 จะใช้กับ MEMORY ↔ I/O โดย MEMORY ADDRESS เพิ่มหรือลดได้

DMA REGISTER

CHANNEL 0 มี SAR0 (I/O ADDRESS 20H-22H) เป็นตัวกำหนด SOURCE ADDRESS ได้ถึง 1 M BYTE หรือ 64 K BYTE สำหรับ I/O

DAW0 (I/O ADDRESS 23H-25H) ใช้กำหนด DESTINATION เช่นเดียวกับ SAR0

BCR0 (I/O ADDRESS 26H-27H) ใช้กำหนด BYTE ในทาง TRANSFER โดยสูงสุดได้ 64 K BYTE และเมื่อทำการ TRANSFER 1 BYTE REGISTER ตัวนี้จะลดลง 1

CHANNEL 1 มี MAR 1 (I/O ADDRESS 28H-2AH) ใช้กำหนด PHYSICAL ADDRESS ได้ถึง 1 M BYTE โดยอาจจะให้เป็น SOURCE หรือ DESTINATION ก็ได้

IAR1 (I/O ADDRESS 2BH-2CH) ใช้กำหนด ADDRESS ของ I/O โดยอาจจะให้เป็น SOURCE หรือ DESTINATION ก็ได้

BCR1 (I/O ADDRESS 2EH-2FH) เช่นเดียวกับ BCR0

REGISTOR ที่ เป็น COMMON

DMA STATUS REGISTOR (DSTAT I/O ADDRESS 30H) ปรากฏตัว

BIT 7 6 5 4 3 2 1 0

DE1	DE0	$\overline{DWE1}$	$\overline{DWE0}$	DIE1	DIE0	-	DME
-----	-----	-------------------	-------------------	------	------	---	-----

R/W R/W W W R/W R/W R

- DE1** : DMA ENABLE CHANEL 1 เมื่อ DE1 = 1 จะทำให้ DME = 1 DMA CHANEL 1 จะถูก ENABLE และเมื่อการ TRANSFER สิ้นสุดลง (DCR1 = 0) เมื่อนั้น DE1 จะถูก CLEAR เป็น 0 และถ้า DMA INTERRUPT ถูก ENABLE (DIE1 = 1) CPU จะถูก INTERRUPT ระหว่าง RESET DE1 จะถูก CLEAR
- DE0** : DMA ENABLE CHANEL 0 มีการทำงานลักษณะเดียวกับ CHANEL 1
- $\overline{DWE1}$** : DE1 BIT WRITE ENABLE เมื่อมีการเขียนข้อมูลเข้าไปที่ DE1 ในขณะเดียวกันต้องเขียน $\overline{DWE1}$ ด้วย 0 และค่าที่จะไม่คงอยู่ตลอดไป และถ้าค่าจะเป็น 1 เสมอ
- $\overline{DWE0}$** : DE0 BIT WRITE ENABLE เช่นเดียวกับ $\overline{DWE1}$
- DIE1** : DMA INTERRUPT ENABLE CHANEL 1 เมื่อ DIE1 ถูก SET เป็น 1 และเมื่อการทำ DMA สิ้นสุดลง (เมื่อ DE1 = 0) ก็จะเกิด INTERRUPT ขึ้น แต่ถ้า BIT นี้เป็น 0 จะเป็นการ DISABLE ระหว่าง RESET BIT นี้จะเป็น 0
- DIE0** : DMA INTERRUPT ENABLE CHANEL 0 ลักษณะเช่นเดียวกับ DIE1
- DME** : DMA MAIN ENABLE เป็น BIT ที่ใช้บอกการ ENABLE DMA เมื่อ DE BIT (DE0 , DE1) ถูก SET เมื่อนั้น DME BIT จะถูก SET เป็น 1 ซึ่ง BIT นี้ใช้สำหรับแจ้งผล

DMA MODE REGISTOR (DMOD ADDRESS I/O 31 H) ใช้กำหนด ADDRESS ในการ TRANSFER ของ CHANEL 0 ซึ่งปรากฏตัว

BIT 7 6 5 4 3 2 1 0

-	- 1	DM1	DM0	SM1	SM0	MMOD	-
---	-----	-----	-----	-----	-----	------	---

โดย BIT ของ DM1 , DMO เป็นตัวกำหนดเงื่อนไข DESTINATION ส่วน SM1 , SMO ใช้กำหนดเงื่อนไขของ SOURCE ในระหว่าง RESET 4 BIT นี้จะเป็น 0 การโปรแกรมสามารถจัดเป็นตารางได้ดังนี้ :-

DM1	DM0	SM1	SM0	TRANSFER MODE	ADDRESS INCREMENT/DECREMENT
0	0	0	0	MEMORY TO MEMORY	SAR0+1 , DAR0+1
0	0	0	1	MEMORY TO MEMORY	SAR0-1 , DAR0+1
0	0	1	0	MEMORY* TO MEMORY	SAR0 FIXED , DAR0+1
0	0	1	1	I/O TO MEMORY	SAR0 FIXED , DAR0+1
0	1	0	0	MEMORY TO MEMORY	SAR0+1 , DAR0-1
0	1	0	1	MEMORY TO MEMORY	SAR0-1 , DAR0-1
0	1	1	0	MEMORY* TO MEMORY	SAR0 FIXED , DAR0-1
0	1	1	1	I/O TO MEMORY	SAR0 FIXED , DAR0-1
1	0	0	0	MEMORY TO MEMORY*	SAR0+1 , DAR0 FIXED
1	0	0	1	MEMORY TO MEMORY*	SAR0-1 , DAR0 FIXED
1	0	1	0	RESERVED	
1	0	1	1	RESERVED	
1	1	0	0	MEMORY TO I/O	SAR0+1 , DAR0 FIXED
1	1	0	1	MEMORY TO I/O	SAR0-1 , DAR0 FIXED
1	1	1	0	RESERVED	
1	1	1	1	RESERVED	

: INCLUDES MEMORY MAPPED I/O

MMOD : MEMORY MODE CHANNEL 0 เมื่อ CHANNEL 0 ถูกกำหนดการทำงานเป็น MEMORY ↔ MEMORY หรือ INPUT ภายนอก DIRECT จะไม่ถูกใช้ แต่จะถูกแทนด้วยการ TRANSFER สติโมติ 2 แทนด้วยกัน คือ BURST MODE (MMOD = 1) คือ DMAC จะทำการ TRANSFER ข้อมูลอย่างต่อเนื่องจนจบ BLOCK ที่กำหนด และ CYCLE STEAL MODE (MMOD = 0) คือ การ TRANSFER แทนที่ไม่วางของ CPU ซึ่งจะทำให้ DMA 1 BYTE สลับกับ CPU ที่ 1 CYCLE (1 MACHINE) ไม่เร็วกว่าจนกว่าจะจบ BLOCK

สำหรับ DMA กับ I/O ที่เป็น SOURCE หรือ DESTINATION ถ้า INPUT $\overline{DREQ}$ จะถูกนำมา
ใช้ และ MMODE จะไม่มีความหมาย ระหว่าง RESET MMIO) จะถูก CLEAR
DMA/WAIT CONTROL REGISTER (DMCTL I/O ADDRESS 32 H) ประกอบด้วย

BIT	7	6	5	4	3	2	1	0
	MW11	MW10	IW11	IW10	DMS1	DMS0	DIM1	DIM0

- MW11 , MW10 : MEMORY WAIT STATE INSERTION ใช้กำหนดจำนวน WAIT STATE
ของ CPU หรือ DMAC คู่ที่ WAIT STATE GENERATOR
- IW11 , IW10 : I/O WAIT INSERTION กำหนด WAIT STATE I/O หรือ CPU คู่ที่
WAIT STATE GENERATOR
- DMS1 , DMS0 : DMA REQUEST SENSE ใช้กำหนดการรับรู้ของขา INPUT $\overline{DREQ}$,
 $\overline{DREQ}$ เมื่อเป็น 0 จะตรวจที่ LEVEL และถ้าเป็น 1 จะตรวจที่ EDGE
ระหว่าง RESET 2 BIT นี้ จะเป็น 0

DIM1 , DIM0 : DMA CHANEL 1 I/O และ MEMORY MODE ใช้กำหนด SOURCE และ DESTINATION ของ CHANEL 1 เมื่อ RESET 2 BIT นี้จะเป็น 0 สามารถ SET ได้ดังตาราง

DIM1	DIM0	TRANSFER MODE	ADDRESS INCREMENT/DECREMENT
0	0	MEMORY → I/O	MAR1+1 , IARI FIXED
0	1	MEMORY → I/O	MAR1-1 , IARI FIXED
1	0	I/O → MEMORY	IARI FIX , MAR1+1
1	1	I/O → MEMORY	IARI FIX , MAR1-1

การตั้งค่า DMA CHANEL 0 กับ ASCII

ความสามารถพิเศษของ CHANEL 0 คือ ทำ DMA กับ ASCII ได้ทั้ง 2 CHANEL ในกรณีที่ DREQ0 จะไม่ถูกใช้ แต่จะให้ STATUS BIT ของ ASCII จะเป็นตัวกำเนิด DREQ0 ภายในทันที โดย BIT TDRE และ RDRE สำคัญในการส่งและรับ โดยใช้กำหนด SOURCE และ DESTINATION ที่ SAR0 และ DAR0 ให้เป็น ADDRESS ของ I/O ของการส่งและรับ (ASCII ADDRESS 6H-9H) และ BIT A8-A16 ให้เป็น 0 และ BIT A17-A16 ต้องไปควบคุมดังตาราง :-

SAR18	SAR17	SAR16	DMA TRANSFER REQUEST
X	0	0	DREQ0
X	0	1	RDRE (ASCII CHANEL 0)
X	1	0	RDRE (ASCII CHANEL 1)
X	1	1	RESERVED

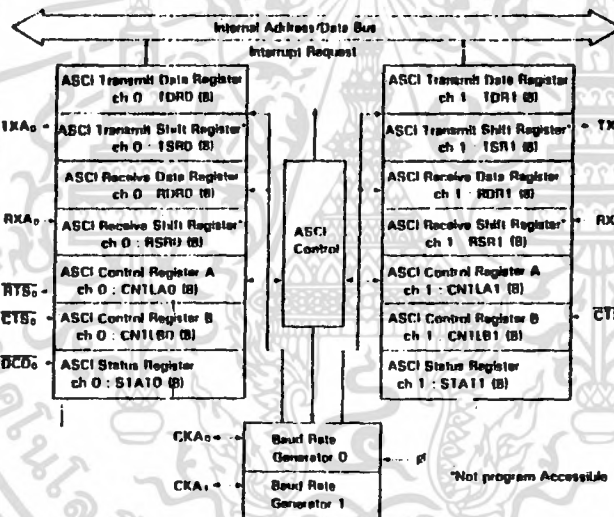

DAR18	DAR17	DAR16	DMA TRANSFER REQUEST
X	0	0	DREQ0
X	0	1	TDRE (ASCII CHANEL 0)
X	1	0	TDRE (ASCII CHANEL 1)
X	1	1	RESERVED

จากนี้กำหนด MODE เป็น " EUSART SENSE " ส่วน ASCII ตอนเริ่มต้นกับบูทอัพกำหนดนี้ เวลาเริ่มต้น " EUSART " คือ RDRF = 0 ส่วนการส่งคือ " FULL " คือ TDRE = 0 (คือ BYTE แรกจะถูกระบุโดย ASCII) ส่วน BYTE ถัดไป DMAC จะเริ่มตัวถัดไป ขณะที่ DMA สามารถทำ INTERRUPT NMI ได้ด้วย

ASYNCHRONOUS SERIAL COMMUNICATION INTERFACE (ASCI)

มีด้วยกัน 2 CHANNEL โดยที่ BLOCK DIAGRAM ดังรูป :-

TSR 0 , 1

TDR 0 , 1 (I/O ADDRESS 0B01 , 0711)

เป็น SHIFT REGISTER ที่รับข้อมูลจาก TRANSMIT DATA REGISTER (TDR) แล้วนำ ข้อมูลใน SHIFT ออกที่ขา TXA เป็น REGISTER ที่ใช้ส่ง DATA ออกไป ที่ขา TXA โดยจะนำข้อมูลใน TDR ส่ง ไปที่ TSR เมื่อ TSR ว่างลง และ สามารถที่จะเขียนข้อมูลเข้าไปที่ TDR ได้ก็ในขณะที่ TSR กำลัง SHIFT ข้อมูลออกที่ขา TXA

RSR 0 , 1

เป็น REGISTER ที่รับข้อมูลจาก RXA PIN เมื่อรับเต็ม BUFFER แล้ว ก็จะ SHIFT ไปที่ RDR ถ้า RSR ไม่ว่าง เมื่อมีการรับข้อมูล BYTE ต่อไปซ้ำอีก จะเกิดข้อมูลที่ทับกันขึ้น จะทำให้เกิด การผิดพลาด และผลของการผิดพลาดก็ จะแสดงที่ REGISTER สถานะ REGISTER นี้ไม่สามารถโปรแกรมได้

RDR 0 , 1 (I/O ADDRESS 08H , 09H)

คือ REGISTER ที่ใช้เก็บข้อมูลที่รับเข้ามา จาก RXA PIN และในขณะที่ RDR กำลังบรรจุข้อมูลที่ได้รับเข้ามาจาก RSR ข้อมูล BYTE ถัดไปสามารถรับเข้ามาต่อได้

STAT 0 , 1 (I/O ADDRESS 04H , 05H)

แต่ละ CHANNEL จะมี REGISTER ใช้สำหรับตรวจสอบการล้นส่วเกี่ยวกับ การผิดพลาด และสถานะสัญญาณ CONTROL MODEM เช่น ENABLE และ DISABLE ASCII ดังรูป :-

	BIT	7	6	5	4	3	2	1	0
STAT 0		RDRF	OVRN	PE	FE	R1E	DC1D	TDRE	T1E

	BIT	7	6	5	4	3	2	1	0
STAT 1		RDRF	OVRN	PE	FE	R1E	CTS1E	TDRE	T1E

RDRF : RECEIVE DATA REGISTER FULL. จะถูก SET เป็น 1 เมื่อข้อมูลที่ได้รับเข้ามา ถูกส่งเข้ามาที่ RDR เรียบร้อยแล้ว (ครบ BYTE) แต่มีการรับเกิด ERROR ขึ้น RDRF ก็จะถูก SET ดัง และข้อมูลที่ผิดนั้นก็จะถูกส่งมาที่ RDR และคงอยู่ ดังนั้น จะต้องทำการ CLEAR FLAG ERROR RDRF จะถูก CLEAR เป็น 0 เมื่ออ่าน RDR , DC1D เป็น HIGH สำหรับ CHANNEL 0 , 1 STOP และทำการ RESET

OVN : OVERUN ERROR จะเป็น 1 เมื่อ RDR เต็มและ RSR เต็ม แล้วทั้งมีการรับข้อมูลเข้ามาอีกจะถูก CLEAR ได้ เมื่อ EFR BIT ใน CNTLA เป็น 0 , DCDO เป็น HIGH LOCKSTOP และ RESET

PE : PARITY ERROR เป็น 1 เมื่อข้อมูลที่ได้รับเข้ามา PARITY ผิด และ CLEAR ได้ เช่นเดียวกับ OVERUN

FE : FRAMING ERROR เมื่อข้อมูลที่ได้รับเข้ามาถูกผิดไปจากที่กำหนด BIT FE จะถูก SET เป็น 1 และถูก CLEAR เช่นเดียวกับ OVERUN

RIE : RECEIVE INTERRUPT ENABLE เมื่อเป็น 1 จะอนุญาตให้ ASCI ทำการขอ INTERRUPT ได้ เมื่อ RDRF , OVRN , PE หรือ FE ถูก SET เป็น 1 ด้วย เมื่อนั้น ASCI ก็จะให้สัญญาณ INTERRUPT สำหรับ ASCI CHANEL 0 INTERRUPT สามารถเกิดได้โดยการเปลี่ยนแปลงที่ขารับสัญญาณ INPUT ภายนอกที่ขา DCDO จาก LOW เป็น HIGH และ RIE จะถูก CLEAR เป็น 0 ระหว่าง RESET

DCDO : DATA CARRIER DETECT BIT นี้จะถูก SET เป็น 1 เมื่อขา INPUT DCDO เป็น HIGH และจะถูก CLEAR เป็น 0 จากขาอ่าน STAT 0 ครั้งแรก จากขา INPUT DCDO จะถูกเปลี่ยนจาก HIGH เป็น LOW และระหว่าง RESET เมื่อ DCDO เป็น 1 ส่วนของขาควรจะไม่ทำงาน

CTSIK : CHANEL 1 CTS ENABLE ที่ CHANEL 1 มีขา INPUT CTSI ภายนอก ซึ่ง MULTIPLEX กับ RXS เมื่อ SET BIT นี้เป็น 1 จะถูกเลือกเป็นขา CTSI

TDRE : TRANSMIT DATA REGISTER EMPTY เป็นตัวบอกว่าข้อมูลพร้อมที่จะส่งได้หรือไม่ ถ้าเป็น 1 คือ พร้อมที่จะส่งข้อมูลแล้วให้เขียนข้อมูลเข้าไปที่ TDR ได้ และเมื่อกับการเขียนข้อมูลเข้าไปที่ TDR ก็จะทำให้ TDRE เป็น 0 และข้อมูลใน TDR ก็จะถูกส่งให้ TSR จน TDR ว่างลง TDRE ก็จะกลับเป็น 1 อีกครั้ง

TIE : TRANSMIT INTERRUPT ENABLE เมื่อเป็น 1 จะอนุญาตให้ ASCI ใช้การส่งแบบ INTERRUPT ได้ โดยที่ TDRE ต้องเป็น 1 ด้วย TIE จะถูก CLEAR เป็น 0 ระหว่าง RESET

CNTLA 0 , 1 (I/O ADDRESS 00H-01H) เป็น REGISTER ที่ควบคุมการทำงานของ

	7	6	5	4	3	2	1	0
CNTLA 0	MPE	RE	TE	CTSO	MPEB/ EFR	MOD2	MOD1	MODE0

	BIT	7	6	5	4	3	2	1	0
CNTLA 1		MPE	RE	TE	CKA1D	MPEBR/ EFR	MOD2	MOD1	MOD0

MPE : MULTIPROCESSOR MODE ENABLE ใช้ ENABLE ในโหมดสื่อสารแบบไมโครโปรเซสเซอร์ร่วมจากเมื่อมีการเลือก MODE การสื่อสารแล้ว (MP = 1 ใน CNTLB) ในโหมดสื่อสารแบบ FORMAT ของการสื่อสารจะมี BIT พิเศษเพิ่มเข้ามาเรียกว่า MPB BIT ซึ่ง BIT นี้จะถูกใช้ในโหมดตรวจสอบสถานะการใช้งาน เมื่อ ENABLE MPE ให้เป็น 1 และถ้า MPB = 1 เมื่อได้มาครบของ MULTIPROCESSOR จะทำงานคือ RDRF และ ERROR FLAG จะทำงาน แต่ถ้า MPB = 0 ASCII จะไม่สนใจข้อมูล BYTE ใดๆ ถ้า MPE = 0 จะไม่สามารถทำการสื่อสารแบบไมโครโปรเซสเซอร์ร่วมได้ แม้จะ SET MP เป็น 1 แล้วก็ตาม

RE : RECEIVER ENABLE ถ้าเป็น 1 จะ ENABLE การรับของ ASCII แต่ถ้าเป็น 0 จะ DISABLE การรับ แต่ RDRF และ ERROR FLAG จะไม่ถูก RESET ตาม

TE : TRANSMIT ENABLE เป็น 1 จะ ENABLE การส่ง ถ้าเป็น 0 จะ DISABLE แต่ TDRF FLAG จะไม่ถูก RESET ตาม

RTSO : REQUEST TO SEND CHANNEL 0 เป็น BIT ที่ให้ผลเช่นเดียวกับขา OUTPUT RTS0 คือ ถ้า BIT นี้เป็น 1 ขา OUTPUT RTS0 ก็จะเป็น 1 ถ้า BIT นี้เป็น 0 ขา OUTPUT ก็เป็น 0 RTS0 BIT นี้ จะถูก SET เป็น 1 ระหว่าง RESET

CKA1D : CKA1 CLOCK DISABLE ซึ่งขา CKA1 จะ MULTIPLEX กับ TEND0 เมื่อ BIT นี้เป็น 1 จะเลือกเป็นขา TEND0 แต่ถ้าเป็น 0 ก็จะเป็นขา CLOCK ของ ASCII CHANNEL 1 BIT นี้จะเป็น 0 ระหว่าง RESET

MPEBR/EFR MULTIPROCESSOR BIT RECEIVE / ERROR FLAG เมื่อ BIT นี้ถูกกำหนดจะให้ค่า MPB BIT ในกรณีที่พบไมโครโปรเซสเซอร์ที่จะทำการติดต่อกันแล้ว และจะ DISABLE ไมโครโปรเซสเซอร์ตัวอื่นที่โดยการส่ง MPB BIT ให้เป็น 0 เมื่อท่านจะรู้ว่า MPB เป็น 0 จริง แต่ถ้าเขียน 0 ให้ BIT นี้จะเพิ่มเวลา RESET ERROR FLAG ในการรับ

MOD 2, 1, 0 : ASCII DATA FORMAT MODE 2, 1, 0 โหมด

MOD 2 = 0 7 BIT, 1 - 8 BIT MOD1 = 0 NOPARITY, 1 = PARITY ENABLE

MOD 0 = 0 1 STOP BIT, 1 = 2 STOP BIT สรุปลำดับตาราง

MOD 2	MOD 1	MOD 0	DATA FORMAT
0	0	0	START + 7 BIT DATA + 1 STOP
0	0	1	START + 7 BIT DATA + 2 STOP
0	1	0	START + 7 BIT DATA + PARITY + 1 STOP
0	1	1	START + 7 BIT DATA + PARITY + 2 STOP
1	0	0	START + 8 BIT DATA + 1 STOP
1	0	1	START + 8 BIT DATA + 2 STOP
1	1	0	START + 8 BIT DATA + PARITY + 1 STOP
1	1	1	START + 8 BIT DATA + PARITY + 2 STOP

ASCII CONTROL REGISTER B 0 , 1 (CNTRL 0 , 1 I/O ADDRESS 02H , 03H)

ประกอบด้วย

BIT	7	6	5	4	3	2	1	0
	MPBT	MP	CTS/PS	PRO	DR	SS2	SS1	SS0

MPBT : MULTIPROCESSOR BIT TRANSMIT ให้ส่ง MPB BIT โดยถ้า MPBT = 1 เมื่อนั้น MPB BIT = 1 และ MPBT = 0 MPB ก็ = 0 ด้วย ระหว่าง RESET ไม่สามารถกำหนดได้

MP : MULTIPROCESSOR MODE ถ้าเป็น 1 จะเป็นการ SET การติดต่อกับไมโครโปรเซสเซอร์ร่วม โดยใช้ FORMAT ของ MOD 2 กับ MOD 0 โดยยกเว้น MOD 1 ดังนี้
START BIT + 7 หรือ 8 DATA BIT + MPB BIT + 1 หรือ 2 STOP BIT ระหว่าง RESET MP จะเป็น 0

CTS/PS : CLEAR TO SEND / PRESCALE เมื่อท่าน BIT นี้จะใช้แสดงสถานะของขา INPUT CTS จากภายนอก ถ้าท่าน CTS เป็น HIGH ภาคส่งของ ASCII จะไม่ทำงาน แต่ถ้าเขียนเข้าไปที่ BIT นี้จะเป็นการกำหนด BAUD RATE BIT นี้เป็น 0 ระหว่าง RESET

PRO : PARITY EVEN ODD BIT นี้จะไม่มีผลต่อการ ENABLE หรือ DISABLE ของ PARITY (MOD 1 ใน CN1LA) แต่จะให้เลือกว่าเมื่อมีการ ENABLE PARITY ใน MOD 1 จะให้ PARITY คู่หรือคี่ ถ้า PRO = 0 คือ คู่ แต่ถ้า = 1 คือ คี่

DR : DIVIDE RATIO ใช้กำหนด BAND RATE BIT นี้จะเป็น 0 ระหว่าง RESET

SS2, 1, 0 : SOURCE / SPEED SELECT 2, 1, 0 ใช้กำหนด CLOCK ว่าจะให้เป็นนาฬิกาหรือภายนอก (โดยภายนอก คือ ขา CLOCK CKA) และเป็นตัวกำหนด BAUD RATE ด้วย ระหว่าง RESET ทั้ง 3 BIT นี้จะเป็น 1 คือ เป็นการให้ CLOCK จากภายนอกที่เองซึ่งจากที่กล่าวมาโดยการกำหนด BAUD RATE จึงมีตัวที่แตกต่างตัวสามารถสรุปเป็นตารางดังนี้ :-

Preset	Sampling Rate		Baud Rate				General Divide Ratio	Baud Rate (Example) (BPS)			CKA	
	DR	Rate	SS2	SS1	SS0	Divide Ratio		4 - 8144 MHz	4 - 4608 MHz	4 - 3072 MHz	VD	Clock Frequency
0	0	16	0	0	0	+1	160	38400		19700		10
			0	0	1	2	370	19200		9800		20
			0	1	0	4	640	9600		4800		40
			0	1	1	8	1280	4800		2400	0	80
			1	0	0	16	2560	2400		1200		160
			1	0	1	32	5120	1200		600		370
	1	1	0	64	10240	600		300		640		
				1	1	1	-	fc * 16	-	-	-	fc
	1	64	0	0	0	+1	640	8800		4800		10
			0	0	1	2	1280	4800		2400		20
			0	1	0	4	2560	2400		1200		40
			0	1	1	8	5120	1200		600	0	80
1			0	0	16	10240	600		300		160	
1			0	1	32	20480	300		150		370	
1	1	0	64	40960	150		75		640			
			1	1	1	-	fc * 64	-	-	-	fc	
1	0	16	0	0	0	+1	480		8800			30
			0	0	1	2	960		4800			60
			0	1	0	4	1920		2400			120
			0	1	1	8	3840		1200		0	240
			1	0	0	16	7680		600			480
			1	0	1	32	15360		300			960
	1	1	0	64	30720		150			1920		
				1	1	1	-	fc * 16	-	-	-	fc
	1	64	0	0	0	+1	1920		2400			30
			0	0	1	2	3840		1200			60
			0	1	0	4	7680		600			120
			0	1	1	8	15360		300		0	240
1			0	0	16	30720		150			480	
1			0	1	32	61440		75			960	
1	1	0	64	122880		37.5			1920			
			1	1	1	-	fc * 64	-	-	-	fc	

CLOCK SERIAL I/O PORT (CSI/O)

มี 1 CHANEL ซึ่งเป็น SYNCHRONOUS SERIAL I/O PORT โดยให้ได้เฉพาะเป็น HALF-DUPLEX เท่านั้น และ DATA ถูกถ่ายทอดเป็น 8 BIT โดย CLOCK ที่ใช้ในเวรจึงคัดเลือกได้ว่าจะใช้จาก SYSTEM CLOCK หรือ CLOCK ภายนอกที่หา (CKS) ก็ได้ ทั้ง CSI/O ประกอบด้วย 2 REGISTER คือ :-

CSI/O TRANSMIT / RECEIVE DATA REGISTER (TRDR I/O ADDRESS 0AH)
ใช้ในทางส่งและรับข้อมูล โดยจะต้องเป็น HALF-DUPLEX (คือ การส่งและรับจะเกิดพร้อมกันไม่ได้)
CSI/O CONTROL / STATUS REGISTER (CNTR I/O ADDRESS 0AH)
เป็นตัวควบคุมสถานะและ CONTROL CSI/O ประกอบด้วย

BIT	7	6	5	4	3	2	1	0
	EF	EIE	RE	TE	-	SS2	SS1	SS0

- EF : END FLAG เป็น 1 เมื่อ CSI/O รับหรือส่งที่หมดครบ 8 BIT แล้ว ซึ่งถ้า EIE ถูก SET เป็น 1 ไว้ ก็จะทำให้ CSI/O ยก INTERRUPT ได้ ระหว่าง RESET BIT นี้จะเป็น 0 และใน IOSTOP MODE ด้วย
- EIE : END INTERRUPT ENABLE เมื่อเป็น 1 จะเป็นการ ENABLE INTERRUPT และ จะ INTERRUPT เมื่อ EF = 1 ด้วย ระหว่าง RESET EIE = 0
- RE : RECEIVE ENABLE ภาครับจะทำงานเมื่อ RE = 1 โดยข้อมูลจากขา RXS จะ ถูก SHIFT เข้ามาที่ TRDR โดยข้อมูลที่เข้าทาง RXS จะซิงค์กับสัญญาณ CLOCK ซึ่งจะเข้ามาที่ขาของขา RXS โดยการเลือก ก็เป็นภายในสัญญาณ CLOCK ที่ทำการหาแล้วก็จะออกที่ขา CKS ด้วย หรือถ้าเป็นขาของขา CKS ก็จะเกิดตัวรับสัญญาณ CLOCK เมื่อให้จึงคั่นเอง หลังจาก CSI/O รับที่หมดครบ 8 BIT แล้ว ก็จะ CLEAR RE โดยอัตโนมัติ และ EF จะถูก SET เป็น 1 ถ้าเกิด SET EIE ไว้ก็จะเกิด INTERRUPT ขึ้นได้ และ RE กับ TE จะตั้งไม่เป็น 1 พร้อมกัน
- TE : TRANSMIT ENABLE ลักษณะการทำงานเช่นเดียวกับ RE แต่ TE นี้จะใช้ในทางส่ง

SS2 , 1 , 0 : SPEED SELECT 2 , 1 , 0 ให้เลือก CLOCK ในตารางดังรูป:-

SS2	SS1	SS0	DIVIDER RATIO	BAUD RATE
0	0	0	- 20	(200000)
0	0	1	- 40	(100000)
0	1	0	- 80	(50000)
0	1	1	- 160	(25000)
1	0	0	- 320	(12500)
1	0	1	- 640	(6250)
1	1	0	- 1280	(3125)
1	1	1	EXTERNAL CLOCK INPUT (LESS THAN -20)	

( ) BAUD RATE ที่แสดง ที่ 0 = 4 MHz

หลังจาก RESET (KS PIN) จะถูกเลือกเป็นขา INPUT เพราะ BIT SS2 , 1 , 0 เป็น 1

... PROGRAMMABLE RELOAD TIMER (PRT)

มีด้วยกัน 2 CHANEL เป็น 16 BIT PROGRAMMABLE RELOAD TIMER และสำหรับ CHANEL 1 มีขา OUTPUT สามารถให้สัญญาณได้ทั้ง 2 CHANEL ประกอบด้วย :-

TIMER DATA REGISTER (TMDR : I/O ADDRESS - C10 ; 0D1 , 0C1 , C11 ; 15H , 14H)

เป็น REGISTER 16 BIT ใช้กำหนด TIMER โดย ADDRESS I/O สูงเกินค่า TIMER ค่าสูงระหว่าง RESET TMDR และ TMDR1 จะเป็น 0FFFFH โดย TMDR จะนับลง 1 ครั้งทุกๆ 20 CLOCK SYSTEM เมื่อ TMDR นับลงเป็น 0 ค่าใน RELOAD จะถูก LOAD มาให้ TMDR โดยอัตโนมัติ การอ่านค่าใน TMDR อ่านได้เลขโดยไม่ได้ถึงหยุด PRT แต่เป็นแบบวนเวียนถึงหยุด PRT ก่อน

TIMER RELOAD REGISTER (RLDR : I/O ADDRESS - C10 ; 0F1 , 0E1 , C11 ; 17H , 16H)

ใช้ LOAD ค่าที่อยู่ใน RLDR ไปให้ TMDR เมื่อ TMDR ลดลงเป็น 0

TIMER CONTROL REGISTER (TCR : I/O ADDRESS 10H) เป็น REGISTER 16 บิต
 สถานะและ CONTROL ดังนี้ :-

BIT	7	6	5	4	3	2	1	0
	TIF 1	TIF 0	TIE 1	TIE 0	TOC 1	TOC 0	TDE 1	TDE 0

- TIF 1 : TIMER INTERRUPT FLAG 1 เมื่อ TMDR 1 ลดลงเป็น 0 TIF จะถูก SET เป็น 1 และถ้า TIE 1 = 1 ก็จะทำให้เกิด INTERRUPT ขึ้นได้ TIF จะถูก CLEAR เป็น 0 ก็ต่อเมื่อทำการอ่านค่าใน TCR กับอ่านค่าใน BYTE HIGH หรือ LOW ของ TMDR 1 ระหว่าง RESET TIF = 0
- TIF 0 : TIMER INTERRUPT FLAG หลักการเช่นเดียวกับ TIF 1
- TIF 1, 0 : TIMER INTERRUPT ENABLE 0, 1 เมื่อ SET เป็น 1 จะอนุญาตให้ INTERRUPT ได้ ระหว่าง RESET 2 BIT นี้จะเป็น 0
- TOC 1, 0 : TIMER OUTPUT CONTROL 2 BIT นี้ใช้ควบคุมว่า OUTPUT ของ PEG 1 โดยที่ทั้ง 2 BIT นี้เป็น 0 จะเป็นการใช้งาน A18 นอกนั้นจะเป็นการกำหนดให้ TOUT เป็น HIGH, LOW หรือ TOGGLE ดังตาราง ระหว่าง RESET 2 BIT นี้จะเป็น 0

TOC 1	TOC 0	OUTPUT
0	0	ADDRESS A18
0	1	TOGGLE
1	0	0
1	1	1

- TDR 1, 0 : TIMER DOWN COUNT ENABLE เมื่อ SET เป็น 1 ก็คือให้เริ่มทำการ ๒ TMDR ได้ แต่ถ้าเป็น 0 การจะไม่หยุดทำงาน ระหว่าง RESET BIT ทั้งคู่จะเป็น 0

การคำนวณเวลาเวทราวแล้วพบว่า TIMER จะนับลงทุกๆ 20 CLOCK ดังมีค่า X'TAL ที่ใช้งาน คือ 12 MHz ความถี่ที่ RUN IN BOARD = 6 MHz พาค่า TIMER คือ

$$T = 1/F = 0.1666 \text{ US ต่อ 1 CLOCK}$$

$$\therefore 20 \text{ CLOCK} = 0.1666 \times 20 = 3.333 \text{ US}$$

นั่นคือ TIMER นับลง 1 ครั้ง ทุกๆ 3.333 US ที่ X'TAL 12 MHz เช่นให้ TMDR มีค่า = 1 และ SET FLAG INTERRUPT ไว้ ก็จะทำให้ PRF เกิดการ INTERRUPT ทุกๆ 6.666 US เพราะการนับลงจะนับจากตัวเองลงก่อนคือ 1 แล้วก็ 0 จึงเท่ากับ 2 ครั้งนั่นเอง และถ้าให้กำเนิดสัญญาณสแควที่ TOUT ก็จะทำให้เกิดการ TOGGLE กันทุกๆจำนวนที่ให้ไว้ เช่น จากตัวอย่างข้างบนก็จะเป็น HIGH 6.666 US และ LOW 6.666 US ดังนั้น 1 ลูก สัญญาณจะประมาณ 13 US หรือความถี่จะต่ำลงเท่าหนึ่งของค่าเวลาที่คิดจากจำนวนครั้งในเวลานั้นค่าก็ได้

SECONDARY BUS INTERFACE

E CLOCK OUTPUT TIMING เป็นสัญญาณ BUS ที่ 2 เพื่อใช้เชื่อมต่อ INTERFACE เป็นไปได้ง่ายกับอุปกรณ์ PERIPHERAL ในตระกูลอื่นๆ เช่น 68XX และ 80XX และเป็นสัญญาณที่ทำให้ระบบเกิดความน่าเชื่อถือในเวทใช้งาน เพราะจะติดต่อกับอุปกรณ์เมื่อมีสัญญาณที่ขาที่ $\overline{MREQ}$ หรือ $\overline{IORQ}$ จะเกิดขึ้นช่วงที่ T STATE แรกซึ่งยังไม่ใช่ช่วงของ DATA ที่อ่านหรือเขียน จึงทำให้เกิดมีสัญญาณลาคับกับอุปกรณ์เหล่านั้น แต่สัญญาณจะให้สัญญาณ ACTIVE HIGH เมื่อมีการจ่ายหรือรับ DATA เท่านั้น

FREE RUNNING COUNTER (10H)

เป็น REGISTER I/O ที่ให้ค่าด้านข้างเดียวใช้สำหรับทำการ REFRESH DYNAMIC RAM ซึ่งเป็น COUNTER นับลง 8 BIT (A0-A7) แบบทวิสถานะจะนับลง 1 ครั้งทุกๆ 10 CLOCK และถ้าเกิดมีการเขียนข้อมูลไปที่ REGISTER นี้ จะทำให้ช่วงเวลาของการ REFRESH DYNAMIC RAM, BAUD RATE ของ ASCII และ CSI/O ไม่นแน่นอน (คือ จะไม่ถูกปรับปรังว่าตรงตามที่กำหนดในคู่มือ)

ถึงแม้จะอยู่ใน IO STOP MODE ก็ตาม FREERUNNING COUNTER นี้ก็ยังคงอยู่อย่างต่อเนื่องซึ่งในขณะ RESET จะมีค่าเป็น OFFH

คำสั่งเพิ่มเติม 12. คำสั่ง

- SLP เมื่อใช้คำสั่งนี้ CPU จะหยุดทำงานบางส่วนทำให้ใช้กำลังงานต่ำ
- MULT MULTIPLY ใช้สำหรับคูณเลข 8 BIT 2 จำนวน โดยผลลัพธ์จะเป็น 16 BIT โดย REGISTER ที่ใช้ในการคูณอาจจะเป็น BC, DE, HL หรือ SP โดยผลลัพธ์จะได้ที่ REGISTER คู่กัน

OTIM , OTIMR , OTDM , OTDMR - BLOCK I/O

เป็นคำสั่ง OUT PORT เป็น BLOCK ของ PORT ADDRESS ต่ำ A0-A7 เท่านั้น คือ จะทำการ OUT ข้อมูลเป็น BLOCK โดยที่ PORT เพิ่มหรือลดลงตามจำนวนข้อมูล โดยใช้ HL เป็นตัวชี้ข้อมูลที่ส่ง OUT ออกไป และ C เป็น NUMBER PORT ในคำสั่ง OTIM และ OTIMR ที่เลือกจะเพิ่มค่า HL ที่ชี้ขึ้นเป็นหนึ่งหรือลดลง 1 ตามด้วย PORT เพิ่มขึ้นหรือลดลงด้วยและค่า B จะลดลง 1 ซึ่ง B จะเป็น COUNTER ในการส่ง DATA ส่วน OTIMR และ OTDMR จะมีลักษณะเช่นเดียวกับ OTIM และ OTDM เพียงแต่จะทำการส่งข้อมูลเพิ่มขึ้นหรือลดลง และ PORT NUMBER เพิ่มขึ้นหรือลดลงตามค่า B จนกระทั่ง B = 0

TSTIO ■ ใช้สำหรับ TEST I/O PORT คือ จะทำการอ่านค่า PORT ที่กำหนดโดย REGISTOR C เข้ามาแล้วทำการ AND กับ DATA 8 BIT ที่ต้องการ โดยที่ค่าข้อมูลที่ IN เข้ามาที่นั่นไม่เปลี่ยนแปลง แต่จะให้ผลที่ FLAG และ PORT ที่ IN เข้ามาจะเป็นเฉพาะ ADDRESS ต่ำ A0-A7 เท่านั้นสามารถเปรียบเทียบเป็นไบนารีได้ดังนี้ :-

```

XOR A          → LD C , NUMBER PORT
IN A , (PORT)  TSTIO 70H
LD B , A       JP Z , OK
LD A , 70H
AND B
JP Z , OK
    
```

TST g - TEST REGISTER โดยค่าที่กำหนดใน REGISTOR จะ AND กับ ACCUMULATOR ซึ่งจะให้มีผลต่อ FLAG ตามคำสั่ง AND แต่ค่าใน ACCUMULATOR และ REGISTOR ไม่เปลี่ยนแปลง เช่น ตัวอย่าง :-

```

LD A , 7          → LD A , 7
LD C , A          TST B
AND B             JR Z , OK
LD A , C
JR Z , OK
    
```

TST ■ - TEST IMMEDIATE เช่นเดียวกับ REGISTOR เพียงแต่ข้อมูลเป็น DATA โดยตรงที่ AND กับ ACCUMULATOR

TST (HL) - TEST MEMORY คือ จะนำค่าใน MEMORY ที่ชี้โดย HL AND กับ ACCUMULATOR โดยค่าทั้ง 2 ไม่เปลี่ยนแปลงแต่ให้ผลว่ากระทำที่ FLAG

IN0 g (■) - INUIT , IMMEDIATE I/O IN ค่าจาก PORT 8 BIT (A0-A7) มายัง REGISTOR โดยที่ได้ A , BC , DE , HL.

OUTO (n) , g - OUTPUT , IMMEDIATE I/O   OUT ค่าจาก REGISTER ใดๆไปยัง
 PORT 8 BIT (A0-A7) REGISTER ที่มี A , BC , DE , HL.
 CODR คำสั่งใหม่

MNEMONIC		OPCODE
MLT	DC	ED 4C
MLT	DE	ED 5C
MLT	HL	ED 6C
MLT	SP	ED 7C
INO	A, (n)	ED 38 n
INO	B, (n)	ED 00 n n
INO	C, (n)	ED 08 n n
INO	D, (n)	ED 10 n n
INO	E, (n)	ED 18 n n
INO	H, (n)	ED 20 n n
INO	L, (n)	ED 28 n
OUTO	(n) , A	ED 39 n n
OUTO	(n) , B	ED 01 n n
OUTO	(n) , C	ED 09 n n
OUTO	(n) , D	ED 11 n n
OUTO	(n) , E	ED 19 n n
OUTO	(n) , H	ED 21 n n
OUTO	(n) , L	ED 29 n
OTIM		ED 83
OTIMR		ED 93
OTDM		ED 8B
OTDMR		ED 9B
TSTIO	n	ED 74 n
SLP		ED 76
TST	A	ED 3C
TST	B	ED 04
TST	C	ED 0C
TST	D	ED 14
TST	E	ED 1C
TST	H	ED 24
TST	L	ED 2C
TST	n	ED 64 n
TST	(HL)	ED 34

n = DATA OR NUMBER PORT 8 BIT

extend instruction to condition

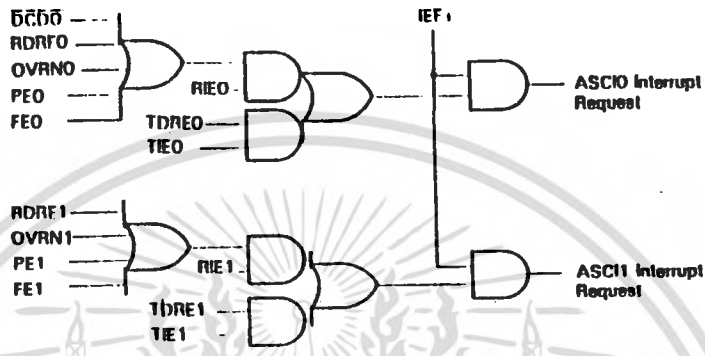
Mnemonic	Symbolic Operation	S	Z	H	P/V	N	C	No. of Byte	No. of Machine	No. of State
SLP	Sleep	0	0	0	0	0	0	2	2	8
MLT	addr#addr ₁ →addr	0	0	0	0	0	0	2	13	17
IND g,(m)	(00m)→gr g=110:only the flags will change. m→AD~A7 00→AB~A15	↑	↑	R	P	R	0	3	4	12
OUTD (m),g	gr→(00m) m→AD~A7 00→AB~A15	0	0	0	0	0	0	3	5	13
OTIM	(HL)→(ODC) HL+1→HL C+1→C B-1→B C→AD~A7 00→AB~A15	↑	↑ ⁵	↑	F	↑	↑ ⁶	2	6	14
OTIMR	(HL)→(ODC) HL+1→HL C+1→C B-1→B Repeat 6 until B=0 C→AD~A7 00→AB~A15	R	S	R	S	↑ ⁶	R	2	8	16 (if B=0) 14 (if B≠0)
OTDM	(HL)→(ODC) HL-1→HL C-1→C B-1→B C→AD~A7 00→AB~A15	↑	↑ ⁵	↑	P	↑	↑ ⁶	2	6	14
OTDMR	(HL)→(ODC) HL-1→HL C-1→C B-1→B Repeat 6 until B=0 C→AD~A7 00→AB~A15	R	S	R	S	↑ ⁶	R	2	8	16 (if B=0) 14 (if B≠0)
TSIO m	(ODC)#m C→AD~A7 00→AB~A15	↑	↑	S	P	R	R	3	4	12
TST g	Ar#gr	↑	↑	S	P	R	R	2	3	7
TST (HL)	Ar=(HL)	↑	↑	S	P	R	R	2	4	10
TST m	Ar#m	↑	↑	S	P	R	R	3	3	9

g = reg ABCDEHL
uv = BC,DE,HL,SP
m = data B bit

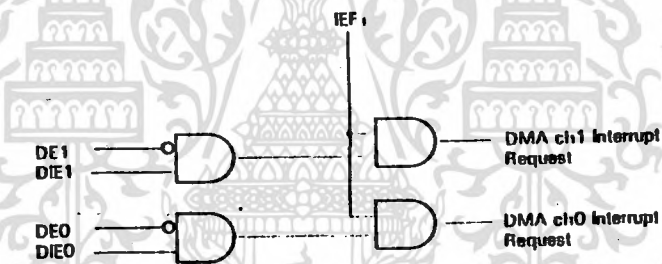
flag
0 : not correct
↑ : correct
S : set to 1
R : reset to 0
P : parity

↑⁵ Z=1:B-1=0
Z=0:R-1=0
↑⁶ N=1:MSB of data=1
N=0:MSB of data=0

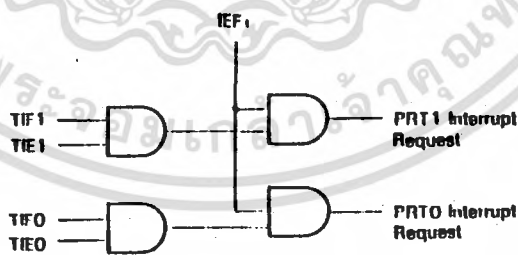
interrupt request circuit is shown

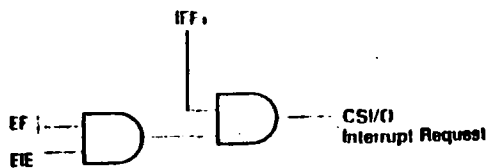
ASCII Interrupt Request Circuit Diagram

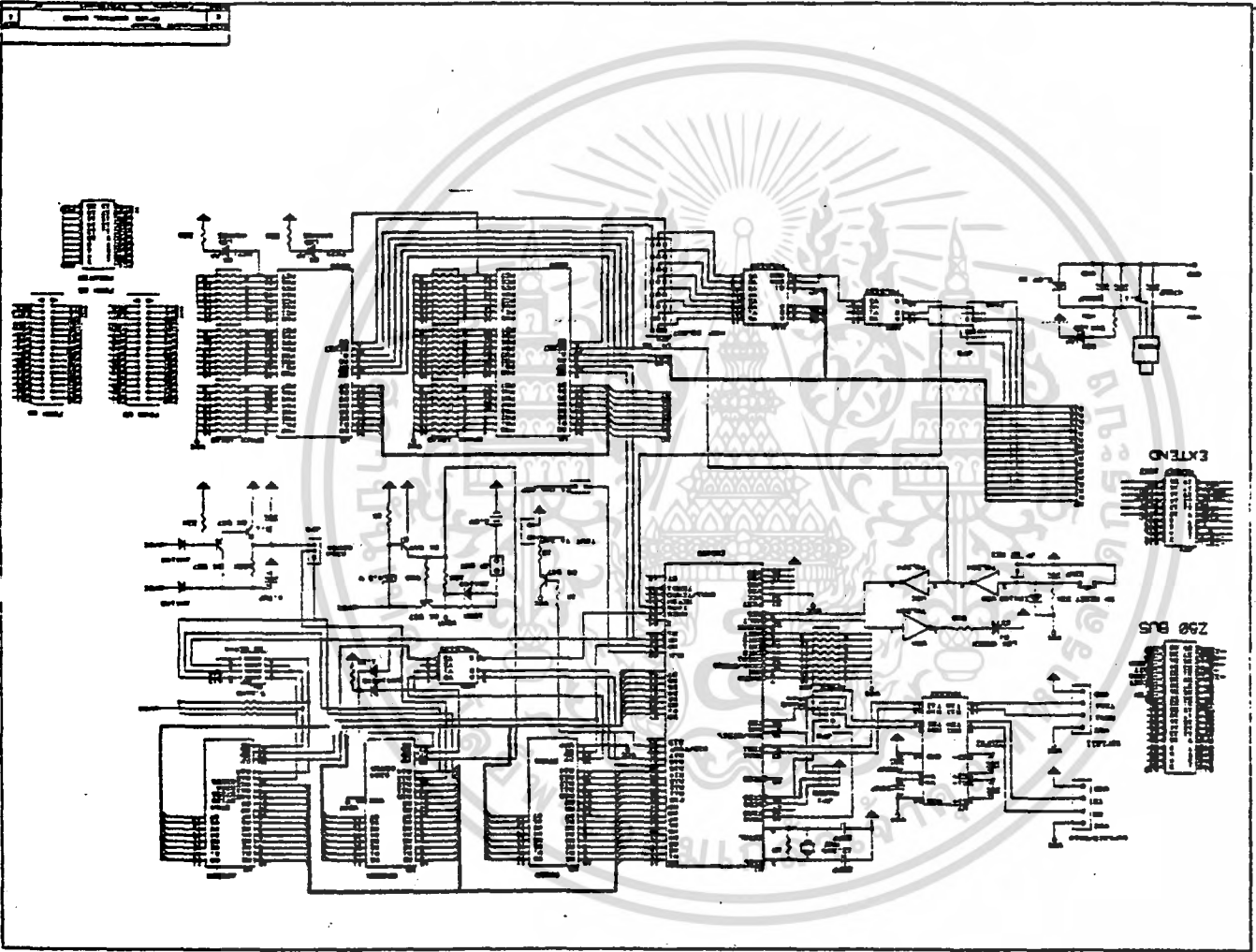
DMAC Interrupt Request Circuit Diagram

PRT Interrupt Request Circuit Diagram

CSI/O Interrupt Circuit Diagram:


```

000002 0000
000003 0000
000004 0000
000005 0000
000006 0000
000007 0000
000008 0000
000009 0000
000010 0000
000011 0000
000012 0000
000013 0000
000014 0000
000015 0000
000016 0000
000017 0000
000018 0000
000019 0000
000020 0000
000021 0000
000022 0000
000023 0000
000024 0007
000025 0009
000026 0005
000027 0001
000028 0003
000029 0000
000030 000C
000031 000D
000032 000E
000033 000F
000034 0010
000035 0000
000036 0033
000037 003E
000038 0000
000039 003A
000040 0039
000041 0038
000042 0000
000043 FF00
000044 0080
000045 000A
000046 000D
000047 0007
000048 0000
000049 0078
000050 C083
000051 C082
000052 0000
000053 0000
000054 0000
000055 0000
000056 0000
000057 0000 AF
000058 0001 00
000059 0002 3D
000060 0003 20FC
000061 0005 C39400
000062 0008
000063 0080
000064 0080
000065 0080
000066 0080
000067 0080 9200
000068 0082 9200
000069 0084 1C01
000070 0086 9200
000071 0088 9200
000072 008A 9200
000073 008C 9200
000074 008E 9200
000075 0090 0401

```

```

*****
DEMO SOFTWARE Z80180 *
*****

ROM monitor program 00000 07FFFH
RAM for use 18000 1EFFFH
RAM stack for user system 1F000 1FFFFH

; example flash LED at 8255 port 0C082H
; and receive the key board OF (serial port IBM PC)
; to Z80180 ASCII channel 1 interrupt and send character
; from keyboard to display (echo).

; timer reload channel 0 interrupt every 100 us for flash LED

; main program is sleep mode

.ORG 0

*** REGISTER I/O Z80180 ***

.EQU TDR1,7      ; ASCII CHANNEL TX
.EQU RDRI,9      ; RX
.EQU STAT1,5     ; STATUS
.EQU CNT1A1,1    ; DATA FORMAT
.EQU CNT1B1,3    ; BAUD RATE

.EQU TMDR0L,0CH  ; TIMER0 BYTE LOW
.EQU TMDR0H,0DH  ; TIMER0 BYTE HIGH
.EQU RLDRO,0EH   ; RELOAD BYTE LOW
.EQU RLDROH,0FH  ; RELOAD BYTE HIGH
.EQU TCR,10H     ; TIMER CONTROL

.EQU IL,13H      ; VECTOR LOW
.EQU OMCR,3EH    ; OPERATION CONTROL

.EQU CDAR,3AH    ; SET LOGICAL
.EQU DDR,39H     ; BANK BASE
.EQU CDR,38H     ; COMMON AREA 1

;
.EQU STACK,0F00H
.EQU VECLOW,80H  ; VECTOR LOW
.EQU LF,0AH      ; LINE FEED
.EQU CR,0DH      ; CARRIER
.EQU BEL,7       ; BELL
.EQU TIME1,0     ; TIMER 100 MS
.EQU TIMEH,78H
.EQU PCTR1,0C083H ; PORT CONTROL 8255
.EQU PDATA,0C082H ; PORT C OF 8255

*****
POWER UP DELAY *
*****

START: XOR A ; POWER UP
START1: NOP
DEC A
JR NZ, START1
JP INIT

;
.ORG VECLOW

*** PRIORITY INTERRUPT ***

INT1: .DRW EMPTY ; EMPTY FOR NOT USE IN PROGRAM
INT2: .DRW EMPTY
PRTO: .DRW PRTOINT ; TIMER INT CHANNEL0
PRTI: .DRW EMPTY
DMA0: .DRW EMPTY
DMA1: .DRW EMPTY
CSIO: .DRW EMPTY
ASCII: .DRW EMPTY
ASCII: .DRW TRXMIT ; ASCII CHANNEL 1 INT

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ 40 ระโยชน์ด้าน
 ไม่วาระณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไป

```

000076 0092
000077 0092 ED76
000078 0094
000079 0094
000080 0094
000081 0094
000082 0094
000083 0094 JE00
000084 0096 ED393E
000085 0099 JEF8
000086 009B ED393A
000087 009E JE10
000088 00A0 ED3939
000089 00A3 ED3938
000090 00A6
000091 00A6 J100FF
000092 00A9 JE80
000093 00AB ED3933
000094 00AE CDDE00
000095 00B1 CDEE00
000096 00B4 213601
000097 00B7 CDC800
000098 00BA
000099 00BA 0183C0
000100 00BD 3E80
000101 00BF ED79
000102 00C1 2E00
000103 00C3 FB
000104 00C4
000105 00C4
000106 00C4
000107 00C4
000108 00C4
000109 00C4 ED76
000110 00C6 18FC
000111 00C8
000112 00C8
000113 00C8
000114 00C8 7E
000115 00C9 CDD300
000116 00CC 23
000117 00CD 7E
000118 00CE FE00
000119 00D0 20F7
000120 00D2 C9
000121 00D3
000122 00D3
000123 00D3
000124 00D3 ED1805
000125 00D6 CD4B
000126 00D8 28F9
000127 00DA ED3907
000128 00DD C9
000129 00DE
000130 00DE
000131 00DE
000132 00DE 3E64
000133 00E0 ED3901
000134 00E3 JE02
000135 00E5 ED3903
000136 00E8 JF08
000137 00EA ED3905
000138 00ED C9
000139 00EE
000140 00EE
000141 00EE
000142 00EE JE00
000143 00F0 ED390C
000144 00F3 ED390E
000145 00F6 JE78
000146 00F8 ED390D
000147 00FB ED390F
000148 00FE JE11
000149 0100 ED3910
000150 0103 C9

```

```

EMPTY:      SIF          ;DUMY
*****
INITIAL PARAMETER *
*****
INIT:       LD      A,0          ;for Z80180
            OUT0   (OMCR),A
            LD      A,0F8H      ;logical address
            OUT0   (CBAR),A
            LD      A,10H
            OUT0   (BRR),A      ;psysical bank 18000H
            OUT0   (CBR),A      ;psysical common areal 1F000H
            LD      SP,STACK     ;load stack for call program
            LD      A,VECI0W     ;set low vector
            OUT0   (I1),A
            CALL   ASCSET        ;set serial port 1
            CALL   SETPRT        ;set timer chanel 0
            LD      HL,TABLE
            CALL   PRINT         ;diaplay title
            LD      DC,CTRL      ;set 8255 A,B,C (output)
            LD      A,80H
            OUT    (C),A
            LD      L,0          ;data LED flash
            EI                  ;enabel INT
*****
MAIN PROGRAM *
*****
MAIN:       SIF          ;sleep
            JR      MAIN
*** PRINT TO CONSOLE ***
PRINT:      LD      A,(HL)      ;load character
PRINTO:    CALL   CONOUT       ;send to display
            INC    HL
            LD      A,(HL)
            CP     0
            JR     NZ,PRINTO    ;end data ?
            RET                ;yes
*** SEND 1 CHARECTER TO CONSOLE ***
CONOUT:     IN0    F,(STAT1)    ;check flag send
            BIT   1,E
            JR    Z,CONOUT      ;flag TDRE ASCII =1 ?
            OUT0  (TDRI),A      ;yes, send to display
            RET
*** SET ASCII CHANEL1 TX,RX,8.N.1,9600 AT X'TAL 12.488 ***
ASCSET:     LD      A,64H
            OUT0  (CNTLA1),A    ;TX RX 8BIT 1 STOP
            LD      A,2
            OUT0  (CNTLB1),A    ;9600 BAUD AT X'TAL 12.488
            LD      A,8
            OUT0  (STAT1),A
            RET
*** SET TIMER COUNTER CHANEL 0 ***
SETPRT:    LD      A,TIME1L
            OUT0  (TMDROI),A    ;TIMER byte low
            OUT0  (RMDROI),A    ;RELOAD byte low
            LD      A,TIMEH
            OUT0  (TMDROH),A    ;TIMER byte high
            OUT0  (RMDROH),A    ;RELOAD byte high
            LD      A,I1H
            OUT0  (TCR),A      ;enable timer flag INT&
            RET

```

```

000151 0104
000152 0104
000153 0104
000154 0104 F3
000155 0105 F5
000156 0106 ED3809
000157 0109 CDD300
000158 010C FE0D
000159 010E 3E0A
000160 0110 CCD300
000161 0113 3E07
000162 0115 CDD300
000163 0118 F1
000164 0119 FB
000165 011A ED4D
000166 011C
000167 011C
000168 011C
000169 011C F3
000170 011D F5
000171 011E C5
000172 011F
000173 011F ED3810
000174 0122 CD77
000175 0124 28F9
000176 0126 ED380C
000177 0129
000178 0129 0182C0.
000179 012C ED69
000180 012E 7D
000181 012F 2F
000182 0130 6F
000183 0131
000184 0131 C1
000185 0132 F1
000186 0133 FB
000187 0134 ED4D
000188 0136
000189 0136 44454D4F20434F4E TABLE: .DB "DEMO CONTROL Z80180",CR,LF,0
013E 54524F4C205A3830
0146 3138300D0A00
000190 014C .END

```

```

*** ASCII INTERRUPT EHCO TO CONSOLE ***
TRXMIT:  DI          ;disable interrupt
         PUSH AF
         INO A,(RDR1) ;clear RDRF & read keyboard
         CALL CONOUT ;EHCO
         CP CR        ;check enter
         LD A,LF      ;line feed
         CALL Z,CONOUT ;y,out line feed
         LD A,BEL     ;bell
         CALL CONOUT
         POP AF
         EI          ;enable
         RETI

*** TIMER CHANNEL INTERRUPT 100 ms ***
PRINT:  DI          ;save reg
         PUSH AF
         PUSH BC
PRINT1: INO A,(TCR)  ;TIF flag enable ?
         BIT 6,A
         JR Z,PRINT1
         INO A,(TMDROL) ;yes,clear TIFO
         LD BC,PDATA
         OUT (C),L    ;OUT DATA
         LD A,L
         CPL          ;toggle data flash LED
         LD L,A
         POP BC      ;restroe reg
         POP AF
         EI
         RETI

```

หนังสืออ้างอิง

1. อ.นรินทร์ เนาวประทีป "การใช้งาน Z80" ,พิมพ์ครั้งที่ 1 ,หน้า 102-121,
ศูนย์ภาษาคอมพิวเตอร์, พ.ศ.2531
2. ดร.บรรจบ ศศสมบัติ "วงจรขับสเตปป์มอเตอร์คู่"วารสารอิเล็กทรอนิกส์เวิลด์
ฉบับที่ 100 (2529):หน้า 141-147
3. นายนภดล อรชร์ "ชุดขับสเตปป์มอเตอร์สำหรับควบคุมการทำงานในตำแหน่ง
X-Y" วิทยุบัณฑิต ภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้า คณะวิศวกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง 2534
4. นางสาวศันสนีย์ บุญศักดิ์เสรี "การศึกษาเครื่องบันทึกภาพทางอัลตราซาวด์"
ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต ภาควิชารังสีเทคนิค คณะเทคนิคการแพทย์
มหาวิทยาลัยมหิดล 2528
5. Takashi Kenjo, Stepping Motor and their Microprocessor
Control, The University Press(Belfast), 1986
6. Gayakwad Ramakant, Analog and Digital Control System,
Prentice-Hall International,Inc. , 1988

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

นายระวี พรหมหลวงศรี

เกิดเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2512 ที่จังหวัดขอนแก่น จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่โรงเรียนบ้านหนองเวียงมิตรภาพที่ 205 หลังจากนั้นเข้าศึกษาต่อที่โรงเรียนชุมชนแพศึกษา จนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แล้วเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ในภาควิชาฟิสิกส์ประยุกต์ คณะวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในปีการศึกษาพุทธศักราช 2531

นายวีระรัตน์ ไทชอุบุญ

เกิดเมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2510 ที่จังหวัดกรุงเทพฯ จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่โรงเรียนสมถวิลพระโขนง หลังจากนั้นเข้าศึกษาต่อที่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ จนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แล้วเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ในภาควิชาฟิสิกส์ประยุกต์ คณะวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในปีการศึกษาพุทธศักราช 2531

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้